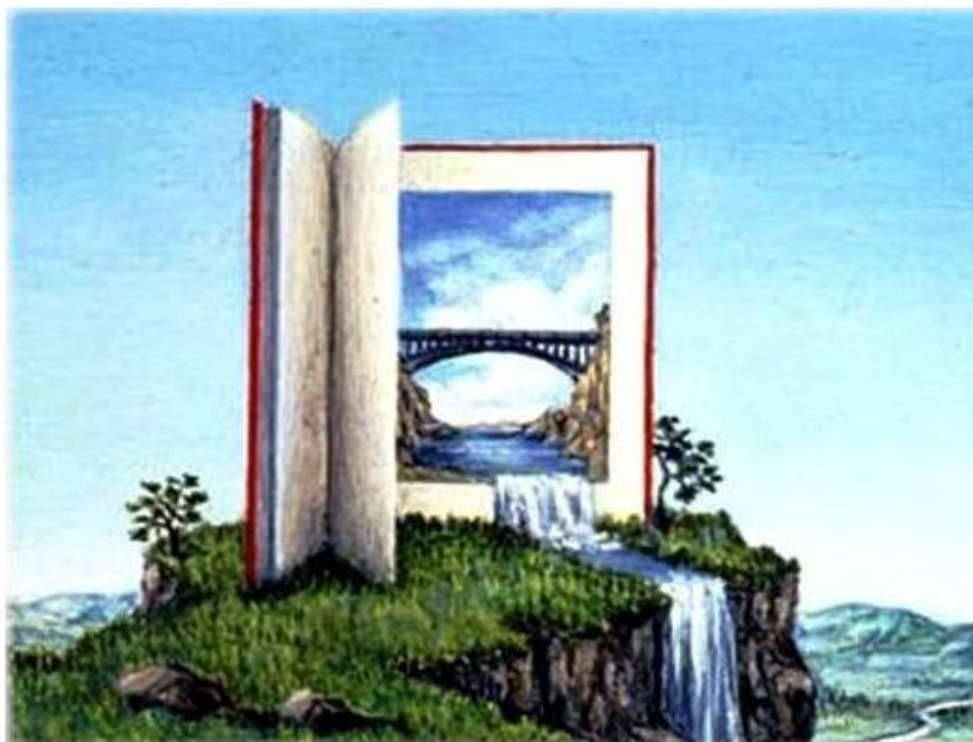

CARTEA BIBLIOTECA CITITORUL

20

FASCICULA

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ PENTRU COPII „ION CREANGĂ”

CARTEA BIBLIOTECA CITITORUL

Buletin metodic și bibliografic

Fascicula 20

CHIȘINĂU 2011

CZU 027.625=135.1=111=161.1

C27

Ediție îngrijită de ***Claudia Balaban***

Redactori: ***Claudia Gurschi***

Tamara Maleru

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cartea. Biblioteca. Cititorul: buletin metodic și bibliogr. / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”; ed. îngrijită de Claudia Balaban. – Ch.: Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”, 2011 (Tipogr. „Baștina-Radog” SRL). – ISBN 978-9975-928-15-1. – ISSN 1857-1182.

Fasc. 20. – 2011. - 87 p. – Texte: lb.rom., engl., rusă. – Bibliogr. în notele de subsol. – 500 ex. – ISBN 978-9975-4154-5-3.

ISBN 978-9975-928-15-1

ISBN 978-9975-4154-5-3

Firma Editorial-Poligrafică „Baștina-Radog” SRL,

MD-2068, mun. Chișinău, str. Florilor, 1.

Tel./fax 29-40-95,29-40-86

Buletinul *Cartea. Biblioteca. Cititorul*, fascicula 20, include diverse materiale cu referire la acțiuni și experiențe interesante din domeniul activității bibliotecare cu copiii și adolescenții, realizate în bibliotecile din republică și de peste hotare.

Rubrica *Eveniment* oferă informații despre unele acțiuni de promovare a cărții și lecturii desfășurate pe parcursul anului 2010: ediția a XIV-a a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, Concursul literar „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XX-a și Concursul de dramatizări „Descoperă povestea prin teatru”.

Comunicările susținute în cadrul Simpozionului „Bibliotecile în arealul cultural–informațional modern al copilului” sunt reunite sub genericul *Întruniri profesionale*.

Materialele inserate la rubrica *2010 – Anul culturii informaționale* reflectă activitatea IFLA în domeniul culturii informaționale, precum și experiența unor biblioteci școlare din municipiu în activitatea de educație informațională a utilizatorilor copii.

La rubrica *Proiecte* regăsim un raport de evaluare a „Bibliotecii Picilor” la un an de activitate (proiect realizat de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” în colaborare cu Institutul Suedez din Stockholm).

În sprijinul activității practice a specialiștilor din bibliotecile publice și cele școlare vine *Portofoliul bibliotecarului*, care include câteva materiale în ajutorul organizării activităților de promovare a lecturii.

Compartimentul *Informații de peste hotare* este dedicat unui eveniment important din lumea bibliotecilor și bibliotecarilor: a 76-a Conferință Generală IFLA „Accesul deschis la cunoaștere – promovarea progresului durabil” (10-15 august 2010, Gothenburg, Suedia).

Buletinul poate fi consultat și în variantă electronică la adresa www.bncreanga.md

Responsabilitatea pentru conținutul textelor publicate revine autorilor. Opinii, sugestii, materiale pentru publicare pot fi expediate pe adresa:

Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”
Str. Șciusev nr. 65
MD-2012, Chișinău
Republica Moldova
Tel./Fax: 22 95 56
E-mail: bncreanga@dnt.md

Book. Library. Reader bulletin, the 20th issue, includes different materials about interesting activities and experiences in the library services for children and adolescents in our country and abroad.

Event chapter offers information about few reading and book promotion activities organised during 2010: the 14th International Children and Youth Book Fair, „At the Beginning of Wisdom” literary competition (the 20th issue) and the Contest of stage versions „Discover the Fairytale by Theatre”.

The papers presented at the symposium „The Libraries in the Modern Cultural and Information Area of the Child” are brought together in *Professional Meetings* chapter.

The materials gathered in the chapter *2010 – Year of the Information Literacy* reflects the activity of IFLA on information literacy and, also, the experience of few school libraries in promoting the information literacy among children.

Project chapter includes an article about the evaluation of the “Kid’s Library” at the 1st anniversary (the project implemented by „Ion Creangă” National Children’s Library in cooperation with the Swedish Institute from Stockholm).

The chapter *Librarian’s Portofolio* is aimed to support the practical activity of the specialists from public and school libraries and includes few materials on reading promotion activity.

Information from abroad chapter is dedicated to one important event in the world of libraries and librarians: the 76th IFLA General Conference “Open Access to Knowledge – Promoting Sustainable Progress” (August 10-15, 2010, Gothenburg, Sweden).

This bulletin could be found in electronic form on the site www.bncreanga.md.

The authors are responsible for the content of the articles.

Please, send opinions, suggestions, and articles to the address:

„Ion Creangă” National Children’s Library
65 Șciusev street
MD-2012, Chișinău
Republic of Moldova
Phone/Fax.: 229509, 229556
E-mail: bncreanga@dnt.md

EVENTIMENT

SĂRBĂTOAREA CĂRȚII ȘI A SUFLETULUI

– *Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret* –
Chișinău, 21–25 aprilie 2010

Sub aspectul acestui motou s-a organizat la Chișinău Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XIV-a.

Chiar și ploaia s-a oprit. Soarele își făcea cu greu loc printre nori, luminând calea îndrăgostiților de carte, care, ca un șuvoi de primăvară, se grăbeau la MOLDEXPO, unde-i așteptau cărțile noi din toate domeniile, una mai valoroasă ca alta.

A binecuvântat Salonul președintele interimar al Republicii Moldova domnul Mihai Ghimpu, oferind și câteva surprize: a dat citire Decretului, prin care a anunțat deținătorul Ordinului de Onoare – omul de cultură, publicistul și scriitorul Nicolae Busuioc, Iași România, și posesorii Medaliei „Mihai Eminescu” pentru activitate în domeniul cărții – poetul și editorul Daniel Corbu, Iași România, și scriitoarea Claudia Partole.

Cu vorbe luminoase de îndemn în a prețui și urma cuvântul scris, au venit la inaugurarea Salonului viceprim-ministru al Republicii Moldova Ion Negrei, Leonid Bujor, ministru al educației, Gheorghe Postică, viceministru al culturii, Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor, Constantin Rusnac, secretar general al Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO, deputații în Parlamentul Republicii Moldova Marian Lupu și Oleg Bodrug.

Tonul sărbătorii a fost dat de domnița Anais, stră-strănepoata lui Ion Creangă, care ne-a încântat cu melodia „Pentru ea”, muzica de Ion Aldea-Teodorovici, versuri Grigore Vieru.

Acest act de cultură și spiritualitate, ajuns la cea de-a XIV-a ediție, își menține obiectivul de bază: promovarea și popularizarea cărții pentru copii și tineret. De fapt, Salonul a devenit o motivație excelentă nu doar pentru editarea cărții adresate celor mai tineri cititori, dar și un model de afirmare a cărții naționale pentru copii, un îndemn și o susținere a acelora pentru care prosperitatea culturii și, implicit, a cărții pentru copii și tineret se identifică cu sensul vieții și vin la fiecare ediție cu noi valori în arealul culturii scrise.

De-a lungul anilor, Salonul a cunoscut o creștere continuă, a acumulat experiențe, care ne-au ajutat să promovăm cartea pentru copii nu numai la nivel național, dar și internațional. Astfel, Republica Moldova la Festivalul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret din Coreea de Sud nu numai a participat cu expoziția de carte, dar și ca membru al comitetului de organizare al festivalului.

Timp de 14 ani, de când Republica Moldova, prin intermediul Secției Naționale IBBY, este membru al Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret pe lângă UNESCO, s-a învrednicit de 14 Diplome. La capitolul *Autor* au fost menționați scriitorii: Vasile Romanciuc, Arcadie Suceveanu, Aurel Scobioală, Claudia Partole; la compartimentul *Ilustrator* de carte pentru copii: Ion Severin, Sergiu Puică, Alexei Colâbneac, Violeta Diordiev; la capitolul *Traducător* – Baca Deleanu. În acest an la Congresul Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret, ce va avea loc în Spania, Republica Moldova va primi încă trei Diplome: Ion Hadârcă – *autor*; Serghei Samsonov – *ilustrator*; Ala Bujor – *traducător*. O dată la doi ani ilustratorii de carte pentru copii participă la cea mai prestigioasă expoziție de ilustrație de carte pentru copii în original, la Bratislava, Slovacia.

Ediția a XIV-a a Salonului a avut o încărcătură azurie a primăverii, care a trezit în sufletul fiecărui vizitator dragostea de lectură, de cartea de valoare ce sunt atât de necesare pentru acumularea de noi cunoștințe.

Cele peste 105 edituri din 9 țări au expus circa 10 000 de titluri de carte cu o diversitate sporită și o ținută grafică excelentă.

În afară de expoziție de carte, Salonul a inclus expoziția de ilustrație de carte în original, au fost prezentate un număr record de cărți noi – peste 120 de titluri, printre care: cartea-surpriză „Melcii nu citesc ziare” de Ianoș Țurcanu, „Cel răătăcit” de Aurelian Silvestru, „Cizmele cocostârcului” de Aureliu Busuioc, „Coadă iepurașului” de Nicolae Rusu (Editura „Prut Internațional”); „Artefact” de Ioan Mânăscu (Editura „Princeps Magna”); „Lumea ca o poveste” de Arcadie Suceveanu, „Mari scriitori români” de Mihai Cimpoi (Editura „Silvius Libris”); „File de adio”, „Goangele Dăditei”, „Păunița sau pasărea din noi” de Victor Dumbrăveanu (Editura „Bons Offices”); „Copilul din colivie” de Claudia Partole (Editura „Universul”); „Hai să-ți spun...: 156 de răspunsuri date de mămici, tătici, bunici la întrebările celor mici” (Editura „Epigraf”); colecțiile „Descoperă lumea” și „Cele mai frumoase povești” (Editura „Litera”); „Copilul cu chip de înger” de Valentina Moșneaga-Mitrofan (Editura „Dragodor”); colecția „Cinci povești” (Editura „Biblion”); „Steaua poetului de dincolo de stele. Omagiu poetului Mihail Garaz” de Alexandra Cucu (Editura „Pontos”); „Pisoi mai mari, pisici mai mici și un castel cu cinci pitici” de Vasile Igna (Editura „Limes”, Cluj-Napoca România).

În cadrul Salonului au avut loc prezentări de carte la Casa Limbii Române: „Eminescu după Eminescu” de Adrian Dinu Rachieru (Editura „Augusta”, Timișoara România); „Literatura pentru copii” de Diana Vrabie (Editura „Integritas”); la Biblioteca „B. P. Hasdeu”: colecția „Biblioteca „Ion Creangă”, „Tema pentru acasă” de Nicolae Dabija, „Elegiile fiului risipitor” de Valeriu Matei, „Poftiți, domnule Kafka” de Daniel Corbu (Editura „Princeps Edit”, Iași România); la Biblioteca „Onisifor Ghibu”: „Scriitori și publiciști ieșeni contemporani: Dicționar 1945-2008” de Nicolae Busuioc (Editura „Vasiliana”, Iași România); „Scânteia” de Ion Muscalu (Editura „Danaster”, Iași România); la Liceul „Prometeu-Prim” au fost prezentate volumele: „Starețul Ambrozie de la Optima”, „Starețul Nectarie de la Optima”, traducere din limba rusă de dr. pt. Teoctist Caia (Editura „Doxologia”, Iași România).

Un loc aparte în cadrul Salonului i-a revenit medalionului literar în memoria poetului Grigore Vieru cu genericul „Eu sunt poetu-acestui neam...”, unde s-au prezentat cele zece cărți apărute după moartea poetului, inclusiv: „Grigore Vieru – poetul” (Î. E. P. „Știința”), „Grigore Vieru – poetul arhetipurilor” de Mihai Cimpoi, „Grigore Vieru – pelerin pe drumuri nemțene” de Olguța Caia (Editura „Princeps Edit”, Iași), „Un discipol al lui Orfeu”, alcătuitor Raisa Vieru (Editura „Prut Internațional”) etc.

Devenit deja manifestare culturală de înaltă ținută, Salonul s-a remarcat prin calitatea participanților, varietatea temelor ce-au prezentat interes pentru bibliotecari, profesori, scriitori, ilustratori de carte, editori. Astfel, s-au organizat mai multe întruniri profesionale: Simpozionul „Bibliotecile în arealul cultural-informațional modern al copilului”, Atelierul „Competențe și certificări – garanții ale dezvoltării domeniului info-documentar”, formatori Elena Leonte, Nicoleta Marinescu – evaluatori europeni, Conferința video Moldova-SUA, conferențieri Karla Schmit, Ellysa Stern Cahoy de la Penn State University Libraries, Pennsylvania, SUA.

La Ministerul Culturii a avut loc Masa rotundă „Cartea fără frontiere” cu participarea distribuitorilor de carte din Republica Moldova, România, Belarus, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Editorilor din Republica Moldova și România.

Și copiii au fost puși la încercare. Pentru ei s-a anunțat Concursul de dramatizări „Descoperă povestea prin teatru”, în memoria Alexandrinei Rusu, redactor-șef al revistei „a”MIC”. Scopul Concursului – promovarea și stimularea sensibilității artistice creative în rândul copiilor prin intermediul cărții și artei dramatice. Au participat 70 de elevi cu 53 de piese, din 9 raioane ale republicii și din municipiul Chișinău.

Participanții au dramatizat o poveste populară sau o poveste a unui scriitor clasic ori contemporan. Majoritatea lucrărilor au fost bune și foarte bune, însă concursul rămâne a fi concurs – au câștigat cei mai buni. La Forumul copiilor, în cadrul Salonului, au fost premiați: Răileanu Denis, Bardar, Ialoveni – Premiul mare, Cușnir Victoria, Ialoveni – Premiul I, Palamarciuc Cristina, Florești – Premiul II, Lupașcu Irina, Ialoveni – Premiul III, Condrea Natalia, Ialoveni, Nistor Iuliana, Plăcintă Mihaela, Chișinău, Vrabie Elena, Hârbovăț, Anenii Noi – premii speciale, Morcov Eugen, Cotova, Drochia – Premiul special al Uniunii Teatrale din Republica Moldova, încă 13 concurenți cu diferite mențiuni.

Și la această ediție a Salonului s-a păstrat frumoasa tradiție a cărții-surpriză pe care o primesc gratis preșcolarii și elevii claselor primare – vizitatori ai Salonului. Cartea-surpriză „Melcii nu citesc ziare” îi aparține lui Ianoș Țurcanu, care la ediția precedentă a câștigat Premiul mare „Cartea anului” pentru volumul „Un elefant în vagonul-restaurant”.

În 15 000 de familii a intrat cartea-surpriză grație susținerii financiare a Ministerului Culturii, Primăriei municipiului Chișinău, Moldova Agroindbank, Editurii „Prut Internațional”, „Baștina-Radog” S.R.L. și le mulțumesc în numele tuturor copiilor, care au devenit posesori ai acestei cărți.

În acest context, vreau să mulțumesc organizatorilor, participanților, conducerii Direcției Generale Educație, Tineret și Sport, Direcției Cultură, Bibliotecii „B. P. Hasdeu”, Bibliotecii „Onisifor Ghibu”, Bibliotecii Științifice ASEM, Casei Limbii Române, Liceului „Prometeu-Prim”, sponsorilor pentru susținere și înțelegere, pentru lumina adusă copiilor prin carte.

Cu certitudine, această acțiune culturală, devenită un bun național, ne ajută să ne apropiem de împărăția comorilor, de tainele cunoașterii dăruite de cuvântul scris, care ne modelează întreaga viață.

Momentul culminant al Salonului l-a constituit decernarea premiilor. Premiul „Ion Creangă”, înmănat de deputatul Marian Lupu pentru întreaga activitate în domeniul cărții pentru copii, i-a revenit poetului Vasile Romanciuc, Premiul pentru poezie „Grigore Vieru”, instituit de Alexandru Rusu, director „Baștina-Radog” S.R.L., l-a primit Vasile Igna, Cluj-Napoca România, Premiul „Igor Vieru” pentru întreaga activitate în domeniul ilustrației de carte pentru copii – Lică Sainciuc, Premiul „Cartea anului”, acordat de Ministerul Culturii – lui Nicolae Rusu pentru volumul „Coadă iepurașului”, Premiul „Simpatia copiilor” – Arcadie Suceveanu pentru volumul „Lumea ca o poveste”, Premiul „Cartea cognitivă” – Editura „Epigraf” pentru „Hai să-ți spun...: 156 de răspunsuri date de mămici, tătici, bunici la întrebările celor mici”, Premiul „Cartea de referință” – Editura „ARC” pentru „Cea mai bună carte de întrebări și răspunsuri”, Premiul „Cea mai reușită colecție de carte pentru copii” – Editura „Litera” pentru colecția „Cele mai frumoase povești”, Premiul „Cea mai reușită prezentare grafică a cărții” – Radu și Violeta Diordiev pentru „Un abecedar cum găsești mai rar” de Silvia Ursache (Editura „Silvius Libris”), Premiul „Cea mai reușită ilustrație de carte în original” – Olga Cazacu pentru ilustrațiile la cartea „Melcii nu citesc ziare” de Ianoș Țurcanu (Editura „Prut Internațional”), Premiul „Cea mai reușită traducere din cartea pentru copii” – 1. Iurie Grecov pentru traducerea „Великие румынские писатели” de Mihai Cimpoi (Editura „Silvius Libris”), 2. Pr. Teoctist Caia pentru traducerea volumelor „Starețul Ambrozie de la Optima” și „Starețul Nectarie de la Optima” (Editura „Doxologia”, Iași).

Premii speciale au fost înmănate de către Ministerul Culturii, Ministerul Educației, Primăria municipiului Chișinău, Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO, Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Fondul literar din Moldova, Secția Națională IBBY, Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Revista „Florile dalbe”, Fundația „Eco-Art”, Iași, Editura „Pontos” etc. În total au fost oferite 43 de premii.

Ne-am despărțit de oaspeții veniți de departe, dar și de mai aproape, cu nostalgie, dar și cu speranța, că ne vom revedea la ediția a XV-a a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret.

Claudia BALABAN,
președintele Secției Naționale IBBY în Republica Moldova,
director general al Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”

DIALOG CU POETUL PRIN FEREAȘTRA CREAȚIEI SALE **– Concursul literar „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XX-a –**

Concursul literar „La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XX-a, jubiliară, consacrată poetului Grigore Vieru, a constituit o revenire în timp la izvoarele creației viere, semnificativ în acest sens fiind faptul că ediția a X-a, din 2000, la fel a fost consacrată lui Grigore Vieru.

Concursul a fost organizat de Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Educației al Republicii Moldova și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, cu contribuția mai multor parteneri din Republica Moldova și județul Vaslui, România: Direcția Generală Educație, Tineret și Sport mun. Chișinău, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte, Patrimoniu Cultural Național Vaslui, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Biblioteca Județeană „N. M. Spătarul” Vaslui, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Fondul Copiilor din Moldova.

La etapa republicană a acestui concurs, organizată pe data de 15 mai 2010, au participat copii din clasele a VII-a – a IX-a din întreaga republică, copii care au trecut cu brio faza raională și municipală și care sunt cu adevărat îndrăgostiți și pasionați de creația viereană. Ei au fost supuși la trei probe. La proba întâia și a doua, copiilor li s-a cerut să răspundă, în scris, la un șir de întrebări legate de viața și activitatea lui Grigore Vieru. Proba a treia, oral, a inclus două subiecte, la care copiii au trebuit să demonstreze competențe și abilități de analiză a unui text literar și capacități de găsire a unui cuvânt lipsă dintr-un aforism scris de Grigore Vieru. Subiectele concursului, cât și răspunsurile pe care le-au dat copiii, au reprezentat un frumos omagiu adus poetului Grigore Vieru. Rezultatele concursului au reliefat un spor calitativ al conlucrării bibliotecar–elev–profesor. Pe de altă parte, în ceea ce privește realizarea sarcinilor probelor, este de remarcat și o ascendență a performanțelor datorate efortului individual al elevilor, decisiv în formarea intelectului.

Adevărată surpriză pentru copiii participanți la acest concurs a fost prezența dnei Raisa Vieru, soția poetului. Profitând de ocazie, copiii i-au adresat mai multe întrebări, răspunsul unora cerând din partea dumeaei multă sinceritate.

La finalul etapei republicane a concursului, juriul în următoarea componență: Arcadie Suceveanu – vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, președinte al juriului; Adrian Ghicov – doctor în pedagogie, vicepreședinte al juriului; Olga Bârlad – șef Direcție Politici culturale și cultură scrisă la Ministerul Culturii al Republicii Moldova; Claudia Balaban – director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „ Ion Creangă”; Nina Dorojuc – coordonator la Fondul Copiilor al Republicii Moldova; Claudia Partole – scriitoare; Victoria Tomuz – redactor-șef la Redacția emisiuni pentru copii a Companiei Publice Naționale „Teleradio-Moldova”; Eugenia Bejan – prim adjunct al directorului general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, a

desemnat câte 10 câștigători ai Premiului I, ai Premiul II și ai Premiului III. Ceilalți participanți s-au învrednicit de mențiuni.

Deținătorii Premiului I – Sanda Batrâncea (cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Olimp”, s. Puhăceni, Anenii Noi), Corina Bezer (cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Gh. Asachi”, Chișinău), Cătălina Ciubotaru (cl. a IX-a, Liceul Teoretic s. Cotova, Drochia), Grigorie Cojocaru (cl. a IX-a, Liceul Teoretic s. Cosăuți, Soroca), Elena Covic (cl. a VIII-a, Gimnaziul „Gh. Asachi”, s. Cucoara, Cahul), Nicoleta Iftodi (cl. a IX-a, Gimnaziul s. Cazangic, Leova), Valeria Manea (cl. a VII-a, Liceul Teoretic s. Rublenița, Soroca), Nicoleta Onofrei (cl. a IX-a, Liceul Teoretic „M. Eminescu”, or. Căușeni), Ana Scripliuic (cl. a IX-a, Gimnaziul s. Sturzeni, Râșcani) și Ecaterina Valuța (cl. a IX-a, Liceul Teoretic s. Bădiceni, Soroca), au avut posibilitatea să participe, alături de 10 copii din județul Vaslui, România, la faza finală a concursului „La izvoarele înțelepciunii”, care a avut loc pe data de 11 iulie 2010 la Chișinău.

După cuvintele de salut și încurajare, rostite de dna Claudia Balaban, director general al BNC „Ion Creangă”, dl Arcadie Suceveanu, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova, președinte al juriului, dna Luminița Șerban, șef serviciu la Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui și dna Raisa Vieru, soția regretatului poet, moderatoarea Maria Harea, șef serviciu la BNC „Ion Creangă”, a dat start concursului.

Participanții au susținut trei probe de concurs. Prima probă a fost un test în scris cu întrebări referitoare la momentele cele mai importante din biografia și creația poetului. La proba a doua (oral) – tema pentru acasă, fiecare concurent a prezentat o poezie din creația lui Grigore Vieru care, în opinia sa, va rămâne actuală și peste secole, formulând trei argumente în susținerea alegerii sale. De menționat că argumentele aduse de participanți au fost destul de convingătoare și au fost scrise cu multă inspirație. Iată câteva secvențe din lucrările prezentate: „Poezia „*Tu ești un geniu*” va fi actuală și peste secole, pentru că mama va fi mereu ființa supremă pe pământ și întruchiparea perfecțiunii în universul fiecărui om. Poetul consacră mamei tronul de aur al creației sale, ea constituind simbolul tuturor începuturilor, al veșniciei patriei și al meleagului.” (Corina Bezer, mun. Chișinău); „Poezia „*Scrisoare din Basarabia*” rămâne actuală, deoarece este o mărturie a istoriei zbuciumate a basarabenilor. Aceștia sunt cei care, aflați între poporul rus și poporul român, au suferit pentru că nu și-au putut împlini visul de a avea o limbă cu românii și pentru că s-au aflat în permanență constrânși să-și nege rădăcinile.” (Teodora Alexandra Moraru, Vaslui); „*Din minunatele versuri ale acestui splendid poem „Limba noastră cea română” desprindem frumoasa idee: nu noi suntem stăpânii limbii, ci limba e stăpâna noastră. O idee ce va rămâne actuală mereu, căci noi, oamenii, suntem trecători, pe când limba este (după cum afirmă și V. Alecsandri) tezaurul cel mai prețios pe care-l moștenesc copiii de la părinți; arhiva, averea spirituală a unui popor, moștenită din tată în fiu, sporită și transmisă ca o ștafetă mai departe; depozitul cel mai sacru, lăsat de generațiile trecute și care merită să fie păstrat cu sfințenie de generațiile ce-l primesc.*” (Elena Covic, s. Cucoara, Cahul); „*O consider actuală și peste secole*

[poezia „Tu ești un geniu”], deoarece abordează o temă eternă – valoarea sacră a mamei în această lume. Ea rămâne amprentată în veșnicie prin geniul din ea, prin forța de a stăpâni teluricul și celestul—însăși viața, pentru că viața și mama sunt două noțiuni indispensabile, completându-se reciproc. Cât se va cunoaște cuvântul „mama” va fi viață și se va lectura cu plăcere această poezie.” (Cătălina Ciubotaru, s. Cotova, Drochia); „Una dintre poeziile care și-au pus puternic amprenta în sufletul meu a fost „Pentru ea”, un imn închinat Limbii Române, care, în mod sigur, va străpunge orice barieră a timpului. Citind-o, m-am simțit aproape de înțelesul poeziei. Marele poet-patriot, Grigore Vieru, nu folosește la întâmplare sintagma „limba noastră”, se gândește la faptul că un râu nu poate despărți „frații de limbă”, nici chiar dacă e dublat de un gard de sârmă ghimpată, iar românii și basarabenii formează un „Noi” ce trebuie luat în considerare.” (Teodora Nebunu, Vaslui).

La ultima probă (oral) participanții au comentat unele din aforismele cele mai cunoscute ale lui Grigore Vieru.

Juriul concursului, prezidat de scriitorul Arcadie Suceveanu, a apreciat nivelul de cunoaștere de către concurenți a creației și biografiei poetului, precum și modul de exprimare, interpretarea personalizată, înțelegerea relevantă a mesajului, capacitatea de evaluare a textelor în contextul poeziei și aforisticii vierene, atitudinea proprie față de ideile afirmate de autor. Cei mai cunoscători și convingători s-au dovedit a fi următorii concurenți: Corina Bezer de la Liceul „Gh. Asachi” din Chișinău (Premiul I), Valeria Manea de la Liceul Teoretic din s. Rublenița, Soroca (Premiul I), Cătălina Ciubotaru de la Liceul Teoretic din s. Cotova, Drochia (Premiul II), Teodora Nebunu de la Școala nr. 4 „Elena Cuza” din Vaslui (Premiul II), Elena Covic de la Gimnaziul „Gh. Asachi” din s. Cucoara, Cahul (Premiul III) și Teodora Alexandra Moraru de la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui (Premiul III). Ceilalți concurenți au primit diplome de participare. De asemenea, copiii din Vaslui au avut ocazia să cunoască orașul și locurile pitorești din republică, beneficiind de o excursie prin partea istorică a Chișinăului, o vizită la muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală, popasuri la mănăstirile Hâncu și Căpriană.

Acest concurs a fost o ocazie de reîntâlnire a elevilor de pe ambele maluri ale Prutului, un prilej de reaplecare „asupra Cărții Sale”, de revenire continuă la temele eterne din creația Poetului.

Maria HAREA,
șef serviciu Asistență metodică, coordonare și cooperare,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

CONCURSUL DE DRAMATIZĂRI „DESCOPERĂ POVESTEA PRIN TEATRU”

*„Basmelor sunt lumea noastră închipuită,
în care ne retragem spre a fi ceea ce visăm să fim,
sunt dorința noastră de bine și puterea de a învinge răul
ce ne pândește din umbrele răspântiilor, sunt bucuria victoriei.”*
(Marcela Peneș)

Farmecul copilăriei se desfășoară între două lumi paralele: una reală și alta imaginară, în care totul este posibil. Copiii trăiesc în mirifica lume țesută din basm și realitate, iar noi nu facem altceva decât să-i susținem. Povestea oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile aduse de orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație. Ea îndeamnă la introspecție, contribuie la formarea și modelarea personalității cititorului. Imaginația bogată le înlesnește combinațiile noi și surprinzătoare, acceptarea ambiguității, a surprizei și crearea fantasticului.

Toți copiii sunt talentați, toți pot să se exprime artistic într-un gen sau altul, spre delectarea lor și a celor din jur. Dramatizarea operelor literare îi ajută pe copii să-și formeze gustul estetic, pentru lărgirea orizontului cultural al valorilor artistice, contribuie la educarea gândirii reproductive și creative, inteligenței, imaginației, inventivității și spontaneității, iar prin concursul propus s-a creat un cadru propice relaționării, socializării, exprimării libere a tuturor copiilor și posibilitatea manifestării spiritului lor creativ.

Forumul Copiilor a devenit deja parte integrantă a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, găzduind, în fiecare an, laureații unor concursuri de creație: „Cărți manuscrise” (2009), „Ofrandă pentru biblioteca mea” (2008), „Ce carte aș scrie eu” (2007).

În 2010 a fost organizat un concurs nou, diferit ca gen și tematică de cele anterioare – Concursul de dramatizări „Descoperă povestea prin teatru”, realizat, în colaborare, de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Uniunea Teatrală din Moldova, „Baștina-Radog” S.R.L., revista „a”MIC”, săptămânalul „Florile dalbe”. Concursul, dedicat memoriei Alexandrinei Rusu (fost redactor-șef al revistei „a”MIC”), a fost susținut financiar de „Baștina-Radog” S.R.L.

Organizatorii și-au propus prin acest concurs să promoveze și să stimuleze sensibilitatea artistică și creativă a copiilor, prin intermediul literaturii și artei dramatice. Acest concurs facilitează și acumularea de cunoștințe, creează o atmosferă de deschidere spre frumos.

Participanții au avut sarcina de a elabora o dramatizare după o poveste populară sau o poveste a unui scriitor clasic ori contemporan. *Dramatizarea* este prelucrarea unei opere literare și prezentarea ei în formă de piesă, pentru a fi reprezentată pe scenă. Pentru dramatizarea unei povești participanții au parcurs următoarele etape: alegerea poveștii, înțelegerea mesajului, determinarea momentelor și personajelor cheie, determinarea episodului de început, punctului culminant și al finalului piesei, imaginarea acțiunii și decorului. La fel, au ținut cont ca: acțiunea să fie dinamică și să nu se abată de la linia de subiect, dialogurile

să fie scurte și dinamice, orice element din decor să fie utilizat în acțiunea piesei (după cum spunea dramaturgul A. Cehov, *dacă în scenă este o armă, ea neapărat trebuie să împuște*).

La concurs au fost prezentate 53 de piese. În total, au fost înregistrați 70 de autori, individuali sau membri ai cenaclurilor literare, elevi din clasele a V-a – a IX-a din municipiul Chișinău, raioanele Drochia, Florești, Anenii Noi, Râșcani, Taraclia, Sângerei, Călărași, Dubăsari ș.a.

Juriul, în următoarea componență: Larisa Turea, critic de teatru și cinema, președintele juriului, Claudia Balaban, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, Nicolae Darie, actor, profesor, membru al Uniunii Teatrale din Moldova, Claudia Partole, scriitoare, Valentina Romanciuc, colaborator al revistei „a”MIC”, Ion Anton, redactor-șef al săptămânalului „Florile dalbe”, Tamara Croitoru, bibliotecar principal la BNC „Ion Creangă”, secretarul juriului, a evaluat lucrările în baza unui barem, apreciindu-le conform unor rigori tematice, stilistice și estetice, în dependență de plasticitatea limbajului și dinamismul acțiunii și al replicii.

Este remarcabilă diversitatea poveștilor alese pentru a fi dramatizate. Analizând piesele primite la concurs, s-a observat că cei mai mulți participanți au optat pentru dramatizarea poveștilor populare (românești, ucraniene, africane). Pe poziția următoare se situează poveștile și povestirile lui Ion Creangă (*Poveste, Fata babei și fata moșneagului, Soacra cu trei nurori, Capra cu trei iezi, Amintiri din copilărie, Dănilă Prepeleac*). Locul trei îl ocupă poveștile lui H. Ch. Andersen (*Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici, Privighetoarea, Cenușăreasa*). Mulți copii au dramatizat povești auzite de la bunici, străbunici, povești proprii, parabole biblice, snoave, fabule.

În final au fost desemnați 21 de câștigători care s-au întrunit la Forumul Copiilor, în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XIV-a (21–25 aprilie 2010). Premiul Mare (800 lei) a revenit lui Denis Răileanu (cl. a VI-a, Liceul Teoretic „Aurel David”, s. Bardar, Ialoveni), autorul piesei *Cine așteaptă mură în gură, nu ajunge zile bune*; Premiul I (500 lei) – Victoriei Cușnir (cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Ana Muntean”, or. Ialoveni) pentru piesa *Judecata lui Solomon*; Premiul II (450 lei) – Cristinei Palamarciuc (cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, or. Florești) pentru piesa *Întrecerea mincinoșilor*; Premiul III (400 lei) – Irinei Lupașcu (cl. a VII-a, Liceul Teoretic „Petre Ștefănuță”, or. Ialoveni) pentru piesa *Privighetoarea*.

Mai mulți concurenți s-au învrednicit de Premii speciale (200 lei): Natalia Condrea, elevă în cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Ana Muntean” din or. Ialoveni (piesa *Omul sărac și cocoșul*), Iuliana Nistor și Mihaela Plăcintă, eleve în cl. a VII-a la Școala de Arte „Valeriu Poleakov” din or. Chișinău (piesa *Sfatul vulpii*), Elena Vrabie, elevă în cl. a VIII-a la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din s. Hârbovăț, Anenii Noi (piesa *Bulgărele de pământ*). Premiul special al Uniunii Teatrale din Moldova (200 lei) a fost oferit lui Eugen Morcov, elev în cl. a VII-a la Liceul Teoretic din s. Cotova, Drochia, pentru piesa *Bunătatea omului*.

Următoarele piese au fost apreciate cu Mențiuni (100 lei): *După faptă și răsplată* (Dumitru Râbac, cl. a VI-a, s. Gribova, Drochia), *Coroana de aur* (Crina Harea, cl. a VI-a, Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu”, or. Chișinău), *Comoara înțelepciunii* (Daniela Negruță, cl. a IX-a, Liceul Teoretic s. Frumușica, Florești), *Bunătatea omului* (Eugen Morcov, cl. a VII-a, Liceul Teoretic s. Cotova, Drochia), *Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici* (Valeria Bujac, cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Emil Nicula”, s. Mereni, Anenii Noi), *Iubițica* (membrii Cenaclului „Bobociei”, elevi ai claselor I–IV, Liceul Teoretic „A.Agapie”, s. Pepeni, Sângerei), *Fata moșneagului și nucul din grădină* (Daniela Puiu, cl. a VI-a, Școala medie Prajila, Florești), *Cinci pâini* (Diana–Valeria Vacaru, cl. a V-a, Liceul Teoretic „M. Sadoveanu”, or. Călărași), *Fata babei și fata moșneagului și Capra cu trei iezi* (Cenaclul „Mugurașii”, elevi ai claselor I–IV, s. Molovata, Dubăsari), *Poveste* (Doina Danilevschi, cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Ana Muntean”, or. Ialoveni), *Fata babei și fata moșneagului* (Natalia Danilevschi, cl. a VII-a, Liceul Teoretic „Ana Muntean”, or. Ialoveni), *Soacra cu trei nurori* (Ludmila Ciobanu, cl. a VII-a, Liceul Teoretic „Ana Muntean”, or. Ialoveni), *Spicul de grâu* (Alexandru Platonov, cl. a IX-a, Liceul Teoretic „Emil Nicula”, s. Mereni, Anenii Noi).

Pe lângă premiile bănești, învingătorii au primit și diplome. Pentru Victoria Cușnir, Crina Harea și Irina Lupașcu surprizele nu s-au încheiat aici, Uniunea Teatrală din Moldova oferindu-le câte un bilet la spectacol la Teatrul Satiricus „I.L. Caragiale”. Editura „Baștina-Radog” le-a promis copiilor că va publica într-un volum toate lucrările premiate și menționate.

Participanții emoționați au mulțumit juriului și celor care i-au încurajat să participe la concurs (învățători, bibliotecari, părinți). Unii au mărturisit că pentru prima oară au obținut un premiu atât de valoros. Cristina Palamarciuc, fiind întrebată de ce a ales să dramatizeze povestea *Întrecerea mincinoșilor*, a răspuns că povestea este actuală și astăzi și a dorit să arate că minciuna iese întotdeauna la suprafață. La întrebarea „Care a fost motivul care i-a făcut să participe la acest concurs?”, unii au răspuns că au decis să participe pentru a-și îmbogăți „experiența propriei lumi și a propriei persoane”, „din curiozitate”, „ca să învețe lucruri noi” etc.

Le multumim tuturor copiilor pentru participare, dorindu-le succese în continuare și îndemnându-i să nu uite că, în cazul cărților „se întâmplă ca și cu focul de pe vetrele noastre: iei foc de la vecin, îl aprinzi la tine, îl dai altora și astfel e al tuturor” (Voltaire).

Tamara CROITORU,
bibliotecar principal,
serviciul Asistență de specialitate, coordonare și cooperare,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

BIBLIOTECILE ÎN AREALUL CULTURAL–INFORMAȚIONAL MODERN AL COPILULUI

Simpozion

– Chișinău, 22 aprilie 2010 –

BIBLIOTECA VIITORULUI IMAGINATĂ DE COPII (Experiența B.V.A.U. Galați – concurs de prezentări multimedia)

*Eu mi-am imaginat întotdeauna Paradisul
sub forma unei biblioteci, alte persoane consideră
că ar fi o grădină, alții și-l pot închipui ca un palat,
eu l-am imaginat întotdeauna ca o bibliotecă și aici mă aflu eu...
(Jorge Borges)*

Bibliotecă este un termen provenit din combinația termenilor grecești *biblos* (carte) și *theke* (cufăr). Se poate referi atât la o colecție privată, cât și, de cele mai multe ori, la colecții mari, deținute și administrate de diverse instituții.

Astăzi, bibliotecile tind să devină adevărate centre informaționale, care extind ariile de cercetare ale utilizatorilor ce fac parte segmentului vizat. Astfel, bibliotecile sunt specializate în funcție de categoria de utilizatori deservită. În epoca trecerii de la o cultură a hârtiei la o cultură a electronicii s-a început automatizarea bibliotecilor, urmată de conectarea în rețele, astfel că peste biblioteca tradițională începe să se suprapună *biblioteca electronică*, iar aceasta să contribuie la transformarea bibliotecii clasice în *bibliotecă virtuală*. Biblioteca viitorului reprezintă un pas mare către următorul nivel al virtualizării globale în toate domeniile. Este o metodă de a atrage cititorii în fața cărții și de a stimula dorința de a citi prin intermediul unei metode revoluționare: *Internetul*.

Printr-un interviu de tip *focus grup*, în cadrul unei activități desfășurate în Biblioteca „V.A.Urechia” Galați, cu elevii din clasele gimnaziale, am provocat o discuție pe tema *BIBLIOTECA ȘI INTERNETUL*. Copiii au fost întrebați „Dacă ar avea de ales între mersul la bibliotecă și cititul unei cărți pe Internet, ce ar alege?”

Părerile au fost împărțite, unii au susținut că nimic nu este mai plăcut decât să aibă o carte în mână și să-i răsfoiască paginile, să-și poată imagina personajele și să descopere lumea minunată a poveștilor, iar alții au fost de părere că forma electronică e mai practică și mai ușoară, că este suficient să dai un simplu clic și găsești cartea de care ai nevoie, că o poți avea toată viața fără să o plătești, iar în prezent, cititul pe net este *la modă*.

Discuțiile aprinse dintre cei care susțineau ideea documentelor pe format hârtie și ceilalți, care susțineau ideea documentelor electronice, ne-au ajutat să pregătim lansarea unui concurs cu prezentarea lucrărilor în format multimedia, una din teme fiind chiar *Biblioteca viitorului*.

Concursul s-a intitulat ***Biblioteca: Tezaur cultural și informațional*** și s-a lansat în cadrul Ediției a XXIX-a a Zilelor Cărții pentru Copii (30 mai–4 iunie 2009), cu prilejul Zilei Internaționale a Copilului.

Temele propuse au fost: *V. A. Urechia – portretul unui om de cultură și Biblioteca viitorului*.

Inedit la acest concurs a fost prezentarea lucrărilor pe suport electronic.

Scopul concursului a fost de a introduce mijloacele moderne de comunicare în activitatea educațională a elevilor, de a stimula creativitatea elevilor dar și de a completa cunoștințele legate de personalitatea omului de cultură Vasile Alexandrescu Urechia, fondatorul Bibliotecii Județene „V.A. Urechia” Galați.

Cei interesați au avut posibilitatea accesării site-ului Bibliotecii, pentru a vedea modul de întocmire a unei bibliografii precum și posibilitatea de a veni la Bibliotecă pentru a studia documentele tradiționale din colecțiile proprii.

Încă de la început a fost stabilit un *regulament de concurs* cu anumite cerințe ale lucrării:

- ✓ poate fi elaborată individual sau în colectiv de maximum 3–4 persoane;
- ✓ trebuie să fie creată în Power Point, (între 15–20 de slide-uri);
- ✓ fiecare slide trebuie să conțină între 50–70 de cuvinte;
- ✓ să fie ilustrată cu imagini reprezentative (minim 2);
- ✓ pe primul slide trebuie să se menționeze numele concurentului, precum și următoarele informații: vârsta, clasa, școala, telefonul, adresa e-mail;
- ✓ ultimele slide-uri trebuie să conțină lista bibliografică aferentă temei abordate.

La concurs au participat elevi cu vârsta cuprinsă între 10–16 ani, care s-au înscris în competiție la Secția pentru Copii din cadrul Bibliotecii Județene „V.A.Urechia” Galați.

Prezentarea și premiarea celor mai interesante lucrări s-a realizat cu prilejul **Zilelor Bibliotecii „V. A.Urechia”** (9–15 noiembrie 2009), iar premiile au constat în diplome și cărți.

Juriul, format din 3 membri (un inspector școlar, un director al Bibliotecii Universitare și un director-adjunct al Bibliotecii noastre) a avut o misiune foarte grea, stabilit fiind și un Regulament de apreciere a lucrărilor.

Regulament pentru juriu:

- ✓ lucrările se apreciază în funcție de cerințele din *Regulamentul de concurs*;
- ✓ notarea se va face cu note de la 1 la 10 și se va ține seama de următoarele criterii: stil și redactare, adecvarea imaginilor la conținutul informațional, nivelul estetic, cantitatea și calitatea surselor din bibliografia lucrării;
- ✓ la notare se va avea în vedere și vârsta concurenților, întrucât premiile se vor acorda pe două categorii de vârstă: 10–14 ani și 14–18 ani;
- ✓ premiile propuse: 2 premii I, 2 premii II, 2 premii III și 7 mențiuni.

Concursul și-a atins scopul și obiectivele. Atât juriul, cât și noi, bibliotecarii, am fost surprinși de imaginația elevilor și seriozitatea lor în tratarea temelor propuse.

Pentru exemplificare redăm două din lucrările concurenților.

Tema 1: Biblioteca viitorului

(Rusu Radu, clasa a VI-a, Școala Gimnazială nr. 28 „Mihai Eminescu”, Galați – Mențiunea III).

Bibliotecile sunt instituții publice, care trebuie să ofere acces egal la informație. În spiritul erei moderne pe care o trăim, în care asistăm la profunde și permanente revoluții ale tehnologiei informaționale electronice, biblioteca este o instituție hibrid – o treime culturală, o treime educațională și o treime informațională.

Împreună cu centrele de informare, bibliotecile sunt integrate în crearea infrastructurii informaționale a fiecărui stat.

Bibliotecile pot și trebuie să ajute la alfabetizarea informațională a națunilor, fiind știut că eficiența unei biblioteci crește în proporție de sută la sută în urma automatizării.

O bibliotecă trebuie să îndeplinească câteva roluri de bază:

- centru cultural;
- centru de studiu și educațional;
- centru de informare generală și specială;
- centru social;
- centru de informare comunitară.

Atrăgând toate tipurile de categorii umane, o bibliotecă publică poate fi considerată un punct de plecare pentru un proiect de resocializare sau o investiție socială și culturală pentru toți cetățenii unei comunități.

Servicii oferite utilizatorilor.

O bibliotecă a viitorului, modernă, trebuie să ofere acces la:

- înregistrări, fapte și ficțiuni redactate pe orice suport;
- baze de date full-text (de exemplu reviste accesibile prin licență de la mari furnizori);
- baze de date de referință;
- bibliografii naționale;
- colecție de împrumut de documente tipărite și multimedia;
- rețele și suport profesional pentru navigare și căutare;
- diverse servicii de informare la distanță (informația comunitară);
- oportunități pentru învățământ deschis și instruire;
- servicii de furnizare a documentelor electronice și de printare/copiere.

Dotări și relaționări necesare:

O bibliotecă a viitorului este una dotată cu echipamentul și suportul IT necesar pentru dezvoltarea aptitudinilor în utilizarea tehnologiei avansate. O asemenea bibliotecă trebuie să fie parte a unei rețele naționale de biblioteci, în care toate componentele se află la aceleași standarde, tocmai pentru a asigura cooperarea și compatibilitatea dintre ele. Este necesar și cooperarea cu instituții similare din alte țări, dar și din țări și alte instituții patrimoniale sau locale de pe cuprinsul întregii lumi.

Beneficii adresate utilizatorilor.

Utilizatorul final al unei biblioteci trebuie să poată beneficia de:

- un singur punct de acces;
- o conectare uniformă incluzând o parolă de utilizare;
- o interfață comună cu rețeaua de biblioteci la care poate fi conectată;

- un serviciu de referințe uniform;
- un sistem de regăsire uniform și prietenos;
- un acces direct la toate mediile electronice.

Creșterea eficienței oricărei biblioteci depinde de modul de receptare, organizare, ierarhizare, stocare și utilizare a informației, precum și de ambientul creat. Calitatea trebuie urmărită în toate fazele procesului de informatizare a unei asemenea instituții, în ciuda costurilor apreciabile pe care le-ar putea presupune la un moment dat baza materială.

Variantă de organizare:

O componentă absolut necesară a unei biblioteci a viitorului este realizarea unei săli de acces la cataloage colective on-line, în care este posibilă căutarea informației după criterii multiple, simultan – autor, titlu, domeniu, cuvinte-cheie, editură, anul publicării etc. – pentru eficientizarea și maximizarea vitezei de răspuns la cerințele utilizatorului.

Astfel, într-o sală amenajată special și dotată cu cel puțin 10–30 PC-uri (funcție de dimensiunile clădirii cu destinația dată de bibliotecă și funcție de dimensiunile comunității căreia i se adresează acea bibliotecă) cititorii pot efectua ei înșiși căutări complexe, primind răspunsul în câteva secunde și pot opta asupra tipului de document dorit, al limbii în care să fie scris.

De asemenea utilizatorii pot selecta biblioteca – din cadrul rețelei de biblioteci aflate în același sistem – de la care doresc să își ridice documentele comandate, iar sistemul informațional decide asupra celui mai rațional și economic mod de a duce la îndeplinire cerința.

Preocupări pentru modernizare:

O bibliotecă – de azi sau de mâine – trebuie să aibă rezolvate riguros cel puțin următoarele aspecte, în ordinea importanței lor și a posibilităților materiale:

- ✓ procesarea împrumuturilor și returnărilor – modern și rapid – pe baza codurilor de bare;
- ✓ catalogarea tuturor resurselor, dând posibilitatea accesării bazelor de date și conectarea la un catalog colectiv on-line național și, dacă e posibil, și la unul universal;
- ✓ dotarea cu PC-uri a unei săli destinate colecțiilor speciale;
- ✓ amenajarea unei săli speciale de audiții pentru muzică;
- ✓ amenajarea unei săli multimedia cu acces la Internet;
- ✓ achiziționarea unui soft legislativ;
- ✓ amenajarea unei săli de conferințe, eventual cu videoproiector și sistem de traducere simultan;
- ✓ construcția unei biblioteci ultramoderne metropolitane (datorită numărului mare de utilizatori ai Bibliotecii din comunitatea gălățeană).

Concluzii:

Creșterea eficienței oricărei biblioteci depinde de modul de receptare, organizare, ierarhizare, stocare și utilizare a informației.

Calitatea trebuie urmărită în toate fazele procesului de informatizare a unei asemenea instituții, în ciuda costurilor apreciabile pe care le-ar putea presupune la un moment dat baza materială.

Marile biblioteci ale lumii sunt standardele pentru realizarea unei **BIBLIOTECI A VIITORULUI**.

Tema 2: V.A.Urechia Portretul unui om de cultură

(Stan Georgiana, clasa a X-a „E”, Colegiul Național “Vasile Alecsandri”, Galați – Premiul III).

V.A.Urechia (n. 15 februarie 1834, Piatra Neamț - d. 22 noiembrie 1901, București).

A fost un istoric și scriitor român, om politic, membru fondator al Academiei Române. A fost profesor la Universitatea din Iași apoi la cea din București. A mai fost membru

corespondent al Academiei spaniole, italiene și al Institutului etnografic din Paris. A studiat la Paris, unde a înființat ziarul unionist „Opiniunea”, organ al românilor din străinătate.

În 1858 a editat ziarul unionist „Zimbrul și vulturul”. Ca istoric, a avut o orientare eclectică. A editat numeroase culegeri de documente și hrisoave interne și externe, a scris o „Istorie a românilor” în 14 volume și o „Istorie a școalelor” în 4 volume. A abordat majoritatea genurilor și speciilor literare.

Fiul clucerului Alexandru Popovici și al Euphrosinei Photinia, la înscrierea în cadrul Academiei Mihăilene renunță la numele de Popovici, fiind înscris în catalog cu numele de Alexandrescu (după prenumele tatălui), ulterior luându-și numele de **Urechia** datorită faptului că află din „hârtiile familiei că-și trage originea de la vechiul cronicar al Moldovei”.

Afilier

* inițiator și membru al societății Atheneul Român, al societății Transilvania;

* director al Societății macedo-române, întemeietor al Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor (1893–1897);

* membru fondator al Societății Academice Române (2 iunie 1867) și secretar general al acesteia (1872–1873);

* membru fondator al Academiei Române (22/04/1866), secretar general (1881–1894), vicepreședinte și președinte al secției istorice (din 1892), președinte al secției literare (din 1888), vicepreședinte al acesteia (1888–1894, 1892–1895, 1898–1901);

* membru corespondent al Academiei Spaniole și al Institutului Etnografic din Paris.

Colaborări în publicații

În perioada studiilor la Paris colaborează la marile cotidiene franceze: „Le Constitutionnel”, „Gazette de France”, „La Patrie”, „Le Siécle”.

În țară colaborează la: „Zimbrul”, „Românul”, „Steaua Dunării”, „Familia”, „Informațiunile bucureștene”, „Convorbiri literare”, „Literatorul”, „Pagini literare”, „Revista contemporană”, „România literară”, „Secolul XX”, „Revista nouă”, „Viața”, „Universul”, „Universul literar”, „Arhiva istorică a României”, „Atheneul Român” (Iași), „Apărarea națională”, „Analele Academiei Române”, „Buciumul român”, „Buletinul Instrucțiunii Publice”, „Calendarul gospodarilor”, „Calendarul Olteniei”, Calendarul „Românului”, Calendarul ziarului „Universul”.

Debutul

Editorial îl face cu versuri încă de la 16 ani (1850), sub numele de Vasile Alexandrescu. Adevăratul debut literar are loc în 1855 prin narațiunea de inspirație istorică „Logofătul Baptiste Veleli”, publicată în „România literară” (nr. 13-20) sub numele de V. Alisandrescu, scriere pentru care V.A. Urechia este citat printre pionierii romanului românesc.

Pasiunea pentru lectură

Pasiunea pe care a avut-o în colecționarea de carte legată de tradițiile și istoria românilor, indiferent de melegurile unde îl purtau pașii, reprezintă pentru contemporanii noștri un exemplu ce și-a păstrat vie semnificația și după un secol de la moartea sa. Astfel că, Nedelcu Oprea, fostul director al Bibliotecii, apreciază în monografia dedicată bibliotecii gălățene că marele om de cultură a fost cel care „a instituționalizat donația privată în interes public”, dând astfel un exemplu demn de urmat. În prezent, actualul Director al Bibliotecii „V.A.Urechia” Prof. Ilie Zanfîr, dovedește cu prisosință că a urmat exemplul lui Urechia și a adunat în decurs de doi ani nu mai puțin de 10.000 de titluri (cca 100.000 volume) donate de la comunitatea gălățeană și nu numai (cea mai consistentă fiind de la ziarul „Cotidianul”).

Fondarea Bibliotecii

Biblioteca „V.A.Urechia” a fost fondată prin Decret regal la data de 7 decembrie 1889. Inaugurarea ei, însă, cu fondul inițial de 5958 de volume, a avut loc la 11 noiembrie 1890.

Preocupat permanent de îmbogățirea colecțiilor, Urechia reușește să aducă la Galați 41.405 volume, din care aproape jumătate donație personală. De fapt, era preocupat și se străduia să-și încropească o bibliotecă încă de prin 1848.

Vasile Alexandrescu Urechia și-a format o imagine despre rolul unei biblioteci de uz public din lectura Manifestului - apel din anul 1846 pentru organizarea „Bibliotecii Române din Paris”, bibliotecă frecventată în anii de studii. Din acest apel vor fi reținute unele principii biblioteconomice, avute în vedere la organizarea Bibliotecii Publice de la Galați și anume: scop, constituirea colecțiilor, orar de funcționare, distanța față de domiciliul beneficiarilor, loc de reuniuni culturale.

După spusele lui Urechia, ar trebui să plasăm începuturile bibliotecii lui în anii 1855-1856, când își face studiile la Paris. Enciclopedismul este nota dominantă a Bibliotecii lui Urechia. Începuturile acestei trăsături trebuie să le căutăm în anii petrecuți în Academia Mihăileană, unde și-a format și gustul pentru lectură. Enciclopedismul Bibliotecii lui Urechia nu se mărginește la disciplinele umanistice, ci cuprinde arii vaste din științele pozitive. Trebuie, de asemenea, subliniat că nu s-a limitat să-și procure numai ediții uzuale, de largă circulație, ci a căutat cu asiduitate și edițiile rare, bibliofile.

Începând cu anul 1889, organizează biblioteca sa personală ca Bibliotecă Publică de Stat, o conduce direct până în anul 1901, aplică în practica instituțională gândirea sa modernă biblioteconomică și bibliografică, elaborează considerații privind importanța și încadrarea bibliotecii publice în sistemul instituțional educațional, considerând-o una dintre instituțiile de bază în structura statului modern, alături de Biserică, Școală și Muzeu.

Ieri și Astăzi

Perioada interbelică constituie o fază mai lentă în dezvoltarea Bibliotecii, astfel că, în 1944 numărul publicațiilor ajunge doar la 60.000.

În anii socialismului acest lăcaș de cultură cunoaște o ascensiune continuă, cu o creștere medie anuală de 14.000 volume, astăzi, aflându-se în patrimoniul bibliotecii peste 700.000 volume.

Zilnic pășesc pragul bibliotecii, frecventând sălile de lectură, secțiile de împrumut la domiciliu, sălile multimedia și Internet, peste 1000 de cititori, numai la sediul central.

Sedii

Biblioteca Județeană V.A. Urechia Galați și-a găsit, de-a lungul vremii, adăpost în diverse locații. Începând cu cele câteva camere din cadrul actualului Colegiu Național „Vasile Alecsandri”, inaugurate la 11 noiembrie 1890, a trecut prin etapa proiectului „Palatului Instituțiunii Urechia din Galați”, inițiat de V.A. Urechia în scopul construirii unui local propriu (actualul sediu al Teatrului Dramatic); Palatul Cultural „V.A.Urechia”, Casa Armatei, Casa Corpului Didactic și în sfârșit, din septembrie 1968 Biblioteca este instalată în actualul local din str. Mihai Bravu nr. 16, fost sediu al Comisiei Europene a Dunării unde funcționează și astăzi.

În prezent, Biblioteca are două filiale deschise, una la Casa Sindicatelor, respectiv Filiala nr. 1 „Costache Negri” și una la Gara C.F.R. – Filiala nr. 4 "Grigore Vieru". În decursul anului 2010 urmează să se deschidă alte două filiale, în locuri diferite, respectiv Cartierul Aviației și Cartierul Dunărea. Tot anul acesta se intenționează deschiderea a două filiale la Chișinău și Cahul.

Biblioteca în metaforă:

„O bibliotecă este o ușă spre numeroase vieți” (Sharon Creech).

Concluzie

Am ales aceste două lucrări, deși toate lucrările prezentate au fost valoroase, atât din punct de vedere al informațiilor, cât și al modului de prezentare, pentru că au redat esența temelor propuse și au arătat seriozitatea generației de mâine.

Menținerea interesului copiilor și elevilor pentru lectură (ponderea acestora fiind în prezent cea mai mare) reprezintă în continuare o provocare pentru biblioteca noastră, ca de altfel pentru toate bibliotecile publice, ca instituție de bază în îndeplinirea acestui obiectiv.

După cinci sute de ani de eră Gutenberg, cartea a ajuns astăzi să fie prezentă tot mai adesea în format electronic. Tinerii cred că tipăritura pierde teren, că tehnologia împinge literatura spre suporturi digitale, însă se poate găsi o formulă care să împace ambele puncte de vedere, iar puntea de legătură va fi realizată prin mijloace moderne și eficiente de comunicare.

Noi, bibliotecarii, poate subiectivi datorită nobilei noastre profesii, credem că tot lectura cărților pe format hârtie va rămâne varianta preferată a cititorilor. Dar opțiunea le aparține, iar noi îi îndrumăm și consiliem în găsirea informațiilor de care au nevoie pe cei care apelează la serviciile Bibliotecii Județene „V.A.Urechia” Galați.

Bibliografie:

1. Nedelcu, Oprea. Biblioteca Publică „V.A.Urechia” Galați: Monografie. Galați: Editura Biblioteca „V.A.Urechia”, 2002.
2. Goia, Vistian. V.A. Urechia. București: Minerva, 1979.
3. Buletinul Fundației Urechia / Editat de Biblioteca Județeană „V.A.Urechia” Galați; Director: Zanfîr Ilie. Serie nouă. 2008, nr. 9.
4. www.bvau.ro/monografia/05.pdf [citât 15.03.2010].
5. www.citatepedia.ro [citât 10.02.2010].
6. www.wikipedia.ro [citât 12.03.2010].

*Maricica TĂRĂLĂ-SAVA,
șef secție Împrumut la Domiciliu pentru Copii,
Biblioteca „V.A. Urechia” Galați,
România*

„POVESTEA COPILĂRIEI” – UN PROIECT DE ÎNCURAJARE A LECTURII PRINTRE COPII

Ce este o bibliotecă pentru copii? Un popas în lumea imensă a informației, un loc pentru lectură și relaxare? Ori poate toate împreună? Cu fermitate pot spune că Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă” din Bălți creează un mediu informațional și sociocultural benefic dezvoltării copiilor, contribuind, prin intermediul cărții și a lecturii, la formarea personalității copilului. Cu toate acestea, diferite studii, cercetări ne indică că lectura nu este atât de importantă pentru unii copii, aceștia preferând în timpul liber vizionările TV și cinema, discotecile etc. Mulți își limitează lectura la selectarea unor informații în rețeaua Internet. Deseori ei găsesc aici literatură neadecvată vârstei, care nu contribuie la dezvoltarea lor intelectuală și culturală. Problema principală, cu care ne confruntăm astăzi, este diminuarea interesului copiilor față de carte și lectură, față de bibliotecă. De ce cartea nu este pe primul loc în topul preferințelor copiilor? De ce copiii nu mai sunt pasionați de

lectură? Să fie adevărat, că motivul constă în dezvoltarea tehnologiilor informaționale?

Lectura este un proces care trebuie îndrumat, orientat și sistematizat. Aici, cred eu, este important ca orice bibliotecă să-și definească clar obiectivele, strategiile, prioritățile. Pentru a obține performanțe în acest sens, biblioteca noastră și-a propus ca obiective principale: diversificarea serviciilor în scopul atragerii copiilor la bibliotecă de la o vârstă cât mai fragedă; extinderea accesului la colecțiile bibliotecii pentru a dezvolta interesul pentru lectură, creativitatea și imaginația copiilor; instruirea utilizatorilor, studierea necesităților lor informaționale; difuzarea de programe culturale prin conlucrarea cu instituțiile de învățământ și preșcolare.

Pentru a promova cartea și a încuraja copiii să citească, pentru a atrage noi cititori, a fost lansat proiectul „**Povestea Copilăriei. Joc – Lectură – Cunoaștere**”. Proiectul s-a desfășurat în perioada 15 ianuarie – 23 decembrie 2009 și a fost realizat de Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă” Bălți și Biblioteca de Carte Română (administrator de proiect: Zinaida Dolință, director al Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu” Bălți; coordonator de proiect: Ana Botezat; echipa de lucru: Natalia Fotescu, Svetlana Lisa, Tatiana Poneatovscaia, Eugenia Lanețcaia, Veronica Pușcari, Victoria Țăcu, bibliotecare cu vocație deosebită, bune profesioniste, responsabile, creative și inventive).

Parteneri: Instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar.

Participanți: Copii de la grădinițe, elevi ai claselor primare.

Scopul proiectului: Promovarea bibliotecii, cărții, lecturii în rândurile copiilor prin organizarea activităților cultural–educative.

Obiective: Atragerea copiilor la bibliotecă și formarea deprinderilor pentru lectură de la cea mai fragedă vârstă, dezvoltarea creativității, spiritului cognitiv, aptitudinilor comunicaționale, lărgirea orizontului de cultură a copiilor.

Metode și forme: Desfășurarea programelor culturale *Ora lecturii, Păpușile te ademenesc, Vino, vino la poveste*; organizarea programelor de promovare *Înșiră-te mărgăritare, Biblioteca vine la tine, Prietenul meu vine la Bibliotecă*; activități de promovare a bibliotecii, cărții, lecturii: spectacole și șezători literare, matinee, înscenări cu păpuși, ore de poveste, ore literare, ore de lectură, compoziții literar–muzicale, jocuri literare; materiale publicitare: ghiduri, articole în reviste de specialitate, mass-media.

Realizare: Având ca parteneri instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar, biblioteca s-a afirmat ca organizator al diverselor activități cultural–educative, printre care vom menționa câteva care s-au bucurat de o apreciere deosebită din partea publicului: șezătoarea literară *Poveste, poveste, înainte mult mai este*; matineele *Pe aripi de primăvară vine-n țară Mărțișor, De la copii la copii cu talentul și inima*; spectacolul *Povestea mângâie sufletul*; înscenările cu păpuși *Personaje din poveste astăzi vin să dea de veste, Dacă aș prinde peștișorul de aur...*, *O poveste fermecată, O surpriză cu păpuși*; orele de poveste *Punguța cu povești, Prin poveste rostogol, Licăresc coala și-aici animale mari și mici*; orele literare *Vis frumos avut-am noaptea, a venit un zburător, Ispirescu – un veritabil*

povestitor popular, Vacanța-i fir dintr-o poveste; orele de lectură Povești minunate, Nicăieri nu e mai bine ca în țara basmelor; compozițiile literare Sub ocrotirea poveștii, Limba maternă, poveste eternă; jocurile literare Spre bucuria copiilor, Hai la joc, toți la joc, jocul nostru-i cu noroc, Hai să ne jucăm din poveste în poveste ș.a.

Desfășurarea acestor activități, care au avut ca scop formarea interesului pentru lectură, a urmărit în special orientarea copiilor spre lectura poveștilor. De ce s-au ales anume aceste modalități de realizare? Din considerentul că jocurile, înscenările teatralizate, orele de poveste sunt mai adecvate nivelului de percepere și intereselor specifice acestei categorii de beneficiari–copii. La vârsta mică copiilor le plac nespuse poveștile cu zâne și prințese, zmei și Feți-Frumoși. Mesajele venite din acea lume de dincolo de timp (*a fost odată ca niciodată...*) și de spațiu (*într-un regat demult uitat...*) sunt percepute de copii cu mai multă ușurință. Poveștile le propun o multitudine de personaje cu care ei se pot identifica, reușind astfel să se exteriorizeze și să înțeleagă mai bine viața. Prin ce sunt importante poveștile pentru copii? Specialiștii în educația și psihologia vârstelor susțin că *poveștile sunt esențiale pentru a crește, aduc magia, afirmă puterea binelui, sunt o lecție de maturizare, prin ele se învață dragostea pentru lectură* etc. Mulți dintre noi ne amintim cu plăcere de poveștile preferate din copilărie. O vorbă veche zice că de casa în care se spun povești nu se apropie relele. Din păcate, numărul celor mici care au norocul să asculte înainte de culcare povești spuse de părinți ori bunici scade tot mai mult. Un sondaj UNICEF constată că în Moldova doar 4 din 10 părinți obișnuiesc seara să-și aline copiii cu o poveste. Lecturarea poveștilor de către un adult este deosebit de importantă și aici, cred eu, poate să-și aducă aportul bibliotecarul. Motivele pentru care trebuie să le citim copiilor povești sunt multiple: cultivarea gustului pentru lectură, dezvoltarea atenției, memoriei, îmbogățirea vocabularului, stimularea imaginației, formarea deprinderilor de comunicare, oferirea valorilor și modelelor de acțiune etc.

La crearea interesului pentru lectură, echipa bibliotecii a reluat o formă de activitate cu micii cititori – lecturi în voce, pe care a adaptat-o la cerințele actuale, organizând programele *Ora lecturii* și *Ora poveștilor*. Ce povești se aleg? Micuților li se citesc povești mai *blânde*, care să nu conțină prea multe personaje sau subiecte agresive. După reacția pe care o manifestă copiii este ușor de înțeles care povești le plac și care nu. Dacă sunt pasivi, nu pun întrebări, nu sunt atenți, înțelegem că nu am făcut alegerea potrivită și textul propus pentru lectură nu le trezește interes. În schimb, dacă se arată entuziasmați și ascultă cu plăcere, pun întrebări, comentează etc., înseamnă că mesajul poveștii propuse pentru audiere este exact cel de care au nevoie. Aceste ore de lectură s-au desfășurat sub genericul *Copilăria – țara cu povești* și au fost însoțite de expoziții, prezentări de carte, activități teatralizate, concursuri, integrale. Asemenea activități prezintă o deosebită importanță educativă și prin reliefația calităților eroilor, care constituie pentru copii modele demne de urmat. Copiii învață să fie curajoși, perseverenți, cinstiți, prieteni adevărați. Ei descoperă că între copertele cărților se ascund personaje fascinante, aventuri interesante, sfaturi înțelepte. Este important să

cultivăm și să menținem acest interes, pornind de la povești și continuând apoi cu cărțile „mari” ale copilăriei, adolescenței, maturității.

Rezultate: Proiectul *Povestea Copilăriei* a fost important pentru promovarea cărții și încurajarea lecturii în rândurile copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică. Cele 35 de activități, organizate în comun cu partenerii de proiect, au contribuit la stimularea interesului pentru lectură, promovarea colecțiilor bibliotecii, formarea culturii generale, motivarea copiilor talentați, deschiderea de noi orizonturi de cunoaștere. Din cei 2070 de copii implicați în activitățile proiectului, 968 au fost înscriși ca cititori ai bibliotecii, iar 763 reînregistrați. Iar realizarea în cadrul acestui proiect a programului *Biblioteca vine la tine* a făcut posibilă atragerea în activitățile bibliotecii a copiilor de la Centrul de plasament temporar și reabilitare a copiilor, Asociația copiilor cu dizabilități „Pro-Vita”, Centrul creștin de binefacere Armata salvării din Republica Moldova.

Impact: Realizarea proiectului a permis extinderea accesului la colecțiile bibliotecii, creșterea numărului de beneficiari, diversificarea spectrului de activități cultural-informative organizate de bibliotecă, intensificarea activității teatrului de păpuși al bibliotecii, crearea unor spații pentru desfășurarea activităților cum ar fi, de exemplu, *Odăița poveștilor*, elaborarea scenariilor și materialelor metodice. Scopul proiectului în fond a reușit, iar obiectivele propuse au fost în mare parte realizate. Proiectul *Povestea copilăriei* își va găsi continuarea într-un alt proiect pe care intenționăm să-l realizăm și care va avea ca obiectiv principal restructurarea, diversificarea colecțiilor bibliotecii pentru a le oferi copiilor cât mai multe cărți atractive, deosebite ca conținut și formă.

Ana BOTEZAT,
Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă”,
Bălți

ATRAGEREA LA BIBLIOTECĂ A UTILIZATORILOR COPII PRIN ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI DE LOISIR

Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” Galați are un sistem propriu de susținere și promovare a lecturii pentru beneficiari de la cea mai fragedă vârstă prin încercarea de a găsi în permanență mijloace noi de atragere la lectură.

Promovarea serviciilor pentru segmentul copii se realizează prin colaborarea cu celelalte instituții de educație și cultură, prin multiple și diverse activități culturale și de loisir, dintre care enumerăm: expoziții și microexpoziții pe diverse teme, vizite de prezentare a Bibliotecii și a serviciilor acesteia, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, concursuri pe diverse teme, la care se adaugă un pachet de noi servicii care permit accesul la informații din documentele electronice și multimedia și din rețeaua Internet.

Interesante și atractive s-au dovedit a fi activitățile de loisir desfășurate în vara anului 2009, respectiv *Clubul de vacanță* și *Clubul de engleză „Learn &*

Play” pentru cei mici. Activitatea Clubului de vacanță s-a desfășurat pe parcursul verii, în fiecare joi, de la orele 17.00, în curtea Bibliotecii, într-o manieră nonconformistă și relaxantă, iar Clubul de engleză a activat în cadrul Secției Copii și a fost condus de un voluntar de origine engleză Antonio Scamardella.

Activitățile cluburilor s-au bucurat de un real succes, motiv pentru care am considerat necesară gândirea și pregătirea unei oferte de programe atrăgătoare pentru vacanța de vară, respectiv înființarea unui *Centru de Creativitate pentru Copii* în cadrul Bibliotecii noastre.

Oportunități

- tradiție în organizarea activităților culturale și de loisir pentru copii;
- activități și servicii gratuite oferite de bibliotecă;
- program cu publicul și în perioada vacanței de vară;
- existența unui public țintă interesat;
- efectele crizei financiare, care afectează posibilitățile materiale ale părinților de a merge în concedii și de a-și trimite copiii în tabere școlare și alte activități recreative;
- interesul părinților și instituțiilor de educație și cultură de a îndemna și încuraja copiii să aibă și alte preocupări în timpul vacanței în afară de calculator, televizor și joaca în fața locuinței;
- buna colaborare cu instituțiile de învățământ, instituțiile publice și cele non-guvernamentale din Galați.

Grup țintă

Beneficiari direcți:

- preșcolari;
- elevi din învățământul primar și gimnazial.

Beneficiari indirecti:

- copiii comunității gălățene;
- părinți;
- cadre didactice;
- bibliotecari.

Parteneri

- Centrul Cultural Dunărea de Jos;
- Teatrul de păpuși „Gulliver”;
- Instituțiile de învățământ gălățene.

Scop

Diversificarea gamei de servicii oferite de Biblioteca „V.A.Urechia” copiilor comunității gălățene pe perioada vacanței de vară.

Obiective

1. Înființarea unui centru de creativitate pentru copii pe perioada vacanței de vară la Bibliotecă;
2. Realizarea unei activități săptămânale din programul de vară;
3. Creșterea numărului cititorilor înscriși cu vârsta sub 14 ani în lunile de vară cu cca 10 % din numărul total.

Durata

15 iunie – 10 septembrie 2010.

Resurse umane

- ✓ membrii clubului de vacanță;
- ✓ bibliotecari – personalul Secției Copii;
- ✓ voluntari copii și adulți;
- ✓ cadre didactice;
- ✓ invitați speciali de la instituțiile partenere.

Resurse materiale și financiare

- ✓ materiale de promovare: fluturași, afișe, legitimații, invitații etc.;
- ✓ diplome pentru participanții la programul de vacanță și la concursurile organizate în cadrul acestuia;
- ✓ materiale consumabile (coli A4, coli colorate, materiale textile, acuarele, carioca, culori, creioane, pixuri etc.) pentru diverse activități;
- ✓ dosare de lucru realizate de bibliotecarul responsabil;
- ✓ calculator, videoproiector, casetofon, microfon;
- ✓ cărți pentru concursuri, sponsorizări, donații;
- ✓ sălile Secției Copii, eventual Sala „Mihai Eminescu”, pentru desfășurarea activităților sau curtea Bibliotecii.

Buget

Cheltuielile pentru salarizare, dotare, promovare constituie 40.000 lei, din care 19.200 lei reprezintă contribuția Bibliotecii și 20.800 contribuția sponsorilor.

Strategie

Implicarea directă a grupului țintă în realizarea obiectivelor propuse.

Planificarea activităților

În perioada vacanței de vară la Biblioteca „V.A.Urechia” vor activa un atelier și două cluburi pentru copii:

- *Atelierul copiilor iscusiți*
- *Clubul de engleză „Learn & Play”*
- *Clubul de creație literară*

Calendarul activităților

Desfășurarea activităților în fiecare zi de miercuri a săptămânii, în perioada 15 iunie – 10 septembrie 2010: Atelierul copiilor iscusiți (16 iunie – 7 iulie), Clubul de engleză „Learn & Play” (14 iulie – 4 august), Clubul de creație literară (11 august – 1 septembrie), încheierea programului de vacanță, premiera, evaluarea proiectului – 8 septembrie 2010.

Orele de desfășurare a activităților și grupa de vârstă:

10.00 – 11.00: GRUPA I – copii cu vârsta între 5–9 ani;

11.00 – 12.00: GRUPA II – copii cu vârsta între 10–14 ani.

Promovarea proiectului

Perioada: 15 mai – 15 iunie

- Publicitatea directă:
- ✓ informarea publicului țintă prin anunț direct cu prilejul manifestărilor dedicate Zilei Internaționale a Copilului și alte evenimente.
- Publicitatea în mass-media:

- ✓ anunț, comunicat de presă, interviu;
- ✓ presa locală: „Viața liberă”, „Monitorul”, „Adevărul de seară”;
- ✓ radio: Radio FM, Radio 1, Magic FM;
- ✓ televiziune (anunț direct, interviu).
- Publicitate prin tipărituri:
  - ✓ Afiș cu întreg programul general de vară;
  - ✓ Pliant cu activitățile de vară;
  - ✓ Fluturaș de informare.
- Publicitate prin Internet:
  - ✓ pagina web a Bibliotecii „V.A.Urechia”;
  - ✓ Blogul pentru copii propus de Secția Copii.

Activități propuse:

I. Atelierul copiilor iscusiți

Activitatea nr. 1: *Învățăm să confecționăm măști populare;*

Activitatea nr. 2: *Minunate figuri din hârtie plisată (origami);*

Activitatea nr. 3: *Ora de pictură;*

Activitatea nr. 4: *Cum ne organizăm biblioteca personală;*

Activitatea nr. 5: Expoziție cu materiale realizate în cadrul Atelierului și expunerea lor în secție și prezentarea pe Blog. Completarea chestionarelor de evaluare.

II. Clubul de engleză „Learn & Play”

Activitatea nr. 1: *Hai să învățăm alfabetul și numărutul;*

Activitatea nr. 2: *Ne exprimăm în engleză prin joc;*

Activitatea nr. 3: *Ora de lectură;*

Activitatea nr. 4: *Karaoke;*

Activitatea nr. 5: Realizarea unui program artistic în limba engleză cu membrii Clubului. Completarea chestionarelor de evaluare.

III. Clubul de creație literară

Activitatea nr. 1: *A fost odată ca niciodată..., oră de poveste;*

Activitatea nr. 2: *Cartea săptămânii;*

Activitatea nr. 3: *Autorul preferat;*

Activitatea nr. 4: *Cititorii de azi, creatorii de mâine, concurs de creații literare.*

Activitatea nr. 5: Expoziție cu creațiile literare ale copiilor și publicarea pe Blog a lucrărilor premiate. Completarea chestionarelor de evaluare.

Evaluarea proiectului

Monitorizarea pe întreaga perioadă de desfășurare a Centrului de creativitate pentru copii și evaluarea finală în baza chestionarelor completate la fiecare program în parte.

Camelia GĂVĂNESCU,
bibliotecar, secția Împrumut la Domiciliu pentru Copii,
Biblioteca „V.A.Urechia” Galați, România

EDUCAȚIA LITERAR–ARTISTICĂ A COPIILOR ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR TEATRALIZATE

Dezvoltarea personalității în perioada copilăriei e legată, organic, de formarea comportamentelor de bază și anume: cognitiv, verbal, social, afectiv, motor, volitiv și motivațional.

Părinții și educatorii, învățătorii și bibliotecarii pot contribui activ la crearea acestor comportamente, apelând la diferite conținuturi de carte și tehnologii educaționale. O posibilitate dintre cele mai bune o constituie folclorul și literatura pentru copii, textele literare. E necesar doar să știm cum să utilizăm textul, cum să-l aplicăm în situațiile de joc cu copilul sau cu grupul de copii în activitatea lor literar–artistică. Prezentându-le copiilor diferite texte literare, e necesar să-i învățăm a asculta, a contempla și descrie imaginile, a lectura, a povesti, a dramatiza și a organiza „spectacole de teatru”.

Pentru a identifica conținuturi și tehnologii de educație literară modernă, am cercetat și am experimentat în diferite instituții preșcolare și clase primare din republică tema „Activitatea teatralizată a copiilor”. În acest scop, am propus cadrelor didactice un set de texte cu tematică folclorică și din literatura pentru copii. Textele, captivante, educative și instructive prin conținut, ne-au permis să realizăm, cu ajutorul jocurilor literare, dramatizărilor și jocurilor teatralizate, anumite obiective ale Curriculumului privind educația literar–artistică a preșcolarilor și elevilor mici. După ce citeau și povesteau copiilor diverse texte, adulții îi învățau să reproducă și să „pună în scenă” subiectele poeziilor, poveștilor și povestirilor cunoscute, utilizând, după necesitate, și materialele didactice respective.

S-au creat condiții speciale, fiind amenajate spații speciale – „săli de teatru”, unde copiii „montau spectacole”, alegându-și la dorință subiectul, rechizitele necesare – scufițe, măști–medalioane, costume sau elemente ale costumelor personajelor din textele preferate etc. Copiii au utilizat diverse materiale necesare pentru practicarea teatrului de jucării, de imagini, de carton, de umbre și de păpuși. Inspirați de subiectele textelor cunoscute, de modelele propuse, împreună cu educatorii, învățătorii sau bibliotecarii, au fost amenajate colțișoare pentru activitatea teatrală în fiecare cameră de grupă, clasă. În unele grupe pregătitoare și clase primare au fost create ateliere de confecționare a costumelor și măștilor pentru spectacole. Împreună cu educatoarele, învățătorii și părinții, copiii au confecționat scufițe, căciulițe–măști, costume speciale, elemente de decor.

Activitatea teatralizată în grupele mari și clasele experimentale s-a efectuat în baza textelor literare cu care pedagogii îi familiarizau pe micuți la diverse activități literare și de dezvoltare a vorbirii. Deseori li se propunea copiilor să compună chiar și „scenete” proprii, apoi să le demonstreze ei înșiși. Acest procedeu contribuie la dezvoltarea literară, a vorbirii expresive, a imaginației creative, a creativității verbale și la pregătirea copiilor pentru arta scenică.

Ca rezultat al acestui experiment pedagogic efectuat de noi, cadrele didactice din grădinițele de copii din Chișinău și unele clase primare, pe parcursul ultimilor ani au organizat și un concurs special cu genericul „Micii actori”, în cadrul căruia sunt evaluate capacitățile copiilor și evidențiate cele mai talentate „trupe de actori”.

În finală am elaborat lucrarea metodică „Activitatea teatralizată a copiilor”, pe care o recomandăm tuturor cadrelor didactice, bibliotecarilor și părinților, sperând că fiecare va organiza în instituția unde activează „grupe de actori” dotate cu spații și materiale necesare pentru activitatea teatralizată independentă.

În realizarea acestui experiment, am pornit de la ideea că, rolul teatrului în viața omului e incontestabil, fapt ce propune familiarizarea copiilor cu teatrul, începând chiar cu vârsta preșcolară. Astfel, am încercat să atragem treptat copiii în activitatea teatralizată. Scopul major a fost de a-i învăța pe copiii din grădiniță și clasele primare să audieze și să lectureze cărți, să se joace de-a teatrul, redând pe roluri poeziile, poveștile, povestirile cunoscute, să repovestească, să mânuiască jucăriile, păpușile în mod independent, să organizeze jocuri pe roluri, jocuri-dramatizări, „spectacole de teatru”, să se încadreze cu plăcere în activitatea teatralizată.

Îmbinarea de cuvinte „activitate teatralizată” a fost folosită de noi ca o denumire generalizată pentru toate tipurile de înscenări, dramatizări pentru și cu participarea copiilor. Când zicem că „se prezintă spectacole cu păpuși” înțelegem comunicarea mesajului diverselor texte prin intermediul diferitelor mijloace: păpuși-jucării, materiale intuitive și didactice, figurine colorate confecționate din carton sau plastic, siluete confecționate din hârtie, marionete, păpuși-mănuși etc.

Cele mai răspândite tipuri de teatru, realizate de către copii în baza cărților îndrăgite, sunt: teatrul de jucării, de carton (de masă), de imagini (flanelograful), de umbre și de păpuși. Pentru a le trezi copiilor dorința de a participa la activitatea teatralizată și a le forma priceperea de demonstrare independentă a spectacolelor, e necesar să se acorde o importanță deosebită abordării sistemice a acestui gen de activitate, ținându-se cont de specificul fiecărui gen de teatru.

1. Teatrul de jucării. Se practică începând cu grupele mici de la grădiniță. Pentru prezentarea personajelor principale, în timpul demonstrării acestor „spectacole”, se folosesc jucării obișnuite. Pregătindu-se pentru spectacol, adulții efectuează următoarele: selectează jucăriile ce redau subiectul textului, chipul personajului respectiv (jucării noi, corespunzătoare după dimensiune); selectează pentru spectacol jucării confecționate din material omogen (stofă, gumă, plastic etc.); analizează conținutul textelor alese pentru demonstrare (având grijă ca acestea să fie accesibile, să aibă nu mai mult de 2-3 personaje); se implică în demonstrare.

Teatrul de jucării poate fi practicat în toate grupele și clasele. Prezentând aceste spectacole în mod independent, adulții „joacă” personajele direct pe masă (fără scenă). O atenție deosebită se va acorda expresivității vorbirii. Pentru a-i face pe spectatori să-și imagineze mai ușor subiectul, „să vadă cu ochii sufletului” imaginile respective, adulții și copiii-actori modelează vocea, utilizând diferite modalități ale vorbirii expresive: intonația, pauza, accentul etc.

2. Teatrul de carton (de masă) poate fi demonstrat tuturor copiilor. Denumirea acestui teatru provine de la materialul din care se fac figurinele personajelor, decorul, scena, toate fiind confecționate din carton. Demonstrarea se face de asemenea pe masă. Pot fi folosite figuri procurate în seturi speciale sau confecționate din placaj. Principala particularitate a acestui „gen de teatru” constă în faptul că se lucrează cu ajutorul „figurilor–personaje” care au două fețe, fiind colorate viu pe ambele părți, cu suporturi stabile. Decorul (casa, copacii etc.) în spectacolele teatrului de masă rămân nemișcate, suporturile ajutându-le să se mențină pe masă în poziție verticală.

Pentru ca în timpul demonstrării spectacolului mișcările efectuate de mâna adultului să nu distragă atenția copiilor, în partea din față a mesei (scenei) se pune un suport – „gărduț” verde. Paralel poate fi utilizat și teatrul cu magnet. Figurile pentru teatrul cu magnet au un suport de metal. Ele se aranjează pe o masă de metal și se pun în mișcare cu ajutorul magnetului pe care pedagogul îl poartă pe sub masă. Efectul mișcării îi bucură și îi distrează pe copii, făcându-i să creadă că acțiunea are loc aieva, că personajele sunt vii, vorbesc, se mișcă etc.

3. Teatrul de imagini (flanelograful) este unul dintre cele mai îndrăgite de către copiii mici, deoarece imaginile colorate, care ilustrează textul, ușurează mult perceperea subiectului.

Pentru demonstrarea spectacolului de imagini, se pregătesc suporturi (80x80 cm) care se confecționează din carton sau placaj. Pe aceste suporturi se întind bucăți de flane sau de hârtie plușată de culori deschise (roz, bleue, alb etc.). Pe un atare suport, în timpul reproducerii textului, pedagogul sau copilul „aplică”, pe rând, figurile personajelor, ilustrațiile la text. Povestind textul, cei care demonstrează, mișcă, leagănă ușor ilustrațiile–chipuri, „le aduc” în întâmpinarea altor personaje, bucurându-i, astfel, pe copii și făcându-i să perceapă mai bine ceea ce li se povestește.

În grupele mici ale grădiniței e necesar să se apeleze frecvent la teatrul de imagini (în fiecare săptămână). În grupele mari, pregătitoare și în clasele primare flanelograful poate fi folosit de copii în timpul activităților independente, când ei prezintă textele cunoscute, compun scenete simple, propunându-le colegilor pentru vizionare.

4. Teatrul de umbre de asemenea este pe placul copiilor. Pentru prezentarea „spectacolului”, adulții, împreună cu copiii, trebuie să confecționeze „ecrane” și seturi de „siluete”. Siluetele reproduc chipurile personajelor văzute din profil. Ele se confecționează din hârtie groasă sau carton și se colorează în negru. În partea de jos fiecare are un suport cu ajutorul căruia se mănuieste. Ecranul se confecționează din carton ori placaj. El are trei părți – una din față și două laterale. Partea din față are lungimea de circa 1-1,30 m, cele laterale – 60-70 cm. Înălțimea ecranului este de circa 60 cm. În timpul demonstrării, ecranul se aranjează pe un suport special sau pe masă. Pentru demonstrarea „spectacolului” cu ajutorul teatrului de umbre, se aleg, de obicei, texte cu subiecte foarte simple (cele mai îndrăgite sunt poveștile populare cu animale, poveștile lui I. Creangă „Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de

vulpe”, „Punguța cu doi bani”, povestirile lui L. Tolstoi, K. Ușinski, S. Vangheli, A. Scobioală ș.a.)

Pentru unul și același personaj se confecționează două–trei siluete, care-l reprezintă în diferite ipostaze și situații. Aceste elemente îi fac pe copii să vadă personajul în mișcare, în schimbare.

O importanță deosebită o are, evident, prezentarea expresivă a textului. Adultul trebuie să-și modeleze vocea de fiecare dată în așa fel, încât să contribuie la perceperea diferențiată a diferitelor personaje. Textul trebuie rostit clar, expresiv, cu voce tare. Demonstrarea spectacolului de umbre poate fi însoțită de un acompaniament muzical, deoarece muzica activează atenția auditivă, îi face pe copii să-și concentreze mai lesne atenția vizuală.

Seara, la lumină, copiilor li se mai propune o modalitate a teatrului de umbre numită *teatrul mâinilor* sau *al degetelor*. Pe perete sau pe un ecran special se proiectează diverse chipuri de personaje (iepuri, câini, pisici). Aceste siluete–umbre pot fi obținute prin împletirea reușită a degetelor de la ambele mâini. Copiii, străduindu-se să-i imite pe adulți, repetă mișcările, se distrează și, inconștient, își antrenează musculatura și îndemânarea mâinilor, acțiuni care le vor fi de un real folos pentru învățarea scrierii.

5. Teatrul de păpuși a fost și este una dintre distracțiile cele mai îndrăgite ale copiilor, fapt înțeles și ușor explicabil: în spectacolele de acest tip învie păpușa îndrăgită, personajele și obiectele care o înconjoară. Mișcările acestor personaje pe paravan îi captivează pe copii. Ei rămân încântați și de faptul că păpușile–oameni, păpușile–animale nu numai că se mișcă, dar și acționează, vorbesc, cântă, se joacă etc.

Inițial, la demonstrarea spectacolului de păpuși participă actorii de teatru sau educatorii, pedagogii, care prezintă spectacolul în toate grupele de copii (bineînțeles, repertoriul se alege ținând cont de particularitățile de vârstă ale copiilor: subiecte mai simple pentru copiii din grupele mici și mai complicate pentru cei din grupele mari). Cel mai răspândit este *teatrul de mânuși*. Pentru păpușă se confecționează, în loc de corp, o mânușă cu trei degete. Degetele laterale sunt „mâinile” păpușii, iar cel din mijloc – „gâtul”, pe el se îmbracă capul păpușii, confecționat din papier-maché ori din plastic, stofă.

Pentru teatrul de păpuși se confecționează paravane speciale, cu pereți (după care se ascund cei care „conduc” păpușile). Pe partea de sus a paravanului se prinde în poziție orizontală o placă de lemn ce servește atât ca suport pentru mâna păpușarului, cât și ca „scenă” pe care se demonstrează spectacolul. Paravanul se confecționează din trei rame unite între ele. Cea din față are lățimea de 1,3-1,5 m, iar cele laterale – de 60-70 cm, înălțimea e de 1,6-1,7 m. Un astfel de paravan e folosit de către adulți. În grupele mari, pregătitoare și clasele primare copiilor li se propune să demonstreze spectacole de păpuși în mod independent. Pentru ei se confecționează paravane de dimensiuni mai mici, dar încăpătoare (înălțimea paravanului pentru copii trebuie să fie de 1-1,10 m, lățimea ramei din față – 1,20-1,30 m, a celor laterale de 80-90 cm).

Prezentarea spectacolelor cu păpuși de către copii se practică atât pe parcursul zilei, în timpul liber, cât și la serbări, în cadrul seratelor și matineelor literare.

E necesar să se acorde o atenție deosebită „repertoriului teatral”. Textele literare propuse, sau cele alcătuite în mod special pentru spectacole, necesită un bogat conținut afectiv și educativ, oferindu-le copiilor exemple și fapte demne de urmat. Textele selectate pentru a fi înscenate trebuie să ofere largi posibilități de educație civico-morală. Ele trebuie să promoveze faptele bune, să-l scoată în evidență pe omul onest, puternic și mândru, îndrăzneț și înțelept; trebuie să demaște trândăvia, minciuna, lenevia, neadevărul, iar prin toate acestea să-i ofere copilului-actor și copilului-spectator exemple de bine, de frumusețe morală, de principii transpuse în fapte.

În concluzie vom menționa următoarele:

1. Activitatea teatralizată a copiilor este o componentă a lucrului cu cartea, a activității literar-artistice și se utilizează în scopuri educative.

2. În instituțiile de învățământ și biblioteci activitatea teatralizată se efectuează în diverse forme: jocuri literare, dramatizări, jocuri teatralizate etc.

3. Fiecare formă de activitate teatralizată cu copiii necesită crearea unei baze materiale respective și o pregătire adecvată.

4. Activitatea teatralizată independentă a copiilor cere amenajarea unor spații speciale.

5. Pentru ca activitatea teatralizată independentă a copiilor să se desfășoare cu succes, este necesar ca copiii să însușească treptat anumite modalități, speciale și generale, de acțiune: orientarea inițială în conținutul emotiv și cel ideatic al textului, receptarea în ansamblu și diferențiată a operei literare, identificarea independentă a mijloacelor de reproducere expresivă, atitudinea creativă față de textul literar etc.

6. Subiectele textelor literare, selectate pentru fiecare spectacol de teatru, trebuie să contribuie la formarea comportamentelor de bază ale copiilor și la dezvoltarea personalității lui.

Bibliografie:

1. Kant, I. Observări privind sentimentul frumosului și sublimului. În: Despre frumos și bine. București: Minerva, 1981.
2. Bârlogeanu, L. Psihopedagogia artei. Educația estetică. București: Polirom, 2001.
3. Cemortan, S. Teoria și metodologia formării personalității copilului în cadrul activității verbal-artistice. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2002.
4. Vianu, T. Estetica. București: Editura pentru literatură, 1968.

*Stela CEMORTAN,
profesor universitar, doctor habilitat în pedagogie,
șef sector la Institutul de Științe ale Educației, Chișinău*

BIBLIOTECA PENTRU COPII ȘI IMPLICAȚIILE EDUCAȚIONALE PRIVIND UTILIZAREA INFORMAȚIILOR ON-LINE

*„Educația înseamnă să știi unde să te duci pentru a găsi ceea ce ai nevoie să știi;
și înseamnă să știi cum să folosești informațiile pe care le afli.”*
(William Feather)

Sub aspect psihologic și sociologic, noile tehnologii ale informării și comunicării (NTIC) produc schimbări radicale în dezvoltarea arealului cultural–informațional al copilului. Acestea readuc în discuție prioritățile educației, condiția unor instituții, profesii, mentalitățile și comportamentele în viața publică și cea privată.

Un studiu recent privind utilizarea Internetului în România de către copii și adulți (desfășurat în perioada septembrie–decembrie 2010) a scos în evidență, printre altele, următoarele:

- 70% dintre adolescenți, 54% dintre copii și 55% dintre adulți accesează zilnic Internetul;
- Majoritatea adolescenților folosesc Internetul pentru socializare (91%), descărcare de muzică și alte materiale (82%);
- În același timp, 18% dintre copii și tineri menționează că transmit informații personale pe Internet către alte persoane, iar 14% poartă discuții pe varii tematici.

Acestea sunt doar câteva argumente pentru a afirma cu convingere că Internetul a devenit, dintr-un instrument predominant de informare, un suport de educație, divertisment, tranzacții și socializare, aceasta din urmă fiind un element cheie în viața de zi cu zi a multora dintre noi, dar mai ales în viața copiilor noștri.

E-Learning și *Educație Web 2.0* sunt termeni tot mai des utilizați în sfera educațională. Cei preocupați de delimitarea acestor concepte afirmă că prin e-Learning se înțelege orice act sau proces virtual utilizat pentru a obține date, informații, abilități sau cunoștințe, reprezentând o modalitate de a facilita și îmbunătăți procesul educațional prin utilizarea noilor tehnologii. În acest context, cel care participă la actul educațional:

- este responsabil pentru propria activitate de învățare;
- cultivă autonomia;
- dezvoltă scopuri și inițiative;
- creează și utilizează strategii;
- acceptă complexitatea vieții;
- respectă diversitatea perspectivelor și a punctelor de vedere;
- cultivă autocontrolul;
- este automotivat, inovativ, realist, flexibil și moderat;
- are mintea deschisă, îndeplinește sarcini și rezolvă probleme;
- este activ și dinamic;

- pune întrebări;
- creează relații;
- este critic și interactiv;
- cercetează, descoperă, colaborează, evaluează, sintetizează.

Raportându-ne la această realitate, devine evident că Internetul pune în centrul atenției utilizatorul cu nevoile, acțiunile și aspirațiile sale. Utilizatorii devin atât consumatori cât și producători în noua lume Web 2.0. Conținutul consumat de către aceștia, feedback-ul utilizatorilor, urmărirea atentă a modului cum aceștia folosesc Web 2.0, sunt instrumente extrem de importante pentru generarea unor noi servicii sau pentru continua îmbunătățire a celor existente, dar mai ales pentru redefinirea rolului educațional al bibliotecii.

În ultima perioadă asistăm la o dezvoltare și la o formalizare a educației nonformale, care se apropie din ce în ce mai mult de spațiul școlar. Pentru a se menține în poziția de important factor al educației, biblioteca publică trebuie să pună în valoare informația acumulată de elevi în cadrul formal, trebuie să fie pregătită să-i asiste pe utilizatori și să le ofere servicii de informare atât în lumea reală, cât și în cea virtuală.

Mai mult, biblioteca publică, ca instituție, răspunde provocărilor sociale prin lărgirea sferei de activitate și inițierea unor parteneriate cu societatea civilă, comunitatea locală sau cu diferite instituții culturale. Aceasta deoarece învățarea „nu este legată numai de școală sau de alte contexte organizate. Concepția despre învățare are la bază ideea și observația că un număr mare al experiențelor noastre de învățare s-au desfășurat în afara sistemului de educație formală: la locul de muncă, în familie, în diferite organizații și biblioteci.”¹

Accesul la informații și, în consecință, gradul de valorificare a potențialului informațional al bibliotecii sunt cele mai importante repere ale unei activități educaționale de calitate. În contextul informatizării și automatizării serviciilor, biblioteca va transforma modul de acces la informații, activitatea de organizare a colecțiilor, întreaga activitate de documentare și informare, va crea instrumente performante de stocare, regăsire și difuzare a informației utile în dezvoltarea arealului cultural–informațional al copilului.

Bibliotecile publice vor avea în vedere construirea cataloagelor on-line cu posibilități de căutare după diferite criterii (autor, titlu, subiect, cuvinte din titlu) și de salvare a acestor sortări (semne de carte), cu permisiune de alegere a modului de afișare a înregistrărilor selectate, cu opțiuni de rezervare și de prelungire a documentelor, cu facilități de vizualizare a fișei personale. De asemenea, se va pune accent pe crearea bazelor de date cu informații tip text, grafice și sonore stocate pe medii electronice cu posibilități de descărcare a materialelor, a bazelor de date de tipul referințe on-line.

Permanentele solicitări ale utilizatorilor (elevi, studenți, cadre didactice) de a avea acces la documente ce sunt dificil de procurat sau epuizate, cererea de consultare a textelor integral sau a corpusurilor importante completate cu valoarea

---

¹ Fundamentele educației. Formele educației: educație formală, nonformală și informală. Disponibil în Internet: http://www.dppd.ro/pedagogie/velea_pedagogie1_c02.pdf

adăugată a imaginilor și sunetelor, sunt pentru biblioteca publică motiv permanent de îmbogățire a bibliotecii digitale, bibliotecă enciclopedică cu o componentă prioritară pentru educație, îndeosebi pentru învățământul preuniversitar și universitar.

În procesul educațional bibliotecile vor oferi sprijin, prin intermediul rețelelor și Internetului, pentru utilizarea și a altor resurse de informare, nu doar a celor proprii. Bibliotecile își creează site-uri care permit utilizatorilor să se informeze singuri în legătură cu serviciile oferite. Aici pot fi puse la dispoziție adresele (link-urile) altor instituții de interes, economisind timpul de regăsire a informației.

Bibliotecarul va asista utilizatorul în procesul de informare, punându-i la dispoziție mijloace moderne pentru a găsi informația indicată și cerută de bibliografia școlară, respectiv îl va îndruma pentru a găsi cărți în format clasic, dar și electronic, articole, lucrări științifice, discuții pe forumuri, bloguri etc., în vederea elaborării materialelor.

În relația cu noul tip de bibliotecă publică (*Biblioteca Web 2.0*), putem afirma că educația este în expansiune spațială și temporală în sensul că devine autoformare continuă, în aria ei intrând atât procesele formării școlare/educaționale, cât și cele culturale, civice, turistice, sanitare etc. Devine evident rolul bibliotecii publice în dezvoltarea competențelor și abilităților de utilizare a noilor tehnologii multimedia, de a lucra în rețele, de a accesa, prelucra și a folosi resursele noi. Organizarea de cursuri atestate pentru utilizarea noilor tehnologii și navigare pe Internet, derularea planificată a unor ateliere care au ca scop instruirea utilizatorilor–copii privind navigarea pe Internet și folosirea resurselor electronice (căutare, selectare, citarea sursei), crearea unei pagini web dedicate creșterii și educației copilului (lista grădinițelor, medicii pediatri, nutriție, forum – întrebări și răspunsuri pe teme de interes), crearea de competențe digitale în colaborare cu instituțiile de învățământ, vor fi prioritar prezente în programul de activitate a bibliotecii publice.

Este cunoscut faptul că un rol deosebit în dezvoltarea arealului cultural–informațional al copilului îl are interacțiunea socială. Noile tehnologii de comunicare (Internet și web în particular), favorizează colaborarea și socializarea între indivizi indiferent de barierele geografice și fizice, temporale, lingvistice, ideologice etc. care îi despart. Copiii pot lucra și interacționa în timp real cu bibliotecarul (*Întreabă bibliotecarul*), dar mai ales cu alți utilizatori din medii culturale diverse. Biblioteca va concretiza acest aspect prin derularea de servicii, de programe și proiecte având ca scop comunicarea la distanță a copiilor în spiritul dialogului intercultural, al descoperirii de obiceiuri și tradiții din lumea întreagă. Utilizatorii își vor putea exprima propriile idei, gânduri și sentimente pe un astfel de Blog tematic care să ofere posibilitatea practicării creativității colaborative împreună cu prietenii și/sau familia: *Lumea Poveștilor (Prima mea poveste mexicană, Poveste din Țara lui Moș Crăciun), Copil isteț*.

Referindu-ne la rolul bibliotecarului în era Web 2.0 putem spune, fără nici o urmă de îndoială, că acesta este într-un proces continuu de transformare. Prin

natura meseriei alese, bibliotecarul trebuie să mijlocească și să faciliteze procesul de cunoaștere și de instruire a utilizatorului, dar fără a neglija aspecte precum dezvoltarea gândirii critice, impulsivitatea comunicării și relaționării cu ceilalți utilizatori.

Pentru a folosi la maximum beneficiile informatizării în cadrul procesului educațional, bibliotecarul trebuie atât să cunoască, cât și să fie capabil să exploateze aplicațiile, serviciile și tehnologiile Web 2.0. Fie că este vorba de wiki-uri, bloguri, rețele sociale sau instrumente pentru însemnarea, etichetarea sau adnotarea socială a site-urilor, procedee de syndicare a informațiilor, motoare de căutare specializate etc., ele pot fi extrem de utile bibliotecarilor în procesul de instruire a utilizatorilor, în cazul de față – copii și tineri.

Bibliotecarul trebuie să înțeleagă că utilizatorul este în centrul procesului de instruire, al experiențelor de învățare. El trebuie să faciliteze toate acestea, să creeze mediul educațional pentru ca utilizatorul să poată să aibă acces la aplicațiile, serviciile și tehnologiile Web 2.0 care se pliază procesului educațional. Rolul bibliotecarului este de asemenea de a ghida utilizatorii, de a-i îndemna să se angajeze în conversații, fie ele virtuale sau reale, atât cu colegii, cât și cu profesorii lor, rolul profesor-elev fiind adesea inversat.

Mai mult ca niciodată, bibliotecarul trebuie să-i ghideze pe utilizatori în înțelegerea și analiza critică a conținutului informațional accesat, mai ales că volumul de informații crește adesea necontrolat din punct de vedere al calității și acurateții conținutului. De asemenea, bibliotecarul trebuie să fie, pe lângă mentor, ghid și tutore virtual, și sfătuitor al utilizatorilor, fiind foarte important ca acesta să semnaleze și potențialele riscuri și pericole la care toți utilizatorii de Web 2.0 se expun, mai ales că tinerii și copiii, datorită entuziasmului specific vârstei, tind să observe mai ales beneficiile și oportunitățile. În pofida timpului petrecut on-line și a abilităților digitale dobândite, utilizatorii au totuși nevoie de a fi îndrumați și propăvăduiți în anevoiosul drum al cunoașterii și însușirii de cunoștințe. Munca în colaborare, în echipe de lucru este o deprindere pe care aceștia trebuie să-o dobândească, pentru că școlarizarea este bazată pe abilitatea de a învăța în grupuri și de a contribui la activitățile grupului. De asemenea, ei trebuie îndrumați să-și asume riscuri, să se simtă liberi să încerce idei noi și experiențe, să inoveze (chiar și acele jocuri de care ei sunt pasionați, pot fi transformate în instrumente active de învățare).

Așadar, din cele mai sus menționate se poate observa deschiderea fără precedent pe care utilizarea informațiilor on-line o presupune, ceea ce este extrem de benefic atât pentru utilizatori, cât și pentru biblioteca publică în vederea derulării unui proces educațional la standardele cerute de societatea actuală dominată de serviciile, tehnologiile și aplicațiile Web 2.0. Cu alte cuvinte, procesul educațional poate beneficia de oportunitățile Web 2.0, și anume: interacțiunea și comunicarea dintre utilizatori, partajarea și colaborarea ce se poate stabili între mai mulți utilizatori, facilități în procesul de informare și instruire.

Trebuie să conștientizăm că educația modernă trebuie să fie în strânsă legătură cu progresele tehnologice, iar necesitatea schimbării unei paradigme a

învățării nonformale va avea ca și element central biblioteca publică, bibliotecarul devenind îndrumătorul și facilitatorul acestui proces de dezvoltare a arealului cultural–informațional al utilizatorului.

*Marilena CHIRIȚĂ,
Biblioteca Metropolitană București*

НОВОЕ ПОКОЛЕНИЕ ВЫБИРАЕТ (По итогам исследования)

Девочка (10 лет): Если у людей нет компьютера и они просто умирают без интернета, то они могут взять мобильный телефон и с него выйти в интернет.

Ведущий: А если у них нет мобильного телефона?

Девочка: Тогда они просто умирают.

*(«Опасно ли телевидение для детей»
сюжет «Euronews», 11.12.2009)*

Современный подросток живет в перенасыщенном информационном пространстве, стремительно осваивающем новые технологии.

Каждый месяц Google обрабатывает 31 млрд. поисковых запросов. В 2006 г. эта цифра составляла 2,7 млрд. Было установлено, что 4 экзабайта (млрд. гигабайт) уникальной информации будет сгенерировано человечеством за этот год. Это больше чем за последние 5 тыс. лет.

В этой ситуации главная проблема чтения, по мнению специалистов, состоит в том, что оно само становится другим. Книга – уже не единственный и, может быть, не самый удобный сегодня информационный просветитель, далеко не единственное средство отдыха и развлечения. В области культуры появились альтернативные объекты, способные заменять (но не заменить) книгу (13).

За последнее время был проведен ряд исследований, как в нашей стране, так и за рубежом, изучающих чтение и информационную среду детей и подростков (4, 6, 9). Однако, изучая даже сравнительно недавние данные (2005-2008 гг.), мы обнаруживаем, что часть из них уже устарела. Мир подростков меняется стремительно. Например, сейчас практически никто из них не пользуется магнитофоном, а мобильный телефон, который из средства общения превратился в многофункциональное информационно–развлекательное средство, в этих исследованиях не представлен.

Чем наполнено информационно–культурное пространство подростка, живущего в столице Молдовы сегодня? Есть ли место в его жизни книге, чтению, библиотеке?

Именно это мы и попытались выяснить в исследовании «Новое поколение выбирает», в котором приняли участие Национальная Детская Библиотека им. И. Крянгэ (зав. отделом «Медиатека» Лолита Канеева),

Библиотека лицея им. Н. В. Гоголя (зав. библиотекой Ольга Кузнецова), Библиотека лицея им. А. Кантемира (зав. библиотекой Наталья Костюк). Всего опрошено 160 учащихся 7–9 классов в возрасте 13–16 лет.

Нами была разработана анкета из 15 вопросов, которые мы и предложили ребятам.

Вопрос 1. Укажите класс и возраст.

Нами было опрошено примерно равное количество учащихся каждого из классов. Мы выбрали подростковый возраст в связи с тем, что он признается самым ответственным в процессе социализации. Именно в этот период происходит выход ребенка в жизненный мир и активное усвоение им социальных и культурных образцов (6).

Домашняя библиотека	78,7%
Газеты и журналы	74,2%
Образовательные компьютерные программы, CD, DVD	90,5%
Интернет	92,8%
Телевизор	95,6%

Вопрос 2. Какие средства информации есть в твоей семье?

В семьях наших подростков есть практически все средства информации. Все участники исследования назвали не менее

3-х позиций. На первом месте – телевизор (95,6%), затем, с небольшим отрывом – интернет (92,8%). Почти у всех респондентов есть образовательные компьютерные программы, CD, DVD – 90,5%. Книга занимает 4-е место – 78,7%, а на последнем месте – периодика.

Вопрос 3. Кто в твоей семье любит читать?

Безусловное лидерство в области чтения принадлежит мамам – 61%, затем следуют папы – 39%, на 3-м месте – сами респонденты. На самом деле читающих ребят гораздо больше, просто не все включили себя, отвечая на этот вопрос. В 2,7% семей не читает никто.

Гендерный аспект чтения не так часто выступает объектом исследования, тем не менее, учитывать его необходимо. Мама читает в полтора раза больше, чем папы, бабушки – больше, чем дедушки. Это означает, что девочка, не читающая сегодня, даст как минимум 2 нечитающих поколения в будущем.

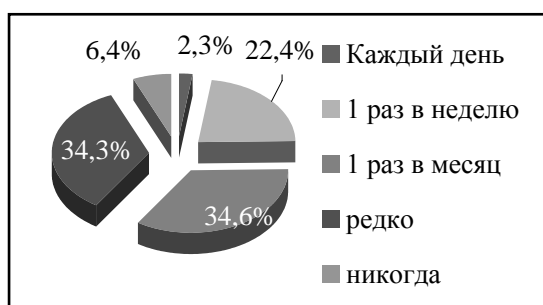
Вопрос 4. Сколько времени в день ты тратишь на:

Основным времяпрепровождением для подростков является общение с друзьями – в среднем почти 6 часов в день (в т. ч. общение в школе). Этот показатель говорит о нормальном психологическом развитии детей. Преобладание интернета, телевизора и даже книг означало бы уход подростка в виртуальный мир. Второе место (примерно 1ч. 40мин.)

Живое общение с друзьями	5 ч. 59 мин.
Просмотр телепрограмм	1 ч. 42 мин.
Общение по интернету	1 ч. 41 мин.
Чтение книг	1 ч. 14 мин.
Компьютерные игры	1 ч. 06 мин.
Поиск информации в интернете	0 ч. 56 мин.

занимают просмотр телепрограмм и общение по интернету, чтение (1ч.14мин.) – на четвертом месте, а поиск информации в интернете на последнем – 56 минут

в день в среднем. Компьютерные игры, как ни удивительно, оказались на предпоследнем пятом месте. Анализ анкет показал, что в среде подростков здесь произошло разделение: более 30% отметили, что не играют совсем, часть ребят отвели на эту деятельность незначительное время, однако около 30% опрошенных являются заядлыми игроками.

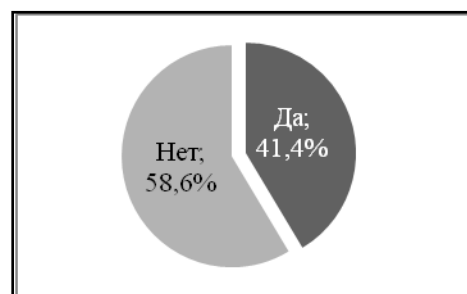
Вопрос 5. Как часто ты посещаешь библиотеку?

2,3% посещают библиотеку каждый день, 22,4% – раз в неделю, по 34% – раз в месяц и редко. Не посещают библиотеку 6,4%. Много это или мало? Учитывая наличие

средств информации в семьях, считаем, что немного, однако, необходимо стремиться к тому, чтобы этот показатель снижался.

Вопрос 6. Записан ли ты в другие библиотеки?

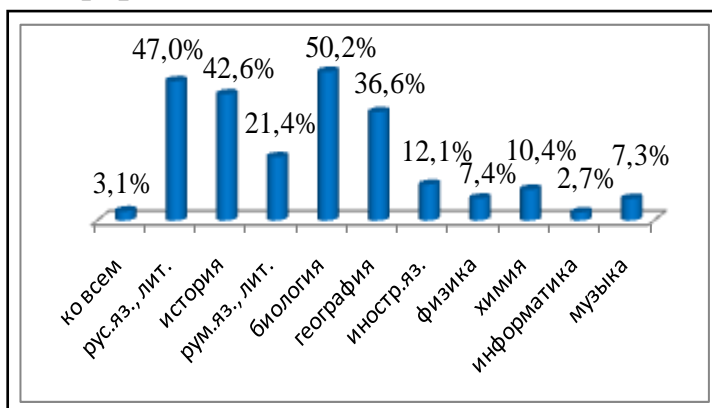
- Да – 41,4%, в том числе:
  - в городские – 25,9 %
  - в Национальную Детскую Библиотеку „И. Крянгэ” – 15,5 %
- Нет – 58,6 %

Мы видим, что существует значительная группа ребят, не довольствующихся одной библиотекой – это группа любителей чтения.

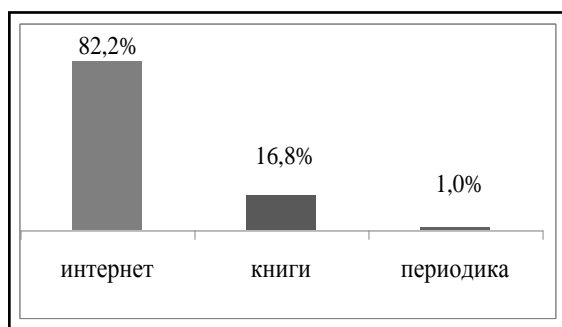
Вопрос 7. При подготовке к каким предметам тебе необходимы дополнительные источники информации?

Чаще всего к ним обращаются при подготовке к биологии, истории, русскому языку и литературе – эти предметы указали более 40% респондентов (анкетирование проводилось в школе с русским языком обучения), далее следуют география и румынский язык.

Следовательно, дополнительная информация необходима по основным предметам бакалавреата и экзаменов за 9 класс.

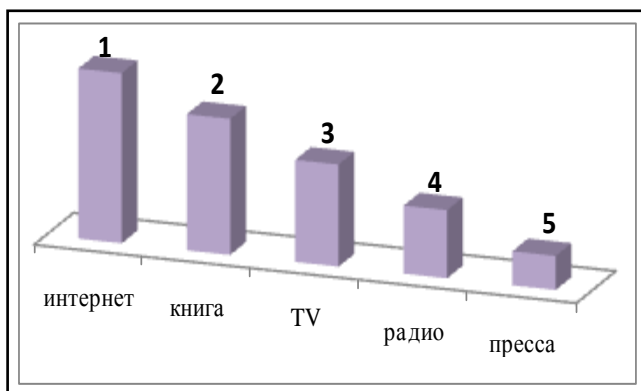
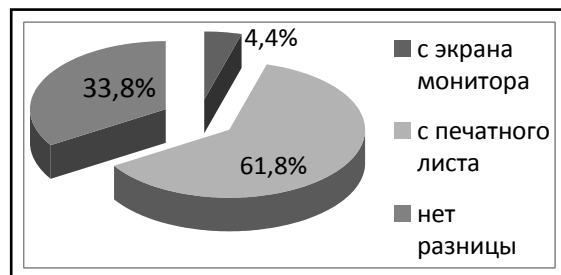
Вопрос 8. Если тебе необходима информация, где ты в первую очередь ищешь её?

По этой позиции лидирует интернет (82,2%), обгоняя книгу почти в 5 раз (16,8%). Только 1% подростков обращается за информацией в первую очередь к периодике.

Вопрос 9. Как тебе удобнее читать:

Несмотря на то, что информацию ищут прежде всего в интернете, читать подавляющему большинству удобнее с печатного листа (61,8%).

33,8% опрошенных все равно, в каком виде представлена информация, но есть, пока небольшая, группа – 4,4%, которой удобнее читать с экрана. С возрастом доля последних растет, так среди девятиклассников она составляет 9,3%.

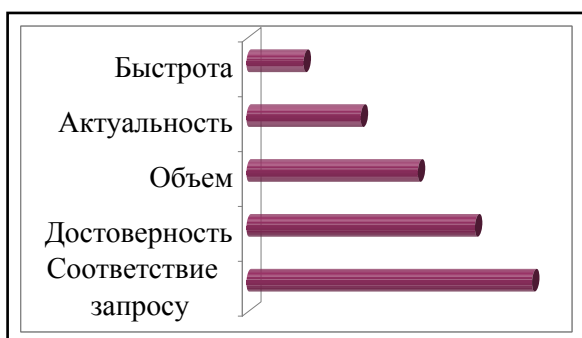

Вопрос 10. Какой источник информации, по твоему мнению, достовернее:

Включая этот вопрос в анкету, мы практически не сомневались в лидерстве книги. Тем не менее, большинство респондентов отдали первенство интернету, а периодика занимает последнее место, уступая

телевидению и радио. Это говорит не только о степени доверия прессе, но также о ее незначительной роли в молодёжной среде.

Вопрос 11. Что для тебя важнее при поиске информации?

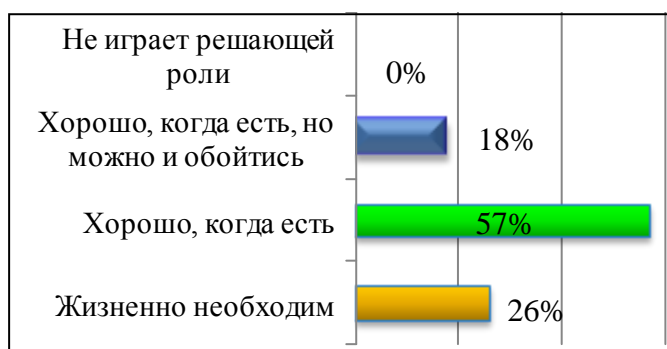

Если проанализировать ответы на вопросы 2–11, складывается следующая картина: у большинства респондентов есть интернет, к которому они обращаются в первую очередь при поиске информации, затрачивая при этом минимальное

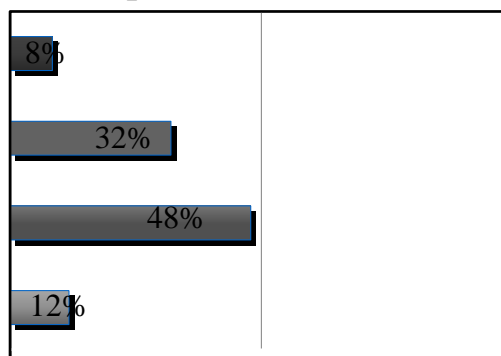
количество времени, придавая первостепенное значение релевантности (соответствию запросу). А значит – быстро „скачивают” материал, носящий название, максимально близкое запросу, минуя стадии оценки, анализа и синтеза информации.

В такой ситуации наиболее остро встает вопрос об информационной культуре школьников. Зачастую мы слышим от преподавателей, что дети знают компьютер лучше взрослых и им не нужны такого рода занятия. Однако нельзя ставить знак равенства между информационной грамотностью и умением нажимать на нужные кнопки.

Вопрос 12. Интернет в жизни современного подростка

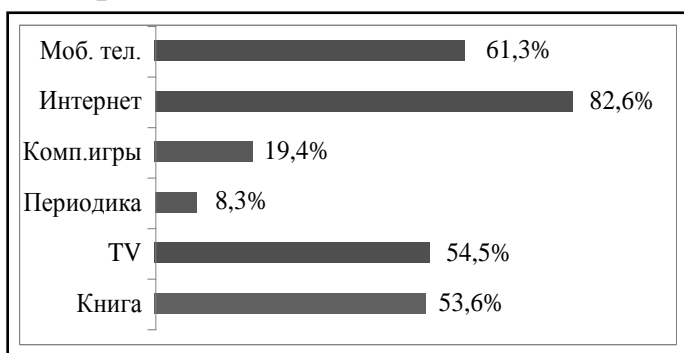

Вопрос 13. Интернет в современной библиотеке

Ответы на вопрос о значении интернета для современного подростка и современной библиотеки показывают, что в восприятии подрастающего поколения сохраняется традиционная модель библиотеки – центра книги и чтения, которому, однако, необходима некоторая модернизация. Так, ни один подросток не ответил, что в его жизни интернет не играет решающей роли, а для библиотек этот показатель – 8%.

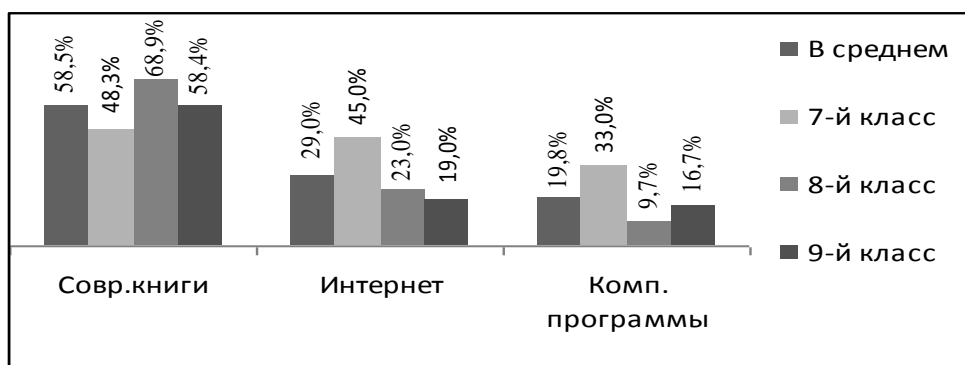
Вопрос 14. Без чего ты не смог бы обойтись? (выбери 3 варианта):

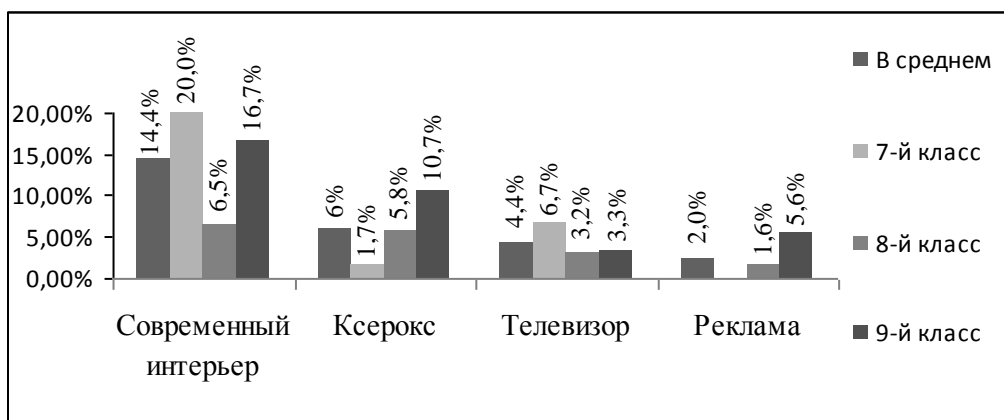
По степени необходимости для подростков безусловно лидирует интернет, затем с отрывом более чем в 20% следуют мобильный телефон, телевизор и книга, без которой не смогли бы обойтись 53,6% подростков. Менее 20% подростков не смогли бы обойтись без компьютерных игр, а периодика снова на последнем месте.

Узнав, без чего не могут обойтись подростки, мы решили спросить:

Вопрос 15. Что, по твоему мнению, необходимо библиотекам, чтобы стать лучше?

Оказалось, что в библиотеке подросткам нужны, в первую очередь, не современные технологии, а современные книги (58,5%). Кроме того, они хотели бы, чтобы в библиотеке был интернет (29%), компьютерные образовательные программы (19,8%), современный интерьер (14,4%), ксерокс (6%), телевизор (4,4%) и даже реклама (2%). Причем осознание необходимости рекламировать библиотеку изменяется с возрастом. Так, 7-классники не задумываются о рекламе, а среди 9-классников на ее необходимость указали 5,6%.

В современном мире наши дети стали объектами информационной экспансии. Выбирая самые мощные потоки информации, подростки не всегда способны к ее оценке и анализу. Библиотека не должна отстать в этой „информационной гонке”. „Библиотеки должны стать инструментом, который поможет новым читателям найти свой путь в цифровом мире, стирающем различия между жанрами и способами исследования текстов”, – пишет французский историк и специалист по чтению Роже Шартье (13).

Юный читатель легко может потеряться или просто утонуть в цифровом море без компаса и спасательного жилета. Библиотека должна быть для него и тем, и другим.

Библиография:

1. Biblioteca școlară – centru de predare și studiu pentru toți: Manifestul IFLA/UNESCO pentru bibliotecile școlare. În: Cartea. Biblioteca. Cititorul, 2001, fasc. 10, p. 68-71.
2. Манифест о публичной библиотеке ИФЛА/ ЮНЕСКО: [электронный ресурс].
Доступен в интернете: <http://libr.edu.by/sklib.htm>

3. *Руководство ИФЛА по библиотечному обслуживанию юношества* / пер.: О. Андреева. М.: Чистые пруды, 2009. 32 с.
4. Croitoru, Tamara. *Biblioteca în sprijinul activității cognitive a elevilor* / T. Croitoru, M. Ursu. În: *Cartea. Biblioteca. Cititorul*, Ch., 2009, fasc. 18, p 65-71.
5. Iachim, I. *Cartea, internetul, televizorul*. În: *Univers pedagogic*, 2007, 27 sept., p. 4.
6. Веденяпина, М.А. *Чтение подростка и современный мир (по материалам Всероссийского социологического исследования)* / М.А. Веденяпина; В.Д. Стельмах. В: *Школьная библиотека*, 2007, № 9-10, с. 81-87.
7. Кондакова, Л.А. *Чем живешь, подросток?* : [электронный ресурс]. Доступен в интернете: <http://blogs.mail.ru/mail/obl-chita/6986DD6B4777C838.html>
8. Кузнецова, О. *Поколения разные, а книги – разные?* În: *Cartea. Biblioteca. Cititorul*, Ch., 2010, fasc. 19, p. 35-38.
9. *Подросток и книга: Материалы центра социологии образования Российской академии образования*. В: *Школьная библиотека*, 2007, №5.
10. Стельмах, В.Д. *Читатель и современное литературное сообщество: возможность диалога*: [электронный ресурс]. Доступен в интернете: http://www.library.ru/1/sociolog/text/article.php?a_uid=267
11. Троицкая, О.И. *Социально-психологический аспект приобщения подростка к книге*. В: *Школьная библиотека*, 2007, № 9-10, с. 96-97.
12. Чудинова, В.П. „Сетевая” и „книжная” культуры в развитии подростка как читателя: союзники или „конкуренты”? / В.П. Чудинова, М.А. Бродский, А.И. Михайлова. В: *Библиотековедение*, 2008, № 6, с. 46-51.
13. Шрайберг, Я. *Библиотеки в электронной среде и вызовы современного общества: ежегодный доклад Конференции „Крым”. Год 2009-й*. В: *Библиотека в школе (приложение к газете "Первое сентября")*, 2010, № 2, с. 2-22.
14. Шрайберг, Я. *Конец эпохи Гуттенберга?* В: *Литература (приложение к газете "Первое сентября")*, 2008, № 18, с. 6-9.

Lolita CANEEV,
șef serviciu Mediatecă,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”
Olga CUZNEȚOVA,
Biblioteca Liceului „N.V. Gogol”, Chișinău

BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SPAȚIU PENTRU DEZVOLTAREA CITITORILOR COPII

În virtutea menirii și funcțiilor pe care le îndeplinește, biblioteca școlară este un important centru informativ, formativ, de cultură și educație în școală. Aici putem găsi resurse informaționale necesare în procesul de educație și instruire la diferite discipline școlare, pentru orele de dirigenție și diverse activități extracurriculare.

După cum menționa scriitorul A.S. Pușkin, „lectura este cea mai eficientă cale de învățare”. Rolul lecturii în largirea sau sporirea orizontului de cunoaștere este determinant. Lectura oferă repere pentru orice situație de comunicare, asigură îmbogățirea calitativă și cantitativă a vocabularului, ajută la formarea abilităților de

exprimare, este cel mai abil instrument de cunoaștere a lumii și, nu în ultimul rând, o ocupație preferată pentru toate vârstele, având o valoare dublă: ca mijloc de cunoaștere și ca hobby în timpul liber.

Lectura constituie unul din reperele fundamentale în educația copiilor. Pornind de la ideea că dragostea pentru lectură se formează îndeosebi la vârsta fragedă, deprinderea de a citi, formată încă din copilărie, rămâne o bază solidă pentru toată viața și invers: din cauza lipsei de îndemn și îndrumare de a citi, copiii își pierd interesul față de cărți. Lectura nu este o activitate lejeră, ea solicită anumite eforturi, te obligă să urmărești rândurile, ideile, cuvintele.

Bibliotecarul școlar își organizează activitatea de referință pentru a răspunde necesităților beneficiarilor săi operativ și cât mai amplu. Pentru a oferi o asistență eficientă cititorilor, un rol primordial îl are fondul de referință al bibliotecii și abilitățile profesionale ale bibliotecarului. Pentru a acorda servicii de calitate, un bibliotecar bun se familiarizează cu planul de activitate a instituției școlare, selectând strategii comune de realizare a obiectivelor propuse. Programul de lucru al bibliotecii include activități specifice care să susțină informațional realizarea sarcinilor școlare și chiar să anticipeze necesitățile beneficiarilor. Cunoașterea conținutului curriculumului școlar și confruntarea acestuia cu conținutul colecțiilor bibliotecii oferă bibliotecarului repere adiționale, care servesc drept puncte de pornire spre noi căutări și descoperiri.

În acest context, este importantă conlucrarea între bibliotecile publice și cele școlare, care trebuie să se completeze reciproc în asigurarea nevoilor de informare ale elevilor și pedagogilor. Pe parcursul anilor am stabilit relații strânse de colaborare cu Biblioteca Publică „Alba Iulia”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău. Inițial am realizat un studiu asupra conținutului curriculumului școlar la limba și literatură română, pentru a determina prezența operelor literare recomandate de programa școlară în colecțiile de carte deținute de ambele biblioteci și am stabilit un program comun de activitate la capitolul *bibliografie școlară* pentru a da posibilitate elevilor noștri să beneficieze cât mai eficient de colecțiile și serviciile ambelor biblioteci.

Un aspect important în activitatea bibliotecii școlare îl are cunoașterea particularităților individuale ale copilului. Abordarea individuală reprezintă unul din obiectivele centrale ale procesului educațional modern. Îndemnul iluministului francez J.J. Rousseau „Educați, învățați să vă cunoașteți copiii”, poate fi adresat și bibliotecarilor școlari. Noi ne cunoaștem beneficiarii discutând cu fiecare cititor în parte, iar prezența la ședințele profesionale permit cunoașterea aspectelor ce țin de starea familială și integrarea elevilor în colectivul clasei. Bibliotecarul trebuie să fie aproape de cititorii săi. Foarte des copiii își deschid sufletul, își exprimă doleanțele, împărtășesc bibliotecarului propriile trăiri. În aceste situații un sfat, o carte bună îl poate ajuta pe copil să-și rezolve problemele, să-și recapete încrederea în propriile forțe, îi crează senzația că nu este singur, că este cineva alături care îl înțelege. De aceea, mă strădui să creez în bibliotecă un climat favorabil comunicării, să recomand copiilor literatură care corespunde intereselor lor, cărți în care pot găsi răspunsuri la problemele care-i preocupă.

Informarea individuală este destinată, de asemenea, profesorilor și managerilor liceului pentru eficientizarea activității acestora. La consiliile profesionale, ședințele catedrelor metodice, orele de dirigiență, orele publice, activitățile culturale, seminarele organizate în liceu venim cu prezentări ale noilor achiziții din domeniul pedagogiei, reviste bibliografice la diverse subiecte (*Istoria – știința despre trecut și viitor; Deceniul internațional pentru o cultură a păcii și a non-violenței; Ion Druță la cumpăna anilor; Promovarea drepturilor copiilor* etc.).

Pentru formarea beneficiarilor bibliotecarul școlar ține cont de câteva sarcini importante:

- să studieze cu atenție programele și manualele școlare pentru a asigura fondul de carte și a proiecta diferite activități;
- să formeze și să consolideze priceperi și deprinderi de a lucra cu cartea și alte surse informaționale, de utilizare a dicționarelor și enciclopediilor;
- să colaboreze cu întregul colectiv pedagogic pentru a susține o activitate permanentă de promovare a cărții, organizată în forme variate;
- să se preocupe, alături de profesori și diriginți, de calitatea lecturii elevilor, să le cultive dragostea și respectul față de carte și valoarea ei;
- să asigure un climat favorabil de lucru în bibliotecă, de colaborare între bibliotecă și comunitatea școlară.

În biblioteca Liceului Teoretic „Liviu Deleanu” se desfășoară diverse activități orientate spre promovarea celor mai noi apariții editoriale, dezvoltarea creativității, atragerea la lectură a copiilor.

Anual se organizează săptămâna „Cartea, biblioteca, lectura”, care include o suită de activități diverse, printre care: dezbateri, mese rotunde, lansări de carte, concursuri și expoziții de publicații în ajutorul curriculumului școlar și pentru lectura extrașcolară. Această campanie de promovare a cărții și lecturii a început, în acest an, cu o masă rotundă cu genericul „Balada cărților ostenite”, care s-a transformat într-o discuție aprinsă despre soarta cărților. Tema propusă a trezit interesul copiilor, unii dintre ei și-au expus gândurile prin intermediul poeziei. Copiii au perceput profund mesajul activității respective: cartea suferă de rând cu noi și viața cărții este parte din viața celor care au creat-o și celor care o citesc. Ei au conștientizat faptul că, asemeni omului, cărțile își poartă destinul prin lume, fiind afectate de trecerea necruțătoare a timpului și de forța uitării. De aceea tezaurul de carte se cere păstrat cu sfințenie.

Tot în cadrul săptămânii dedicate cărții și bibliotecii a avut loc lansarea unei cărți–manuscris *Soarele copiilor*. Autorii, elevi ai clasei a IV-a „A”, și-au propus să parcurgă drumul unei cărți de la foaia albă, nescrisă, până la cititor, încercând să înțeleagă prin câte etape trece o carte și câți oameni lucrează pentru a o crea. Fiecare elev a realizat câte o pagină în care și-a exprimat, prin intermediul desenelor și poeziilor proprii, impresiile despre universul care ne înconjoară. Copiii au scris cuvinte frumoase pentru părinți, bunici, profesori, colegi și prieteni, iar în desene au surprins imagini impresionante din viață și din natura plaiului natal. Lucrând asupra cărții, elevii au constatat că procesul de creație necesită din

partea autorului multă responsabilitate și dăruire de sine, precum și depășirea unor dificultăți pentru a-și vedea împlinit rodul muncii.

La fel de interesant s-a desfășurat lansarea cărții *Cântece de suflet*, o culegere de cântece populare culese cu drag de interpreta Maria Sarabaș și Nina Bondarenco. Pregătindu-se pentru această activitate, elevii au studiat cartea, au învățat cântece, au selectat date despre viața și activitatea Mariei Sarabaș, astfel încât să vină cu informații și dedicații frumoase la această întâlnire. Mesajul, pe care l-au recepționat participanții la lansare, este unul important: cântecul șlefuit în timp, frumos ca melodie și ca expresie poetică, aduce satisfacție spirituală deosebită celui care vrea să-l cunoască. A fost o lecție de frumos, de patriotism, de educație culturală, în cadrul căreia s-a pus accentul pe apartenența noastră la cultura și tradiția românească, lăsată din strămoși. Elevii au pregătit un program de poezie, dansuri și cântece pe care l-au prezentat cu mult drag publicului, demonstrând că în liceul nostru sunt mulți copii talentați și se acordă o deosebită importanță promovării valorilor literar–artistice naționale.

În scopul motivării elevilor pentru a citi cât mai mult, s-a organizat victorina *Cartea – izvor de înțelepciune*, desfășurată în prima zi la nivelul treptei primare, iar în ziua următoare – a celei gimnaziale.

A devenit tradiție ca săptămâna promovării cărții și lecturii să se încheie cu un colaj muzical–literar dedicat cărții și cu înmânarea premiilor în cadrul „Topului celor mai fideli cititori”.

În șirul activităților organizate tradițional de biblioteca liceului se înscriu și cele de promovare a tradițiilor poporului nostru. Continuă să-și păstreze farmecul obiceiurile populare, despre care elevii citesc cu interes și sunt mândri să le demonstreze în cadrul șezătorii *Seara sfântului Andrei*, devenită tradițională. De asemenea, în liceu s-a desfășurat concursul *Nașterea lui Iisus în viziunea copiilor*. Elevii au înscenat fragmente biblice despre nașterea pruncului Iisus. Sărbătoarea *Dragobetele* în ultimii ani și-a făcut „viză de reședință” în liceul nostru, educând copiii dragostea pentru adevăratele valori. Ingeniozitatea nu are margini: concursuri pentru cea mai haioasă declarație de dragoste, pentru cea mai frumoasă scrisoare de dragoste, cadouri și scrisori anonime, gazete de perete etc. *Mărțișorul* e o sărbătoare cu o semnificație aparte. Frumoasele mărțișoare, confecționate și dăruite de elevi, creează o adevărată atmosferă de puritate și dragoste în întregul liceu. „Sfintele Paști” vin să aducă lumină în sufletele tuturor. Am organizat o sărbătoare de suflet cu cărți despre sărbătorile pascale, cu implicarea profesorilor – persoane din diferite generații, care și-au amintit cu plăcere momente din copilărie, cum petreceau zilele de Paști. Această activitate s-a încununat cu un concurs de cântece pascale la care au participat toți cei prezenți în sală, de la mic la mare.

Pentru a promova cartea și a face ca interesul și gustul pentru lectură să crească mereu, se organizează lansări de carte și întâlniri cu scriitorii. Oaspeți ai liceului nostru au fost, în ultimul timp, scriitorii Ion Iachim, Eugenia Bulat, Lucreția Bârlădeanu, Sergiu Afanasiu, Ada Zaporojan, Pavel Balmuș, Victor Ghilaș. Pentru elevii mai mici sunt organizate ore de poveste, ore de lectură, la care copiii participă împreună cu învățătorii. Ei vin la bibliotecă pentru a asculta o

poveste, a înțelege ce e bine și ce e rău, a discuta despre ce le-a plăcut mai mult, cu cine din personaje ar vrea să semene etc. Orice oră educativă e însoțită de o expoziție de carte.

Au devenit tradiționale mesele rotunde prilejuite de *Ziua dreptului de a ști*, când o avem în vizită pe doamna Lilia Snegureac, director al Biroului de Informare al Consiliului Europei în RM.

Un rol deosebit în cultivarea interesului pentru lectură îl au săptămânile dedicate poezilor Mihai Eminescu (*La steaua care-a răsărit...*), Grigore Vieru (*Eu sunt poetu-acestui neam*), Liviu Deleanu (*Sunt duh de baladă...*).

Aceste activități au căpătat amploare, în ele fiind antrenați elevii din toate clasele. Pe parcurs s-a stabilit un model după care se desfășoară, programul incluzând de obicei:

- Deschiderea festivă. Expoziție de carte;
- Concursul declamatorilor;
- Prezentări de creație proprie (poezii, eseuri);
- Victorină literară.

La aceste activități participă toți doritorii. Elevii se pregătesc din timp, petrecând nu o singură oră în biblioteca liceului.

Elevii participă activ și la activitățile culturale organizate în afara liceului. În acest sens putem menționa vizitarea teatrelor, muzeelor, bibliotecilor. Biblioteca publică „Alba Iulia”, cu care colaborăm permanent, găzduiește diferite cicluri de acțiuni de promovare a cărții și bibliotecii, la care participă liceenii noștri:

- Ora poveștilor;
- Salonul literar–istoric „Carte, istorie, spiritualitate”;
- Salonul de arte;
- Cenaclul „Onomastici literare”;
- Clubul de dezbateri literare „Mercurio” ș.a.

Activitatea culturală și informațională a bibliotecii Liceului Teoretic „Liviu Deleanu” urmărește următoarele finalități:

- dezvoltarea creativității și fanteziei elevilor;
- cultivarea aptitudinilor artistice;
- fundamentarea unei atitudini estetice;
- stimularea dorinței de memorie și cunoaștere locală;
- educația sentimentului de apartenență la o mare cultură.

Rolul bibliotecarului școlar, alături de cadrele didactice, este să îndrume elevii să citească, să le ajute să se orienteze în fluxul informațiilor furnizate de cărți și alte surse de informare, să contribuie la consolidarea și aprofundarea cunoștințelor lor. Modul de conlucrare bibliotecar – cititor determină menținerea unei cooperări eficiente a bibliotecii cu utilizatorii săi, contribuie la fixarea imaginii bibliotecii în subconștientul cititorului–copil. În relația cu cititorii bibliotecarul trebuie să dea dovadă de inteligență, de tact și cultură aleasă, să cunoască psihologia cititorului, să fie discret, să fie dispus de a-l asculta, să respecte etica morală și profesională.

Bibliotecarul școlar, alături de familie și profesor, pune bazele formării personalității elevului, deci, participă la formarea viitorului.

*Viorica ȚURCAN,
Biblioteca Liceului Teoretic „Liviu Deleanu”,
Chișinău*

ИМИДЖ ШКОЛЬНОГО БИБЛИОТЕКАРЯ В ЖИЗНИ РЕБЁНКА

«Никакие каталоги, никакие описания не заменят библиотекаря. Любящее слово и опытная рука производят истинное чудо просвещения», – эти слова принадлежат известному художнику, выдающемуся деятелю культуры Николаю Константиновичу Рериху.

Школьная библиотека – первая библиотека в жизни ребёнка. Сильная, хорошо работающая школьная библиотека с малых лет приобщит школьника к вдумчивому, «хорошему» чтению. Психологи считают, что, кроме таких качеств как профессионализм и компетентность, библиотекарь должен обладать и такими качествами, как внимательность, общительность, доверительность, готовность к помощи.

Я думаю, что влияние библиотекаря на чтение ребёнка возможно лишь в том случае, когда читатель видит в нём доброго, умного собеседника, знатока книг, к которому можно обратиться за советом и помощью. Ребята должны чувствовать и знать, что их любят и ждут в библиотеке. Роль школьного библиотекаря в жизни ребёнка велика. Именно от школьного библиотекаря, его такта, внимательности зависит, как ученик наладит диалог с книгой.

Чтобы ребёнок испытал наслаждение от чтения, в его руки должна попасть хорошая книга, а дать её ему – задача библиотекаря. Выдавая книгу ребёнку, библиотекарь прибавляет к ней и свои добрые слова. Слово библиотекаря о книге и личное мнение о ней, слово обращённое непосредственно к юному читателю – вот в чём больше всего нуждается современный ребёнок. Опыт личного прочтения самого библиотекаря, переданный детям, – фактор более мощный, чем какой-либо другой, он способен открыть ребёнку путь к книге.

Школьная библиотека развивает творческие возможности детей, поэтому она должна иметь в своём фонде не только учебники, но и хорошую художественную и научно-популярную литературу. Вызвать интерес можно красивыми, яркими, красочными книгами, которых так не хватает в наших школьных библиотеках. Ребёнок, видя книгу в потрепанной обложке, никогда её не возьмёт, так как предпочтение отдаст новой, в яркой обложке. Ребёнок должен получить книгу в нужное время. Специфика читателя школьного возраста заключается в том, что книга нужна ему «здесь и

сейчас», поскольку он не может, как взрослый, отложить на будущее свои потребности, но просто переключится на иные способы проведения досуга.

Школьный библиотекарь сегодня должен обладать высоким профессионализмом и одновременно лучшими душевными качествами: верить в свою работу, любить детей, понимать их проблемы и внутренний мир, быть в курсе новых учебных программ, иметь представление о новых обучающих системах, уметь координировать работу с учителем в отношении каждого читателя. Чтобы выполнить эти задачи, библиотекарь должен работать, создавать свой имидж.

Понятие «имидж», которое в переводе с английского обозначает «создание образа», сегодня прочно вошло в употребление в различных государственных и общественных сферах. Но словосочетание «имидж библиотекаря» для многих из нас звучит непривычно. Считается, что имидж должен стать частью действий публичных людей. Профессия библиотекаря входит в группу профессий «Человек – человек» и общение – основа её деятельности. Кто как не библиотекарь, школьный библиотекарь ежедневно общается с большим количеством людей? Смело можно говорить, что мы – публичные люди. Исторически сложилось так, что библиотекарь всегда оставался как бы в тени своего дела. Такие понятия, как скромный, тихий, стали неотъемлемыми, сопутствующими нашей профессии. Да, народная мудрость утверждает, что скромность украшает человека. Но она украшает именно человека, а не профессию.

Долгое время в средствах массовой информации, киноискусстве бытовало сравнение библиотекаря с «серой мышкой». Но шло время, происходили изменения в мировом сообществе, в стране, в том числе и в библиотечной сфере. Постепенно менялось и отношение людей к библиотечной профессии. Библиотекари выходят на международный уровень, общаются с коллегами из разных стран, и, как следствие, приходит понимание места своей профессии в мире. Необходимо изменить мнение о себе, а для этого нужно меняться самому. Потому что об имидже школьных библиотек будут судить по имиджу каждого из нас. И если мы хотим, чтобы у директора школы, учителей была готовность воспринимать школьного библиотекаря как специалиста в области информации, а не «объект для выдачи учебников», то надо и соответствующий образ о себе у них сформировать. А для этого нужно, чтобы у них было определённое мнение о нас. Вот зачем необходимо формировать имидж.

Ни о каком имидже школьного библиотекаря не может идти речь, если он не обладает профессиональным образованием. Библиотекарь – это такой же специалист как учитель, врач, инженер. В работе библиотек имеется своя специфика, которая понятна, знакома, выполняема людьми, специально обучавшимися этой профессии. И именно профессионал, несмотря на низкую зарплату, создаст современную школьную библиотеку. Потому что его так учили, а по-другому он не может. Учёные доказали, что для поддержания высокой профессиональной компетентности специалисту надо ежедневно

прочитывать 1–2 газеты, 1–2 журнала, 100–150 страниц научного текста, 100–150 страниц текста для саморазвития.²

Постоянное повышение квалификации библиотекаря становится неотъемлемой частью профессиональной деятельности. Известный российский книговед Н. А. Рубакин отмечал: «Никогда не прекращайте вашей самообразовательной работы и не забывайте, что знанию и образованию нет ни границ, ни пределов».

Главная задача имиджа – показать наряду с компетентностью вашу готовность к общению, создать образ доброго советчика. Наш имидж в сознании других людей создается поведением, речью, обликом и профессионализмом. Чем гармоничнее все составляющие, тем более цельным оказывается впечатление. Профессия библиотекаря предполагает соблюдение этикета в одежде и во внешнем облике. Одежда должна соответствовать нашей внутренней культуре, зависеть от конкретной ситуации, положения в обществе, возраста. В библиотечной среде неуместны яркие дорогие одежды, изысканные причёски, обилие украшений, яркая косметика. Костюм библиотекаря – это костюм деловой женщины, имеющий свой стиль. Существуют общепринятые, этикетные правила сочетания цветов, деталей, аксессуаров в деловом костюме. Правильно выбранный стиль одежды помогает свободно себя чувствовать, быть уверенным в себе. Даже самый талантливый и профессионально подготовленный, но неопрятно причёсанный библиотекарь не вызывает симпатии у читателей. Библиотекарям не должно быть безразлично, как они выглядят со стороны, потому что через впечатление, производимое ими и их библиотеками на пользователей, лежит путь к определению статуса и роли библиотеки в жизни общества.

*Natalia COSTIUC,
Biblioteca Liceului „Antioh Cantemir”,
Chişinău*

---

² Хабибуллина, Т. В. Самообразование, как средство повышения эффективности профессиональной деятельности. В: Школьная библиотека, 2009, №1

CĂLĂUZELE SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE
Declarația de la Alexandria privind cultura informațională
și învățarea pe parcursul întregii vieți

Sărbătorind descoperirea locului exact unde a fost situat Farul de la Alexandria, una dintre minunile lumii antice³, participanții Colocviului la nivel înalt privind cultura informațională și învățarea pe parcursul întregii vieți, ținut pe 6–9 noiembrie 2005 la Biblioteca Alexandrina, declară cultura informațională și învățarea pe parcursul întregii vieți ca fiind călăuzele (farurile) Societății informaționale, care luminează calea spre dezvoltare, prosperitate și libertate.

Cultura informațională stă la baza învățării continue. Ea ajută oamenii să caute, evalueze, utilizeze și creeze informația pentru atingerea obiectivelor personale, sociale, profesionale și educaționale. Reprezintă un drept fundamental al omului în lumea digitală și promovează incluziunea socială a tuturor națiunilor.

Învățarea pe parcursul întregii vieți oferă indivizilor, comunităților și națiunilor posibilitatea să-și atingă obiectivele și să profite de oportunitățile oferite de globalizarea mediului pentru a împărtăși beneficiile. Ajută oamenii și instituțiilor să facă față provocărilor tehnologice, economice și sociale, pentru a înlătura dezavantajele și a asigura bunăstarea pentru toți.

Cultura informațională

- include competența de a recunoaște necesitățile informaționale și de a localiza, evalua, utiliza și crea informație în context cultural și social;
- este crucială pentru avantajul competitiv al indivizilor, companiilor (în special mici și mijlocii), regiunilor și națiunilor;
- oferă cheia spre accesul eficient, utilizarea și crearea de conținuturi în susținerea dezvoltării economiei, educației, serviciilor de sănătate, serviciilor sociale și altor domenii ale societății moderne, contribuind la realizarea scopurilor Declarației Milenare și ale Summit-ului Mondial pentru Societatea Mondială;
- se extinde dincolo de tehnologiile moderne, cuprinzând abilitățile de învățare, gândire critică și interpretare a informației în afara hotarelor profesionale, ajută oamenii și comunităților.

În contextul dezvoltării Societății informaționale, îndemnăm guvernele și organizațiile interguvernamentale să elaboreze politici și programe de promovare

---

³ În timpul desfășurării Colocviului, presa locală a anunțat descoperirea rămășițelor fundamentului legendarului Far din Alexandria (n. n.)

a culturii informaționale și a învățării pe parcursul întregii vieți. În particular, îi chemăm să sprijine:

- reuniuni regionale și tematice care să faciliteze adoptarea strategiilor privind cultura informațională și învățarea pe parcursul întregii vieți în anumite regiuni și domenii social-economice specifice;
- dezvoltarea profesională a personalului din învățământ, biblioteci, domeniul informațional, arhive, servicii de sănătate și sociale în acord cu principiile și practicile culturii informaționale și ale învățării pe parcursul întregii vieți;
- includerea culturii informaționale în cursurile de instruire primară și continuă în sectoarele de bază ale economiei, elaborării politicilor guvernamentale și administrării, precum și în serviciile de consultanță în domeniul business-ului, industriei și agriculturii;
- programe care să sporească șansele de angajare și capacitățile antreprenoriale ale femeilor și persoanelor dezavantajate, incluzând emigranții, angajații sub nivelul de calificare, șomerii;
- recunoașterea învățării pe parcursul întregii vieți și a culturii informaționale ca elemente cheie pentru dezvoltarea capacităților generale necesare pentru acreditarea tuturor programelor de instruire și educație.

Noi afirmăm că, investiția substanțială în strategiile privind cultura informațională și învățarea pe parcursul întregii vieți creează valoare publică și este esențială pentru dezvoltarea Societății informaționale.

CULTURA INFORMAȚIONALĂ ÎN CONTEXTUL PRIORITĂȚILOR PROFESIONALE IFLA

Principala caracteristică a societății moderne este cunoașterea. Societatea cunoașterii presupune nu numai o extindere și aprofundare a cunoașterii umane, dar mai ales o diseminare fără precedent a cunoștințelor și informațiilor către toți cetățenii prin intermediul tehnologiilor moderne de informare și comunicare. Cunoașterea devine unul dintre factorii de bază ai dezvoltării societății, capacitatea de a asimila și utiliza cunoștințele pentru a crea noi servicii și produse devenind determinantă. Un avantaj esențial care asigură competitivitatea indivizilor și instituțiilor în societatea cunoașterii devine capitalul cognitiv:

- ce știe individul sau instituția;
- cum poate utiliza ceea ce știe;
- cât de repede poate învăța ceva nou.

Pentru ca să se integreze și să fie eficient în noua societate a informației și cunoașterii, fiecare individ trebuie să posede un bagaj minim de cunoștințe și deprinderi, un rol important revenind abilităților informaționale. Conform SCANS (The Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills), cinci competențe esențiale sunt importante pentru integrarea reușită în piața muncii:

- identificarea, organizarea, planificarea și alocarea resurselor;
- comunicarea interpersonală, lucrul în echipă;
- accesarea și utilizarea informației;
- înțelegerea sistemului de interrelaționare socială;
- cunoașterea și utilizarea tehnologiilor [7].

Cultura informațională este un concept utilizat frecvent începând cu anii '70 ai secolului trecut. Specialiștii evidențiază trei etape în evoluția acestui concept [8]:

- Anii '70 – afirmarea noțiunii de „Societate informațională” și conștientizarea necesității de a identifica abilitățile de informare necesare într-o societate a informației. Anume în această perioadă apare termenul „Information Literacy”, folosit pentru prima dată în SUA, în cadrul unui program național de reformare a învățământului superior.
- Anii '80 – precizarea conceptului de „Cultură informațională”, definirea conținutului acesteia prin determinarea unui set de competențe indispensabile în condițiile diversificării surselor și tehnologiilor de informare. Cea mai vehiculată este definiția propusă de Asociația Bibliotecilor Americane (ALA) în 1989: „O persoană care posedă cultură informațională este capabilă să conștientizeze nevoia de informație, să localizeze, evalueze și utilizeze eficient informația”.
- Anii '90 – afirmarea culturii informaționale ca domeniu de cercetare, conștientizarea importanței acesteia în aspect educativ. În această perioadă cultura informațională devine obiect de studiu în universități. Tot acum sunt elaborate primele standarde în domeniul culturii informaționale (în 1998 Asociația Americană a Bibliotecarilor Școlari (AASL) și Asociația pentru Comunicații și Tehnologii Educaționale (AECT) au publicat „Standarde

pentru cultura informațională a elevilor”, iar în 2000 Asociația Bibliotecilor de Colegiu și de Cercetare (ACRL) a adoptat și publicat „Standarde pentru competențe de cultură informațională în învățământul superior) [2].

Cultura informațională devine o preocupare permanentă a Federației Internaționale a Asociațiilor Bibliotecare (IFLA), în cadrul căreia sunt create structuri ce au în responsabilitatea lor promovarea conceptului respectiv și a celor mai bune practici în domeniul culturii informaționale. Astfel, în 1990 s-a constituit un Grup de lucru pentru Formarea Utilizatorilor care, în 1993, s-a transformat în Masa Rotundă pentru Formarea Utilizatorilor. În 2002, în cadrul celei de-a 68-a Conferințe Generale IFLA, s-a anunțat crearea Secțiunii „Information Literacy” având ca sarcină prioritară promovarea standardelor aplicate în diverse țări și elaborarea unui standard internațional al culturii informaționale.

Scopurile de bază ale secțiunii sunt următoarele:

- colaborarea internațională în domeniul formării culturii informaționale;
- coordonarea eforturilor bibliotecilor de toate tipurile orientate spre lichidarea analfabetismului informațional;
- promovarea rolului bibliotecilor în societate, al lecturii, alfabetizării și învățării pe parcursul întregii vieți;
- afirmarea importanței culturii informaționale pentru toți membrii societății (elevi, studenți, profesori, părinți, cadre administrative, manageri din sfera educațională, întreprinzători etc.);
- elaborarea și promovarea standardelor, liniilor directoare, programelor de instruire și evaluare a culturii informaționale;
- susținerea activităților de instruire profesională a specialiștilor implicați în formarea culturii informaționale.

Pe agenda de lucru a secțiunii se află diverse aspecte ce țin de cultura informațională: instruirea utilizatorilor, stilurile de învățare, utilizarea computerului și a mijloacelor media în procesul de predare – învățare, resursele informaționale în rețea, colaborarea cu cadrele didactice în dezvoltarea programelor de instruire, învățământul la distanță etc.

Secțiunea se ghidează în activitatea sa de „Prioritățile profesionale IFLA” (2000) – un document care determină perspectivele activităților profesionale ale Federației. Conform acestui document, prioritățile profesionale ale IFLA sunt următoarele:

- sprijinirea rolului bibliotecii în societate;
- apărarea și susținerea principiului de libertate a informației;
- promovarea instruirii, lecturii și învățării pe viață;
- oferirea accesului nelimitat la informație;
- protejarea drepturilor de autor și asigurarea accesului la informație;
- diseminarea resurselor;
- păstrarea moștenirii intelectuale;
- dezvoltarea profesională a bibliotecarilor;
- promovarea standardelor, ghidurilor și a practicilor de succes;
- sprijinirea asociațiilor bibliotecare;

- reprezentarea bibliotecilor pe piața tehnologică.

Referitor la instruirea, lectura și învățarea pe viață, se menționează că IFLA promovează instruirea în diverse aspecte, ajutând bibliotecile din toată lumea să dezvolte programe care sprijină alfabetizarea de bază (abilitatea de a folosi, înțelege și aplica scrisul, vorbirea și informația vizuală pentru a comunica și interacționa efectiv), lectura (abilitatea de a citi și a înțelege semnificația textului scris), alfabetizarea informațională (abilitatea de a conștientiza și a formula o necesitate informațională; de a identifica și aprecia sursele; de a localiza, accesa, organiza și înregistra informația; de a analiza, sintetiza și evalua critic informația; de a evalua exactitatea și relevanța informației găsite) și învățarea pe parcursul întregii vieți (asigurată tuturor utilizatorilor, ajutându-le să-și sporească aspirațiile și realizările la toate etapele vieții) [6].

IFLA promovează cultura informațională, reieșind din câteva prevederi conceptuale:

1. Abordarea culturii informaționale ca bază a procesului de cunoaștere la orice nivel, care necesită utilizarea informației, cunoștințe, abilități și deprinderi informaționale (procesul de instruire în general, activitatea științifică și de cercetare sau soluționarea unor sarcini practice, de importanță vitală).
2. Conștientizarea procesului de instruire informațională ca fiind unul complex, multiaspectual, care solicită asocierea eforturilor statului și societății, bibliotecilor și instituțiilor de învățământ, bibliotecarilor și cadrelor didactice.
3. Perceperea instruirii informaționale ca factor ce contribuie la realizarea funcției educaționale a bibliotecilor. În Societatea informației și cunoașterii, de rând cu susținerea informațională tradițională a sistemului de instruire (biblioteca ca bază de resurse pentru învățare), bibliotecile realizează nemijlocit instruirea informațională, devenind „instituții care învață”. Formarea culturii informaționale devine parte componentă a activității profesionale a bibliotecarului, care trebuie să învețe, să se formeze pentru a învăța pe alții.

În promovarea scopurilor sale IFLA colaborează cu alte organizații internaționale, în primul rând cu UNESCO (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură). Diseminarea informațiilor în domeniul educației, științei și culturii și, în special, asigurarea accesului la informație în țările în curs de dezvoltare, reprezintă unul dintre obiectivele centrale ale UNESCO, care și-a găsit reflectare în Programul interguvernamental „Informație pentru toți”, lansat în anul 2000. Ideea de bază a acestui program este realizarea unei politici informaționale orientate spre dezvoltarea potențialului uman prin asigurarea accesului nelimitat la informație. Un rol aparte în realizarea acestei politici revine pregătirii fiecărui individ pentru a trăi și activa în Societatea informației și cunoașterii. Cultura informațională este una dintre cele cinci priorități ale Programului „Informație pentru toți”, alături de Accesibilitatea informației, Prezervarea informației, Etica informațională și Informație pentru dezvoltare.

În 2006, în cadrul Conferinței a 72-a Generală IFLA, s-a desfășurat Forumul UNESCO la care s-a anunțat despre încheierea unui parteneriat strategic între IFLA și UNESCO referitor la realizarea deciziilor Summit-ului Mondial privind Societatea Informațională (Geneva, 2003; Tunis, 2005), inclusiv colaborarea în domeniul culturii informaționale. Acest parteneriat s-a realizat într-un șir de documente, proiecte și publicații comune.

Astfel, subiectul „Cultura informațională” se regăsește în mai multe documente (declarații, manifeste, linii directoare) adoptate de IFLA și UNESCO, printre care:

- Manifestul IFLA/UNESCO pentru bibliotecile școlare (2000);
- Liniile directoare IFLA/UNESCO pentru bibliotecile școlare (2002);
- Biblioteca publică. Liniile directoare IFLA/UNESCO pentru dezvoltare (2001);
- Manifestul IFLA pentru Internet (2002);
- Liniile directoare IFLA/UNESCO cu privire la Manifestul IFLA pentru Internet;
- Liniile directoare IFLA privind serviciile de bibliotecă pentru copii (2003);
- Declarația de la Alexandria privind cultura informațională și învățarea de-a lungul întregii vieți (2005);
- Liniile directoare IFLA privind cultura informațională și învățarea de-a lungul întregii vieți (2006);
- Manifestul IFLA/UNESCO pentru biblioteca multiculturală (2008) ș.a.

Documentele respective afirmă rolul bibliotecilor în formarea deprinderilor și abilităților de informare ale utilizatorilor de la cea mai fragedă vârstă. Copiii, părinții trebuie instruiți în sensul dezvoltării aptitudinilor care le vor permite să beneficieze în modul cel mai eficient de resursele și serviciile bibliotecii (*Liniile directoare IFLA privind serviciile de bibliotecă pentru copii*). Bibliotecile publice trebuie să elaboreze programe de instruire a beneficiarilor, sprijinindu-i în folosirea eficientă și corectă a resurselor, a tehnologiilor de informare și comunicare (*Biblioteca publică. Liniile directoare IFLA/UNESCO pentru dezvoltare*). Dezvoltarea și încurajarea deprinderilor de lectură, de studiu și de utilizare a bibliotecii de-a lungul întregii vieți, oferirea oportunităților de experimentare în crearea și utilizarea informației în diverse scopuri, susținerea elevilor, cadrelor didactice în procesul didactic și de însușire a deprinderilor de evaluare și utilizare a informației, indiferent de forma, formatul și mijloacele de difuzare a acesteia, constituie esența serviciilor oferite de bibliotecile școlare (*Manifestul IFLA/UNESCO pentru bibliotecile școlare*). De asemenea, bibliotecile oferă acces, conveniență, ghidare și asistență în utilizarea conținuturilor din Internet, având responsabilitatea de a instrui beneficiarii în vederea formării deprinderilor de utilizare calitativă, eficientă a Internet-ului și informațiilor în format electronic, de protejare împotriva informațiilor nocive (*Manifestul IFLA pentru Internet*).

Conform Declarației de la Alexandria privind cultura informațională și învățarea de-a lungul întregii vieți, adoptată în cadrul Colocviului la nivel înalt organizat de IFLA și UNESCO la Biblioteca din Alexandria în 2005, cultura

informațională stă la baza instruirii continue, reprezintă un drept fundamental al omului în lumea digitală și contribuie la incluziunea socială a tuturor națiunilor. Cultura informațională este elementul cheie care asigură avantajul competitiv al indivizilor, întreprinderilor, regiunilor și națiunilor. Declarația de la Alexandria îndeamnă instituțiile guvernamentale și organizațiile non-guvernamentale să realizeze politici, strategii, programe de promovare a culturii informaționale și învățării de-a lungul întregii vieți [1].

Declarații, recomandări similare au fost adoptate și în cadrul altor conferințe internaționale, regionale dedicate culturii informaționale, a căror organizare a fost co-finanțată de către UNESCO. Prima conferință de acest gen, desfășurată în 2003 la Praga (Republica Cehă), a fost urmată de reuniunile de la Columbo, Sri Lanka (2004), Bangkok, Thailanda (2005), Patiala, India (2005), Alexandria, Egypt (2005), Ljubljana, Slovenia (2006), Kuala Lumpur, Malaysia (2006), Valparaiso, Chile (2007), Kamanjab, Namibia (2010) ș.a.

Dintre proiectele importante, realizate de Secțiunea „Cultura informațională” IFLA cu sprijinul UNESCO, vom menționa portalul InfoLit Global (<http://www.infolitglobal.info/en/>) și baza de date *International Information Literacy Resources Directory*, care conține publicații tradiționale și electronice editate în diverse țări și având ca temă cultura informațională (ghiduri, monografii și studii, programe de instruire și evaluare, teste, site-uri web, traduceri ale documentelor internaționale în diferite limbi și alte surse de importanță internațională). Căutarea poate fi făcută după categorii de publicații, țări și teme. Directoriul poate fi accesat la adresa <http://www.infolitglobal.info/directory/en/>.

Un alt proiect comun, lansat în 2008 de Programul UNESCO „Informație pentru toți” și Secțiunea „Cultura informațională” IFLA, a avut ca scop crearea unei embleme internaționale a culturii informaționale. În urma unui concurs, la care au participat circa 140 persoane din 36 de țări, a fost selectat logo-ul care exprimă cel mai reușit esența activității bibliotecilor și centrelor de informare în domeniul culturii informaționale. Acest logo (o carte deschisă și un cerc) semnifică interacțiunea între sursele tradiționale și moderne de informație și abilitatea de a le utiliza. UNESCO și IFLA și-au asumat responsabilitatea să promoveze acest logo, îndemnând toate persoanele și instituțiile interesate să-l folosească pentru marcarea activităților și proiectelor în domeniul culturii informaționale. În acest context se înscrie și inițiativa Asociației Bibliotecarilor din Moldova privind promovarea logo-ului la nivel național și declararea culturii informaționale ca orientare profesională strategică a anului 2010 în bibliotecile din Republica Moldova (inițiativă extinsă și asupra anului 2011) [3].

Un rezultat al acestui parteneriat sunt și publicațiile prin care se promovează conceptul de cultură informațională și cele mai bune practici în domeniul instruirii utilizatorilor. În continuare vom menționa câteva dintre ele.

Ghidul *Information Literacy Guidelines for Lifelong Learning* (Liniile directoare IFLA pentru cultura informațională și instruirea de-a lungul întregii vieți, 2006), elaborat de Jesus Lau, președinte al Secțiunii „Cultura informațională” IFLA în perioada 2002-2007, propune un cadru unic pentru

specialiștii preocupați de inițierea unui program de formare a culturii informaționale. Recomandările, principiile, conceptele, standardele, metodele de instruire, incluse în aceste Linii directoare, sunt un suport practic în primul rând pentru bibliotecile din instituțiile de învățământ, dar pot fi aplicate cu succes și în bibliotecile publice [4]. Versiunea în limba română a acestui ghid a fost lansată în cadrul Conferinței anuale ABRM, în noiembrie 2010, și poate fi consultată atât în format tradițional [5], cât și on-line pe site-ul ABRM (<http://www.abrm.md/files/public%5B02%5D.pdf>).

Publicația *Towards Information Literacy Indicators* (Cu privire la indicatorii culturii informaționale, 2008) de Ralph Catts și Jesus Lau, oferă un cadru teoretic și practic pentru evaluarea rezultatelor activității în domeniul culturii informaționale și realizarea comparațiilor la nivel internațional. Informațiile teoretice privind definirea culturii informaționale și a indicatorilor sunt însoțite de anexe ce conțin indicatori utilizați în diverse programe de evaluare care pot servi ca model pentru elaborarea propriilor programe de evaluare a competențelor informaționale. Publicația este disponibilă în Internet la adresa http://www.ifla.org/files/information-literacy/publications/towards-information-literacy_2008-en.pdf.

Culegerea *Information Literacy: International Perspectives* (Cultura informațională: Perspective internaționale, 2008) abordează diverse aspecte teoretice și practice ale culturii informaționale. Este prezentată experiența mai multor țări (Canada, Franța, Noua Zelandă, Australia, Mexic, Finlanda, Belgia ș.a.) în dezvoltarea competențelor informaționale ale cetățenilor, în realizarea unor programe instituționale (universitare), naționale și internaționale de formare a culturii informaționale (<http://www.ifla.org/publications/ifla-publications-series-131>).

Manualul *Integrating the Information Literacy Logo* (Integrarea logo-ului Cultura informațională, 2010) include informații privind logo-ul „Cultura informațională”, obiectivul, semnificația, design-ul și modalitățile de promovare. Poate fi accesat pe site-ul <http://infolitglobal.net/logo/en/manual>.

Comitetul permanent al Secțiunii „Cultura informațională”, reunit în 2010, în cadrul Conferinței a 76-a IFLA, a reafirmat importanța colaborării cu UNESCO în acest domeniu. Tot atunci a fost creat un grup de lucru pentru elaborarea „Recomandărilor IFLA/UNESCO privind promovarea culturii informaționale” – un document care, printre altele, va recomanda includerea blocului „Cultura informațională” ca parte componentă indispensabilă a politicilor naționale în domeniul informațional. IFLA susține, de asemenea, importanța abordării culturii informaționale din perspectiva principiului incluziunii, accentul punându-se pe integrarea în procesul de instruire informațională a tuturor categoriilor de populație (nu doar a elevilor și studenților) și pe promovarea culturii informaționale ca factor esențial care facilitează incluziunea socială, economică, culturală etc. a indivizilor, întreprinderilor, regiunilor, popoarelor.

Referințe bibliografice:

1. The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning. Alexandria, 2005 [citat 08.11.2010]. Disponibil pe Internet: <http://arhive.ifla.org/III/wsis/BeaconInfSoc.html>
2. Bejan, Eugenia. Cultura informațională: standarde internaționale. În: Buletinul ABRM, 2007, nr. 1(5), p. 15-17.
3. Cultura informațională – orientarea profesională strategică a anului 2010 în bibliotecile din Republica Moldova [citat 08.11.2010]. Disponibil pe Internet: <http://www.abrm.md/files/CI.pdf>
4. Lau, Jesus. Information Literacy Guidelines for Lifelong Learning / IFLA Information Literacy Section [citat 08.11.2010]. Disponibil pe Internet: <http://www.ifla.org/files/information-literacy/publications/ifla-guidelines-en.pdf>
5. Lau, Jesus. Linii directoare privind cultura informației și instruirea de-a lungul întregii vieți / Nelly Țurcan (red. șt. a trad.), Maria Vatamanu, Natalia Cheradi (trad.). Ch.: Gunivas, 2010. 64 p. ISBN 978-9975-4070-2-1.
6. Prioritățile profesionale IFLA. În: Bibliopolis, 2002, vol. 2 (nr. 2), p. 6-8.
7. The Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills (SCANS) [citat 08.11.2010]. Disponibil pe Internet: <http://www.bused.org/scans.html>
8. Târzișman, Elena. Cultura informațională – un concept care se impune în condițiile utilizării pe scară largă a noilor tehnologii ale informării și comunicării [citat 08.11.2010]. Disponibil pe Internet: <http://www.list.ro/4-5-tirziman.pdf>

Lilia TCACI,
director adjunct,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

FORMAREA BENEFICIARILOR ÎN BIBLIOTECA ȘCOLARĂ

„Învățarea este un proces care nu se încheie niciodată.”
(Ranganathan)

În prezent societatea este marcată de explozia de informații noi și de extinderea cunoașterii umane. Fiecare profesie traversează un proces de readaptare la noile realități care se schimbă rapid. Comisia Europeană recomandă o serie de priorități: fiecare persoană să obțină competențe noi în tehnologiile informaționale, în sfera culturii tehnologice, pieței muncii, raporturilor sociale și limbilor străine, inovarea metodelor de învățământ, crearea de noi programe pentru studierea permanentă. În acest scop anul acesta a fost modificată

curricula școlară, accentul punându-se pe formarea competențelor la studierea fiecărei discipline școlare.

Bibliotecile sunt structuri chemate să susțină evoluția, sunt medii educative și culturale cu resurse globale și locale de informație și de cunoaștere. Bibliotecile trebuie să ofere utilizatorilor asistența necesară din partea unor adevărați „profesioniști ai informației”, de aceea avem de învățat continuu atât noi, bibliotecarii, cât și beneficiarii noștri.

Bibliotecile școlare se află încă la etapa incipientă a dezvoltării informaționale, situându-se, ca și societatea noastră în ansamblu, în „anticamera societății informaționale”. E necesară dezvoltarea lor pentru a corespunde următoarelor cerințe ale Societății informaționale:

- Transformarea calculatorului și a informației în mijloc de muncă;
- Explorarea serviciilor WEB oferite de rețelele internaționale;
- Includerea cunoștințelor și abilităților informaționale în formarea profesională;
- Instruirea permanentă în utilizarea informațiilor;
- Conștientizarea necesității de a învăța pe parcursul întregii vieți.

Formarea beneficiarilor în bibliotecile școlare este unul dintre obiectivele prioritare ale acestora și are la bază Cursul de inițiere în bibliologie și cultura informării, elaborat de Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”⁴.

Se practică mai multe modalități de realizare a acestui program:

- Ore de cultură informațională ca parte componentă a activității de informare a bibliotecii școlare, din contul orelor înlocuite (la inițiativa și solicitarea bibliotecarului);
- Ore opționale, planificate și introduse separat în orar ca proiect didactic de lungă durată;
- Cercuri de tipul „Prietenii cărții”, „Prietenii bibliotecii”, cu proiectare calendaristică;
- Discuții în grup și individuale cu elevii în sala de lectură;
- Consultanță în momentul servirii sau în timpul activității intelectuale cu cartea.

Formarea beneficiarilor în Liceul Teoretic „Minerva” se realizează în cadrul Cercului „Tinerii bibliofili” pentru care sunt oferite 3 ore săptămânal (total 108 ore, din care 72 ore teoretice și 36 ore practice).

Obiectivele Cercului „Tinerii bibliofili”:

- Formarea unor competențe speciale;
- Cunoașterea istoriei cărții și bibliotecilor, inclusiv celor din Moldova;
- Stimularea curiozității în cunoașterea drumului cărții, de pe masa de lucru a autorului până la rafturile bibliotecii;
- Îmbogățirea imaginii despre bibliotecă;
- Formarea abilităților de lectură în scop de instruire;

---

⁴ Cu privire la includerea în procesul educațional al instituțiilor de învățământ preuniversitar a cursului opțional „Inițiere în bibliologie și cultura informării” / Colegiul Ministerului Educației. Hotărârea nr. 1.8 din 8.11.2002. În: Buletin informativ, 2002, nr. 2, p. 75-87.

- Formarea abilităților de alegere a metodelor de lectură;
- Sporirea competențelor prin conlucrarea în grup;
- Conștientizarea valorii lecturii.

Pentru orele teoretice subiectele sunt luate parțial din curriculumul „Introducere în bibliologie și cultura informării”, iar în cadrul orelor practice utilizez:

- Lectura textelor literare, activități pe roluri, înscenări de texte;
- Selectări și prezentări de carte în cadrul săptămânilor pe obiecte;
- Completarea fișei de cerere, fișei cărții, tehnici de lectură (avizul, tezele, referatul);
- Activități practice de prelucrare tehnică a documentelor;
- Pregătirea scenariilor pentru întâlnirile cu scriitorii;
- Înscenări de povești în cadrul „Zilelor Ion Creangă în școală”.

Pentru a spori eficacitatea orelor de cultură informațională, țin cont de interesele elevilor, particularitățile lor de vârstă, cerințele curricula națională, țin să stimulez la elevi interesul față de lectură, dorința de a-și îmbogăți cunoștințele despre carte și bibliotecă. De asemenea, colaborez cu cadrele didactice, îi familiarizez cu programul acestui cerc, astfel încât cunoștințele căpătate de elevi la aceste ore să fie aplicate (integrate) în cadrul lecțiilor la diferite discipline școlare. Formele, metodele de instruire a elevilor sunt variate, deseori combinate într-un cadru bine organizat, planificat și adecvat fiecărei categorii de cititori: lansări de carte și întâlniri cu scriitorii, jocuri literare, întâlniri cu eroii din cărți, jocul erudiților „Lanțul slăbiciunilor” ș.a.

În cadrul acțiunii „Ziua autoadministrării în școală” organizăm „Ziua autoadministrării în bibliotecă”. Această acțiune este precedată de un concurs pentru ocuparea funcției de bibliotecar, la care participă mai mulți candidați. Elevul selectat pentru a îndeplini rolul de bibliotecar în ziua autoadministrării este pregătit, fiind încadrat în procesul de activitate a bibliotecii (servirea utilizatorilor, aranjarea la raft a literaturii, organizarea expozițiilor de carte, prestarea unei lecții de cultură informațională etc.).

Procesul de formare a abilităților de lectură și informare se realizează individual și în grup în cadrul orelor de cultură informațională. Ele influențează benefic dezvoltarea intereselor, pasiunilor, preferințelor elevilor, formându-le cunoștințele necesare pentru informare și învățare continuă. Pentru ca lecțiile să fie mai atractive și interesante, folosim postere, planșe, tabele, imagini video și alte materiale ilustrative. Punem accent pe partea afectivă a lecțiilor, propunând pentru lectură texte cu un conținut emoțional deosebit. Ofer elevilor posibilitatea să-și dezvolte competențele prin conlucrarea în grup, să-și dezvolte creativitatea desenând, continuând gândurile autorului sau eroului, îndeplinind alte însărcinări de acest tip.

Din păcate, biblioteca școlară se confruntă azi cu mai multe probleme, care afectează și procesul de formare a culturii informaționale a beneficiarilor: insuficiența suportului didactic pentru susținerea orelor de cultură informațională,

lipsa stațiilor de lucru pentru utilizatori, lipsa accesului la Internet. În prezent elevii sunt captivați din fragedă vârstă de calculator. Este necesară utilizarea cărții și a computerului, în egală măsură, pentru informarea și formarea lor ca utilizatori de informație. Dotarea cu calculatoare și alte tehnologii moderne, crearea unui spațiu confortabil și a oportunităților pentru extinderea și diversificarea serviciilor ar ajuta bibliotecarilor școlari să facă față provocărilor Societății informaționale, iar beneficiarilor să găsească în bibliotecă un spațiu deschis necesităților lor de lectură, informare și formare.

Maria CALANCEA,
Biblioteca Liceului Teoretic „Minerva”,
Chișinău

БИБЛИОТЕЧНЫЕ УРОКИ – ОДНА ИЗ ФОРМ РАБОТЫ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ УЧАЩИХСЯ

В современных условиях информатизации общества одной из важнейших задач образования является развитие интеллектуальной и информационной культуры личности как составной части общей культуры.

В настоящее время можно отметить, к сожалению, недостаточно высокий уровень читательской культуры: отмечается отсутствие навыков работы с различными источниками информации и слабое владение рациональными приемами поиска в справочно-библиографическом аппарате библиотеки и в других источниках информации.

Одна из форм, используемых мной в процессе подготовки пользователей информации – специальный курс по выбору «Введение в библиологию и информационную культуру».

Цель курса: формирование знаний, необходимых для понимания информационных явлений в обществе и освоение читателями практических умений, навыков, необходимых для работы с информацией.

В результате изучения курса, учащиеся разного возраста получают знания о способах работы с информацией на разных этапах развития общества, представление об основных понятиях библиотечно-информационной деятельности, навыки работы с текстом, изучают правила оформления письменных работ.

Содержание курса можно представить ОБРАЗНО:

- «Гималаи информации» – информационные ресурсы общества и информационная культура, богатство мира информации;
- «Лабиринт и волшебная нить Ариадны» – это знания и навыки, помогающие искать информацию;
- «Весы и золотой слиток» – умение «отделять зерна от плевел» и на этой основе создавать собственный информационный продукт;

- Портфель, набитый информационными продуктами, который должен уметь самостоятельно создавать современный школьник: доклад, реферат, исследовательская работа, список литературы, мультимедийная презентация.

Проводя библиотечные уроки, я использую различные приемы и методы.

Так, первую встречу первоклассников с библиотекой провожу в форме путешествия по книжной стране. Использую викторину, элементы театрализованного представления (готовлю заранее «почтальонов» с телеграммами–загадками), книжную выставку–вопрос, сигнальные карточки (красная – „нельзя”, зеленая – „можно”), используемые при разборе правил обращения с книгой, плакаты для работы над новыми терминами. Отрабатываем практически правила поведения в библиотеке, готовим пригласительные открытки с графиком работы библиотеки, которые получает каждый новый читатель.

Подготовительная работа обязательна, она включает:

- Заполнение читательских формуляров;
- Подбор красочно оформленных и хорошо сохранившихся книг для первой выдачи;
- Подготовка сценария;
- Оформление пригласительных открыток;
- Подготовка плакатов, постеров.

Активное участие принимают классные руководители: помогают заполнять формуляры, советуют какие книги выдавать, разучивают с учащимися стихи о книге. Часто классы приходят с подарками для библиотеки: книгами, рисунками, портретами писателей.

Это первый шаг по пути познания в области информационной культуры, и я стараюсь увлечь читателей, организовать занятие легко, весело и с разумной нагрузкой новыми терминами, понятиями.

Работа с книгой предполагает знания о ее структуре, информационном аппарате. В третьем классе провожу урок «Структура книги. Выбор книг в библиотеке».

Цели данного занятия:

- Познакомить учащихся со структурой книги;
- Научить различать структурные элементы книги;
- Развить навыки работы с книгой;
- Привить любовь к чтению.

Использую различные приемы и методы:

- Поисковый;
- Эвристическая беседа;
- Демонстрирование;
- Алгоритмизация.

Готовлю заранее книжную выставку научно–познавательной литературы «Чтение с увлечением», словари, таблицы с алгоритмом поиска ответов, с алгоритмом урока.

Представляя образно содержание курса, я назвала одну из тем «Весы и золотой слиток». Это уроки в седьмом классе по теме «Периодические издания». На этих уроках стараюсь развить у читателей умение «отделять зерна от плевел» и на этой основе создавать собственный информационный продукт. На занятиях я знакомлю их с периодическими изданиями, вместе определяем роль этих изданий в жизни общества; развиваю умение анализировать тексты, выбирать главное; приобщаю к чтению периодики. На заключительном уроке по этой теме, при создании собственного устного журнала «Наши имена», формирую навыки творческого использования полученных знаний, стимулирую совместное творчество. Учащиеся заранее знают тему устного журнала, его рубрики. Подготовка – это их домашнее задание. А рубрики такие: «Ономастика – это интересно», «Мое имя», «Имя в произведениях устного народного творчества», «Угадайка», «Наша библиотека». Проведенная мною диагностика показала, что 80% учащихся заинтересовались литературой по ономастике. В ходе подготовки к занятию 25% учащихся работали в библиотеке, 40% – самостоятельно выбрали литературу, 15% – обратились за помощью к родителям. После таких уроков значительно увеличивается спрос на периодические издания и посещаемость читального зала.

Эффективными на этих уроках считаю следующие методы и приемы:

- Дискуссия;
- Эвристическая беседа;
- Проблемная ситуация;
- Алгоритмизация;
- Работа в группах.

На уроках по информационной культуре учащиеся высказывают свою точку зрения на обсуждаемый материал, учатся обобщать, выбирать главное, учатся ориентироваться в массе разнообразных информационных изданий.

Особое место в формировании информационной культуры читателей занимают уроки по теме «Информационно–библиографический аппарат библиотеки». На этих уроках учащиеся приобретают навыки работы с энциклопедиями, словарями, справочниками. Даю поисковые задания по разным отраслям знаний, таким образом знакомлю их с большим разнообразием словарей и энциклопедий. Заранее готовлю вместе с несколькими учащимися представление некоторых словарей и энциклопедий, пополняя таким образом их знания об истории книги.

А уроки по теме «История книги» провожу во время экскурсии в Национальный музей истории Молдовы. Экспозиция со старинными фолиантами является наглядным пособием. Эти уроки проходили в Неделю детской книги, во время посещения Интернационального Салона Детской Книги, проходившего в театре «Ликурич».

В процессе учебной деятельности учащиеся овладевают различными формами работы, в том числе самостоятельной поисковой и исследовательской. Все это позволяет в комплексе решать задачи формирования читательской культуры и способствует повышению интереса учащихся к чтению в целом. Поэтому, на мой взгляд, такую форму работы, как курс по выбору по формированию информационной культуры, необходимо включить в активный арсенал форм и методов работы школьной библиотеки.

Практика моей работы показывает, что уровень выполнения поисковых работ различного вида у учащихся повысился, а, значит, такая работа является подспорьем в формировании готовности личности к дальнейшей социализации, развитию исследовательского мышления, а не только накоплению заученных знаний. Прделанная работа ориентирована на формирование информационной культуры современного типа, которая соединяет в себе традиционные способы хранения, поиска информации и новые, необходимые для понимания информационных явлений в обществе и осуществления дальнейшей профессиональной деятельности.

*Svetlana PETLEVAIA,
Biblioteca Liceului Teoretic „Mihai Greacu”,
Chişinău*

POVESTEA UNEI SCHIMBĂRI DE IMAGINE

Interiorul bibliotecii este un factor important în crearea imaginii bibliotecii. Acesta trebuie să ofere o ambianță plăcută, atractivă, să predisună la studiu, lectură și comunicare. Cu atât mai mult într-o bibliotecă pentru copii crearea unei ambianțe, care să corespundă acestor cerințe, este importantă.

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” și-a stabilit printre obiectivele sale prioritare și modernizarea spațiilor destinate publicului. În vederea realizării acestui obiectiv, în anul 2008, a fost inițiat, cu sprijinul Institutului Suedez din Stockholm, Suedia, proiectul de reamenajare a serviciului Activitate cu preșcolari și copii de 7-10 ani, urmărindu-se scopul de a crea un spațiu modern și atrăgător, unde copiii cu vârste de la 1 la 10 ani, împreună cu părinții, educatorii și învățătorii, să fie antrenați în lectură, acțiuni culturale și educative, jocuri și alte activități de petrecere a timpului liber.

De la bun început s-a convenit și asupra schimbării denumirii acestui compartiment al Bibliotecii. În consecință s-a ajuns la titlul „Biblioteca Picilor de la 1 la 10 ani”, iar moto-ul serviciului este „Fii prieten cu Pippi și Guguță!”, evocându-se personajele distincte din literatura pentru copii din cele două țări – Suedia și Republica Moldova.

Conceptul și design-ul nou au fost elaborate și realizate de artistul plastic Tor Svae din Suedia și echipa sa, dar ținându-se cont de doleanțele, sugestiile bibliotecarilor și administrației Bibliotecii.

Aspectul anterior al serviciului era unul mai puțin atractiv pentru copii, culorile care dominau erau bej și maro, mobilierul, mai ales mesele, nu respectau formele recomandate în instituțiile pentru copii.

Schimbările produse în serviciu prin acest proiect se axează pe patru elemente-cheie: culoare, formă, lumină, decorații.

Făcând referire la aspectul cromatic, constatăm că îmbinarea reușită a culorilor poate crea o ambianță atractivă din punct de vedere funcțional și estetic. Culorile care domină în Biblioteca Picilor sunt galben, oranj, verde, roșu și albastru azuriu. Această combinație reușită creează o atmosferă caldă și veselă. Designer-ul nu a ezitat să pună accente prin culoarea roșie a covoarelor, a canapelei și a cortinei improvizate.

Mobilierul de bibliotecă trebuie să fie ales în funcție de normele în vigoare și spațiul disponibil, să fie original ca formă și culoare, comod, sigur, ergonomic, flexibil. În Biblioteca Picilor predomină formele rotunde și ovale. Rafturile nu sunt aranjate într-o linie dreaptă de-a lungul pereților, ci au forma unui lanț de câteva semiluni. În acest mod copilul este pus în situația de a fi curios să vadă ce cărți va descoperi după următoarea curbă a raftului. Mesele sunt rotunde, pliante, astfel

încât în timpul activităților se pot strânge și plasa în spațiile ovale din interiorul rafturilor.

În procesul de lectură lumina are o importanță esențială. De obicei, în bibliotecă este nevoie de multă lumină, atât naturală, cât și artificială, de la lămpi. Este foarte bine să se folosească și iluminarea reflectoare, prin care se crează o atmosferă mai caldă, mai casnică. În Biblioteca Picilor sunt lămpi cu lumină albă și lămpi reflectoare, care emană o lumină galbenă și accentuează anumite locuri din săli: căsuța de joacă, scena, rafturile cu cărți.

Biblioteca pentru copii trebuie să fie un spațiu care îl intrigă pe copil, îi formează gustul estetic și nu doar cărțile trebuie să fie elementul care îl îndeamnă la cunoaștere.

Curiozitatea copilului în Biblioteca Picilor este stimulată de câteva elemente decorative:

- tapetul care reprezintă ilustrația din cartea „Unde este sora mea” de scriitorul și pictorul suedez Sven Nordqvist;
- compoziția murală pictată de Violeta Diordiev, care reprezintă personaje literare din cele două țări;
- panoul în formă de carte din antreu;
- compoziția sculpturală „Capra cu trei iezi” din antreu;
- raftul pentru cărți în formă de copac.

Pentru a stimula interesul picilor față de lectură este foarte important ca biblioteca pentru copii să ofere un spațiu plăcut, iar colecțiile de carte să fie aranjate astfel încât să-i ajute copilului să găsească mai repede cartea care îi este necesară. În Biblioteca Picilor se aplică o schemă de aranjare bazată pe CZU, dar cu multe compartimente tematice, care pornesc de la interesul copiilor: „Legende și mituri”, „Cărți vesele”, „Ghicitori, Proverbe, Zicători”, „Fantezie și magie”, „Aventuri”, „Animale și păsări”, „Curiozități” etc. Pe un raft special sunt cărțile-jucării însoțite de numeroase păpuși și jucării. Colecția pentru preșcolari, care conține povești, cărți ilustrate și cărți de colorat, este situată pe un raft special, în preajma căsuței de joacă.

În Biblioteca Picilor sunt două săli: prima este Sala de lectură și joacă și a doua – Sala de împrumut la domiciliu.

Copilul descoperă lumea prin joc și, de aceea, jocul în biblioteca pentru copii trebuie să fie prezent.

Sala de lectură și joacă din cadrul Bibliotecii Picilor oferă:

- o căsuță de joacă
- păpuși
- jocuri puzzle, jocuri pentru dezvoltarea atenției, pentru studierea formelor, culorilor etc.
- o mică scenă pentru spectacole și evoluări la activitățile culturale.

În aceeași sală copiii își pot găsi un loc comod pentru lectură, mai ales pe canapeaua mare și roșie.

În cea de-a doua sală beneficiarii Bibliotecii Picilor pot să împrumute cărți pentru a le citi acasă.

În Biblioteca Picilor au loc numeroase activități pentru copii: ore de poveste, ore de poezie, concursuri de lectură și concursuri de desen, ședințele cluburilor „Deceluș” și „Всезнайка”, întâlniri cu scriitori, oameni de artă, întruniri cu părinții etc. Deosebite sunt duminicile la Biblioteca Picilor, când mai mulți copii își petrec timpul aici împreună cu părinții sau bunicii, citind, jucându-se, participând la diverse activități inițiate de bibliotecari.

Biblioteca Picilor a fost supusă unui proces de evaluare în perioada aprilie-noiembrie 2010. La sondaj au participat 151 de copii și 67 de adulți.

La întrebarea „Cum îți pare Biblioteca Picilor?” au răspuns că este „foarte interesantă” 138 de copii (91%). La întrebarea similară au dat același răspuns 56 de adulți (84%).

Răspunsurile copiilor la întrebarea „Ce îți place mai mult în Biblioteca Picilor?” ne-au bucurat deosebit de mult, pentru că 126 (85%) din respondenți au menționat cărțile, căsuța de joacă – 76 (51%), bibliotecarii – 71 (48%), jucăriile și păpușile – 65 (44%), scena – 57 (39%), picturile de pe perete (48 (32%), alte lucruri – 27 (18%).

Prin chestionar s-a dorit a afla dacă interesul adulților, adică al părinților și bunicii, pentru literatura pentru copii a crescut după ce au vizitat Biblioteca Picilor. Au răspuns că acest interes a crescut esențial 49 de respondenți (73%) și a crescut puțin 11 respondenți (16%).

Cel mai interesant a fost să aflăm ce și-ar mai dori copiii să găsească în Biblioteca Picilor. Printre multele lucruri dorite, copiii au menționat mai des computerul, jocurile de șah și dame, păpușile vorbitoare, scrânciobul, televizorul, setul de bowling și multe altele.

Din păcate, nu s-a efectuat un sondaj de opinie printre beneficiarii acestui serviciu înainte de renovare și nu avem termeni de comparație. Dar acest proces de evaluare va continua și vom putea constata în timp cum a influențat asupra interesului copiilor mici pentru bibliotecă și lectură schimbarea imaginii Bibliotecii Picilor.

Eugenia BEJAN,
director adjunct
Angela NIȚA,
șef serviciu Biblioteca Picilor,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

SĂ NE CUNOAȘTEM UNII PE ALȚII PRIN LITERATURĂ (Proiectul „Călătorie în lumea literaturii ruse”)

Lectura îl ajută pe tânărul cititor să descopere, să cunoască cultura poporului său, dar este și veriga de legătură cu alte culturi. Prin intermediul literaturii îi putem învăța pe copii să cunoască viața, tradițiile, cultura altor popoare, ceea ce este foarte important într-o societate polietnică și multiculturală ca a noastră. Reieșind din aceste considerente am elaborat proiectul „Călătorie în lumea literaturii ruse” destinat elevilor din școlile cu studiere în limba română.

Scopul proiectului: Dezvăluirea bogăției limbii ruse, trezirea interesului și dorinței de a vorbi o limbă literară corectă, a-i învăța pe copii să prețuiască nu doar posibilitatea și capacitatea de comunicare a informației, dar și de percepere critică a textului, a valorilor psiho-emoționale.

Apropo de gândirea critică, am vrea să menționăm că în acest context noțiunea nu presupune „concentrarea pe neajunsuri ori lacune în informare”. Atitudinea critică și responsabilă în lecturarea unui text permite scoaterea în evidență a unor fapte, momente, ce nu sunt conștientizate la prima vedere. Gândirea critică contribuie la elucidarea în textul citit a altor nivele (în afară de cele evidente, de la suprafață) ce pot ghida cititorul spre concluzii mult mai profunde.

Obiectivele proiectului:

- Organizarea unor activități sistematice ce contribuie la perfecționarea deprinderilor de lectură conștientă;
- Dezvoltarea interesului pentru lectura aprofundată;
- Formarea abilităților de analiză a textului din punctul de vedere al unității formei și conținutului;
- Dezvoltarea imaginației prin diverse activități creative;
- Cunoașterea noțiunilor teoretice;
- Formarea deprinderilor de utilizare eficientă a bibliotecii.

Durata proiectului: un an școlar (2009–2010).

Periodicitatea ședințelor: o dată pe lună.

Grupul-țintă: Clasa a 7-a „B” și clasa a 8-a „B”, Școala medie „A. Donici” din Chișinău.

Resurse: Opere din literatura rusă a sec. XIX – XX ce n-au fost incluse în curriculumul școlar.

Temele lecțiilor:

1. De ce calul are coama roz? (Viktor Astafiev „Calul cu coama roz” / „Конь с розовой гривой”);
2. „Și în fiecare toamnă eu reînvii din nou” (creația poetică a lui A.S. Pușkin);

3. Comorile sipețelului de malahit (Pavel Bajov „Sipețelul de malahit” / „Малахитовая шкатулка”);
4. Steaua de Crăciun (poeziile despre Crăciun ale lui Boris Pasternak și Iosif Brodski);
5. Când cade zăpada (Konstantin Paustovski „Zăpada” / „Снег”);
6. „Eu văd livada-n floare” (Konstantin Paustovski „Bătrânul bucătar” / „Старый повар”);
7. Darul pentru Dagni Pedersen la 18 ani (Konstantin Paustovski „Coșul cu conuri de brad” / „Корзина с еловыми шишками”);
8. Hristos a înviat! (poeții ruși despre sărbătoarea de Paști);
9. De ce oamenii scriu poezii? (creația lui David Samoïlov și Alexandr Kușner).

Selectarea lucrărilor s-a efectuat după următoarele criterii:

- Nivelul artistic înalt;
- Mesajul moral–etic pronunțat;
- Stilul autorului ușor de identificat;
- Procedeele artistice ușor de determinat.

Versurile și proza geniului literaturii ruse Alexandr Pușkin, laureaților Premiului Nobel pentru literatură Boris Pasternak și Iosif Brodski, laureaților Premiilor de Stat Viktor Astafiev, fondatorului geniului unic de povestiri din Ural Pavel Bajov, inegalabilului prin sinceritate și caracter poetic Konstantin Paustovski, poezilor de valoare incontestabilă David Samoïlov și Alexandr Kușner corespund întru totul criteriilor expuse anterior.

Formele de activitate:

- Lecturi comentate;
- Convorbiri despre textele lecturate;
- Audieri comentate.

Formele de activitate au fost aplicate în dependență de specificul textului. Atunci când lucrezi cu povestirile din Ural ale lui Pavel Bajov sau povestirile lui Viktor Astafiev, cea mai eficientă este lectura comentată (textele sunt „încărcate”, este necesară explicarea arhaismelor, dialectelor, sunt necesare informații istorice). Lectura povestirilor lui Konstantin Paustovski despre Mozart și Grieg pare imposibilă fără audierea operelor muzicale. Iar versurile lui Alexandr Pușkin au fost audiate în interpretarea actorilor Mihail Kozakov și Serghei Iurski.

Cum se desfășoară o activitate?

Activitatea începe cu discuția despre titlul operei, elevii fiind încurajați să-și includă imaginația, să mediteze (*De ce se numește astfel povestirea? Intuiți despre ce este textul, reieșind din titlu? etc.*).

Cerem copiilor să-și argumenteze punctul de vedere. Astfel, cineva face legătură cu alte opere ale autorului citat (cunoscând în general tematica), altul – cu texte folclorice, al treilea – cu evenimente din viața personală.

De exemplu, pornind de la titlul „Calul cu coama roz”, copiii au presupus că textul reprezintă o poveste fermecată sau o povestire despre un cal ce aleargă în zori prin câmpie (inspirație din creația lui Serghei Esenin).

Vorbindu-le, în continuare, despre biografia scriitorului, am pus accentul pe detalii ce contribuie la înțelegerea textului pus în discuție (autorul a rămas de mic orfan, un timp a locuit la bunica, apoi a fost hoinar (din diverse motive), ajungând mai târziu la casa de copii). Copiii au înțeles că, fără a cunoaște amănunte din viața lui V. Astafiev, e imposibil să percepi în esență mesajul povestirii. De asemenea, cel ce nu cunoaște biografia tragică a scriitorilor B. Pasternak și I. Brodski, nu poate aprecia la justa valoare curajul manifestat de acești autori când au scris versurile dedicate Nașterii Domnului.

După ce cunosc anumite momente din biografiile autorilor, copiii deseori reformulează presupunerile lor enunțate anterior referitor la conținutul textului care urmează să fie citit. Lucrând asupra povestirii „Sipețelul de malahit” copiii inițial și-au imaginat că este vorba despre un detectiv, iar apoi au menționat că evenimentele sunt legate de viața muncitorilor de la uzinele din Ural. Copiii au înțeles ce înseamnă povestirea din Ural și prin ce se deosebește de basm.

Lucrul asupra textului reprezintă cea mai captivantă etapă a activității. În procesul de lectură, la anumite etape, facem pauze necesare pentru a explica unele cuvinte neînțelese sau pentru a pune o întrebare. Accentul se pune întotdeauna pe întrebările de esență, de exemplu: *Ce l-a determinat pe erou să procedeze astfel? Ce sentimente v-a trezit fragmentul citit? Ce precizări putem face referitor la conținutul povestirii?*

După a doua sau a treia pauză uneori aplicăm metoda „Copacul cu preziceri”. În procesul lecturii adresăm întrebări de tipul: *Ce se va întâmpla în continuare? Cu ce se va sfârși istoria dată? Cum credeți că va evolua istoria?*

Cu cât înaintăm în text, cu atât mai interpretative devin întrebările. Ele urmăresc scopul de a îndemna cititorii să-și argumenteze punctul de vedere, bazându-se nu doar pe sentimentele sale dar și pe conținutul textului. De exemplu: *De ce Veronicika consideră că mama ei este mai copilăroasă decât ea însăși? De ce Vitika a cedat provocărilor lui Sanika? Ce reprezintă calul cu coama roz, oare e o simplă turtă dulce? Prin ce se deosebește concepția inițială a povestirii lui K. Paustovski „Zăpada” de varianta finală? De ce în titlurile povestirilor despre Grieg și Mozart lipsesc numele lor?*

La final adresăm o întrebare, pe cât de generală, pe atât de productivă: *Despre ce este acest text? Care este părerea voastră despre această povestire/poezie?*

La primele activități copiii, pur și simplu, repovesteau conținutul lucrării citite. Treptat, au început să conștientizeze că răspunsul la întrebare îl căutam nu în expunerea evenimentului, ci în starea sufletească, emoțiile și gândurile care apar în timpul lecturării textului.

Astfel, istoria nepoțelului care și-a mințit bunica („Calul cu coama roz”) s-a transformat într-o poveste de dragoste dezinteresată și plină de sacrificiu. Creațiile lui Paustovski au devenit pentru cititori povestiri despre speranță, așteptarea fericirii și întâlnirea cu ea. Este foarte important că elevii au sesizat: fericirea nu depinde de starea materială. Eroul principal din povestirea lui K. Paustovski „Bătrânul bucătar” și-a sfârșit viața într-o cocioabă sărăcăcioasă, dar a fost fericit, la

fel cum este fericit și Vitika nu pentru turta dulce cumpărată de bunica, ci pentru iertarea și pentru dragostea ei.

Finalitatea lecturilor o constituie asimilarea și includerea cunoștințelor și experiențelor noi în sistemul valorilor spirituale acumulate. Ca temă pentru acasă li s-a propus elevilor, de exemplu, să și-o imagineze pe Stăpâna Muntelui de aramă, să continue subiectul povestirii, să se transpună în rolul unor personaje, să-și exprime propriile gânduri și sentimente, pornind de la câteva versuri din poeziile citite etc. La următoarea ședință copiii și-au prezentat creațiile proprii.

Proiectul s-a încheiat la sfârșitul anului școlar, în luna mai, cu o ședință de totalizare. Ședința a avut un caracter festiv, au fost recitate versuri din creația poezilor incluși în proiect. Profesorii de limba și literatura rusă și bibliotecara școlii au menționat schimbările ce s-au produs în clase în această perioadă.

Consider proiectul reușit. Majoritatea sarcinilor propuse au fost realizate:

- S-a cizelat vorbirea elevilor;
- S-a îmbogățit vocabularul lor;
- Lectura a devenit mai aprofundată;
- Copiii au învățat să-și argumenteze opiniile;
- Au început să frecventeze mai des biblioteca.

Astfel, pentru participanții la proiect literatura rusă nu mai este un simplu rând în agenda școlară, ci o lume pe care vor să o cunoască.

Eugenia MOCRINSCHI,
bibliotecar principal,
serviciul Activitate cu copii de 11-16 ani,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

VEȘNIC VESEL ȘI FERICE...

(Scenariu al întâlnirii cu scriitorul Titus Știrbu)

Moderatorul: Cică a fost odată ca niciodată un băiat. Și trăia el prin părțile Sorociei într-un sat ce-i zic toți Cenușa. Părinții săi îl vroiau de ajutor. Ba să aducă apă, ba să dea la pui. Și el o făcea, dar... uita că-l așteaptă și alte treburi. Le spunea la toți poezii: ieduțului, cățelului, cocoșului, vițelului... Și-i zicea atunci mama: „Când oare o să crești mare să prinzi la minte?!”

Deseori se gândea băiatul la cuvintele mamei. Parcă și mare vroia să crească, și minte nu i-ar fi stricat mai multă. Dar... e trist în lumea celor maturi. Ei nu se joacă, nu stau de vorbă cu orice fir de iarbă, nu le plac poveștile, nu se joacă în de ei ca copiii.

Într-o zi se visă în Țara Copilăriei. Frumoasă țară, cu pomi frumoși, cu vietăți și copii veseli. Toți o așteptau pe Zâna Înțelepciunii, care avea să îndeplinească dorințele tuturor.

Când îi veni rândul să-și spună dorința, băiatul îi ceru Zânei să-l lase pentru totdeauna în copilărie, dar să crească și să prindă la minte. S-a gândit Zâna îndelung. A făcut un semn cu bagheta magică și a rostit: „Așa va fi!”.

Și acest băiețel s-a făcut om mare cu un nume cunoscut de toți copiii. Îi spunem Titus Știrbu.

Domnul Titus Știrbu e oaspetele nostru. Vă rog să-l salutați. Și ca dumnealui să se convingă că l-am așteptat, vrem să-i demonstrăm că suntem cu tema de acasă pregătită.

Ce cunoașteți voi despre Titus Știrbu?

(Elevii prezintă informații despre viața și activitatea scriitorului):

- ✓ Titus Știrbu și-a făcut studiile la Universitatea de Stat din Moldova.
- ✓ Student fiind, începe să-și realizeze visul de a scrie. În această perioadă a activat la publicațiile pentru copii „Tânărul leninist” și „Scânteia leninistă” (azi săptămânalul „Florile dalbe” și revista „Noi”).
- ✓ După absolvirea Universității, a lucrat la Redacția Emisiuni pentru copii și tineret a Televiziunii Naționale.
- ✓ A activat în diverse funcții la Uniunea Scriitorilor, la Comitetul de Stat pentru Edituri și alte instituții, dar a rămas pentru totdeauna fidel copilăriei și copiilor.
- ✓ A scris mai multe cărți pentru copii, o parte din care sunt prezente la expoziția noastră: *Satelitul; Vai, ce litere ghidușe; Ce înseamnă-a fi om bun?; Zece povești și doar una cu minciuni; Lădița cu cireșe; Casă din cuvinte; Omul casă-și construiește; Ați văzut așa portar?; Târgul din poiană; Vreau să fiu pasăre și multe altele.*
- ✓ Cartea lui Titus Știrbu *Vai, ce litere ghidușe* a fost menționată la Salonul Internațional de Carte pentru Copii de la Chișinău, în anul 2000.
- ✓ În anul 2006 autorul a fost distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru cea mai bună carte pentru copii a anului (pentru cartea *Ce înseamnă-a fi om bun?*).
- ✓ Scriitorul colaborează cu revistele pentru copii „Alunelul” și „Florile dalbe”.
- ✓ Titus Știrbu este un om glumeț, umorul lui fiind prezent și în creațiile adresate copiilor pentru a ne face mai buni.

(Elevii recită câteva poezii umoristice de Titus Știrbu):

Dialog (recită 2 elevi)

- Spune-mi cum te-ai odihnit?
- În vacanță am citit...
- Multe cărți citit-ai oare?
- Numai una, mi se pare...
- Poți să-mi spui cum se numește?

- Nu. Copertă nu avea...
- Ce se povestea în carte?
- A-a-a! atrăgătoare foarte!...
- N-ai citit nimic, pe semne...
- Cum să-ți spun... Avea desene!

Zgârcitul

Vai, ce obicei mai are
 Nicu... – nici nu bănuiam!...
 Nici n-ascultă întrebarea,
 Că de-acu răspunde: – N-am!
 – Dă-mi, te rog, colegu-i zice,
 Guma ta cu împrumut!
 – Cum să-ți dau, când n-am, amice,
 Ș-apoi vezi, nici n-am avut!
 O colegă îl întreabă:
 – Un caiet nu ai în plus?
 – N-am! răspunde el în grabă.
 Nici prin magazine nu-s...
 Azi la lecții nu știu cine
 L-a surprins de lângă geam:
 – Nicu... Ai pic de rușine!
 El răspunde fulger: – N-am!

Un sportiv de primă clasă

– Tu cu sportul cum o duci?
 – Rup și eu niște papuci.
 – Fotbal joci sau joci hochei?
 – Sar în sus peste-un curmei.
 – Da cu șahul cum te-mpaci?
 – Joc un pic, dar cam stângaci.
 – Râul poți să-l treci înot?
 – Uite asta, zău, nu pot...
 – Despre trântă ce-ai să zici?
 – Mă trântesc cu cei mai mici.
 – După sport te dai în vânt...
 – Ieri și-un deget chiar mi-am frânt.
 – Ești un mare amator!
 – Când stau... la televizor.

(În continuare elevii prezintă sceneta „Biodiversitate”):

– Măi fărtați cornorați, codați și copitați, voi știți că anul 2010 este anul nostru?
 – Cum așa?
 – Păi anul 2010 este Anul Biodiversității.
 – Ei și ce? Ce avem noi cu asta?
 – Păi noi suntem o parte a naturii. Suntem vietăți și suntem atât de diferiți.
 – Da, e prilej de sărbătoare. Dar cine ne va face dedicații?
 – Titus Știrbu, scriitorul.
 – Chiar dumnealui prin intermediul copiilor.

(Elevii îmbrăcați în costume de animale recită poezii de Titus Știrbu):

Oița

Pasc mioare pe imaș,
 Vom avea degrabă caș,
 Iar din lâna moale-a lor
 Vom avea și un covor.

Puișorii

Puii mici cât gălbenușul
 Mult au îndrăgit cocoșul.
 De nimic ei nu au frică –
 Stau la mama sub aripă.

Răuștele

Ia priviți acest tablou,
Ce răuște talentate!
Numai au ieșit din ou
Și de-acum știu să înoate.

Ursul

Astă noapte când dormeam
A bătut un urs la geam:
– Tu dăunăzi prin pădure
N-ai pierdut un coș cu mure?

Moderatorul: Titus Știrbu e un visător, dar aceasta nu-l împiedică să fie un patriot, un om cu mare dragoste de neam, oameni și plai.

(Copiii recită):

Plai natal

Un deal, o pădure, un iaz –
A ochilor mei mângâiere,
Mi-alină și chin și necaz,
Și cea mai cumplită durere.
Spre codru privirea-mi arunc –
Atâta de mult mă îmbună,
Că-mi pare că iar sunt un prunc
În brațe la maica mea bună.
Mă uit la un câmp cu fânaș –
L-admir cu atâta plăcere,
De parcă-aș mușca cu nesaș,
Din pâinea cu unt și cu miere.
Mi-e sfânt și un pai și un spin –
Iubirea de plai e-o comoară...
De unde să știe-un străin
Ce este iubirea de țară?

*(Se înscenează povestirea „Două buzunare de covrigi”
din cartea „Vreau să fiu pasăre” de Titus Știrbu):*

Autorul: Mai rămâneau două zile până la sărbătoarea Sfințelor Paști din anul 1863. Servitorul școlii Onufri încuie pe cineva din elevi în carceră și ascunde cheile. Mihai vrea să știe cine-i pedepsit. Se preface că-și leagă șiretul și se uită prin gaura cheii.

Căluțul

Când la câmp și când la moară...
Astăzi calul e-o comoară.
Dacă-i dau ceva mâncare,
El îmi zice: – Sui călare!

Cocoșul

Un cocoș cu creasta crează:
– Cucurigu! Toți să știe –
Vin nepoți-n ospete.

Dragoste de Țară

Nici n-a fost, nici nu va fi
Un cântar ce-ar cântări,
Măsură de-a măsura
Dragostea de Țara mea.

Limba Română

Cât ai pământul sub picioare –
Învață câte limbi dorești,
Dar să rămâi măreț și tare
În tronul Limbii Românești.

Mihai: Ștefanelli!

Ștefanelli: Mihai, tu ești?

Mihai: Rabdă puțin, că acuș vin și eu.

(Mihai se adresează servitorului)

Mihai: Prietenul meu se află la carceră. Aș vrea să stau și eu cu dânsul. Hai, vă rog, deschideți-mi ușa.

Onufri: Dacă zici că ți-i prieten.

(Mihai în carceră cu Ștefanelli)

Mihai: Am două buzunare de covrigi. Hai să mâncăm. *(Îi dă covrigii dintr-un buzunar)*. Cine te-a pus la carceră?

Ștefanelli: Profesorul Vislujil.

Mihai: L-ai supărat cu ceva?

Ștefanelli: M-am urcat pe bancă să le doresc sărbători fericite colegilor.

Mihai: Las' că o oră nu-i așa mult...

Ștefanelli: Tu n-ai sughițat azi?

Mihai: Da ce-i?

Ștefanelli: Ți-am pomenit numele în clasă.

Mihai: De bine sau... de rău?

Ștefanelli: Pentru azi la istorie am avut de povestit „Țara perșilor” și profesorul de istorie ne-a muștrat aspru. Știi ce-a spus?

(Mihai strânge din umeri).

Ștefanelli: În clasa „A” este un elev, Eminovici, care știe istoria mai bine decât voi toți...

Mihai: Chiar așa a spus?

Ștefanelli: Să-mi crăpe ochii...

Mihai: Eu ieri am povestit la istorie despre viața lui Cyrus cel Tânăr, viceregele Asiei Mici.

Ștefanelli: Da tu de unde știi aceste lucruri?

Mihai: Am o carte veche – „Istoria universală”. Dacă vrei ți-o împrumut.

Ștefanelli: Am s-o citesc cu plăcere.

Autorul: Se auzi cheia în ușă și prietenii pleacă pe toloacă.

(Urmează un dialog între copii și scriitor. Copiii îi adresează întrebări):

- Ce pozne ați făcut în copilărie?
- De la cine ați moștenit simțul umorului?
- Cine v-a pus numele Titus, în cinstea cui?
- Cum v-ați împăcat cu matematica la școală?
- La ce carte lucrați în prezent? etc.

Moderatorul: Așa e primit la noi, la moldoveni, ca oaspeții să fie întâlniți cu daruri, cu surprize. Iată ce-au pregătit elevii Liceului Teoretic „Onisifor Ghibu” pentru Titus Știrbu.

(Unul dintre elevi prezintă desenele copiilor inspirate din lectura poeziilor lui Titus Știrbu. O elevă înmânează poetului, din partea Uniunii copiilor de la Liceul „Onisifor Ghibu”, medalia „Dragostea copiilor” pentru devotament copilăriei și aspirațiilor ei, pentru realizări frumoase pe ogorul scrisului matern).

(Sărbătoarea se încheie cu cântecul „Vals sentimental” interpretat de elevii clasei a IV-a „B”).

Olga MARINESCU,
*Biblioteca Liceului „Onisifor Ghibu”,
Chișinău*

FAMILIA: TRADIȚIE ȘI LIBERTATE

– Ring intelectual –

Educația constituie o componentă a existenței socio-umane. Scopul ei este de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale, ca subiect al relațiilor sociale. Școala, ca instituție de învățământ și principalul agent educativ, nu se poate astăzi limita numai la instruirea elevilor, ci tinde spre o formare generală, predând și cunoștințe care se referă la viața în societate. Un rol important în spațiul educațional modern îl dețin și instituțiile de cultură și informare, inclusiv bibliotecile. Rațiunea educației elevului, din perspectiva școlii și a bibliotecii, nu poate fi alta decât aceea de a pregăti copilul pentru viață, de a produce modificări pozitive, continue în ființa fiecărui copil, cu scopul formării unui tip de personalitate solicitat de condițiile actuale și de perspectivă ale societății. În acest context, biblioteca nu concurează cu școlile ci le susține multilateral încadrându-se perfect în programele de dezvoltare și evoluție a tinerei generații prin serviciile, activitățile și programele oferite publicului.

Printre activitățile, pe care Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” le organizează în colaborare cu instituțiile de învățământ preuniversitar, se numără și ringurile intelectuale. Ele se desfășoară începând cu anul 2006 și se bucură de o popularitate crescândă printre beneficiarii noștri. Continuitatea unor astfel de manifestări culturale se explică prin interesul constant pe care îl manifestă beneficiarii de vârstă liceală pentru activitățile cu un pronunțat caracter intelectual și interactiv, precum și pentru temele propuse dezbaterii în cadrul acestor activități.

Recent, serviciul Activitate cu copii de 11–16 ani și serviciul Mediatecă au organizat în colaborare Ringul intelectual „Familia: tradiție și libertate”, la care s-a discutat despre instituția familiei în societatea modernă, atitudinea tinerilor față de această valoare socială.

Participanți:

Elevi ai claselor a XII-a din liceele „Constantin Sibirschi” (echipa de fete) și „Nicolae Gogol” (echipa de băieți).

Scopul:

- Determinarea atitudinii participanților referitor la conceptul formării viitoarei familii; promovarea deschiderii către schimbare și păstrarea tradițiilor.

Obiective:

- Formarea competențelor de orientare și acumulare a cunoștințelor la subiect;
- Formarea deprinderilor de argumentare a propriei poziții;
- Formarea abilităților de prezentare și comunicare în public;
- Transformarea potențialului acumulat în performanță.

Desfășurare:

Runda I – „Corelația tradiție–libertate în familia contemporană”. Fiecare echipă a susținut o pledoarie la această temă. Chiar din start s-au declanșat polemici aprinse, configurându-se în cele din urmă două poziții. Conform opiniei băieților, succesul familiei contemporane constă în stabilirea echilibrului între modul tradițional al vieții de familie și atitudinea democratică în stabilirea drepturilor și libertăților. Echipa fetelor consideră că baza tradițiilor și libertăților se pune până la crearea familiei. După părerea lor, libertatea, în general, este o noțiune largă pe care fiecare o înțelege în felul său, dar după oficierea căsătoriei ea deja e puțin limitată, în schimb responsabilitatea tinerilor căsătoriți crește semnificativ. Fetele s-au dovedit a fi mai fidele tradițiilor. Tradiția, în viziunea lor, se schimbă doar în anumite aspecte, însă în viața de familie își continuă existența în cea mai mare parte nemodificată.

Runda a II-a – „Familia ideală=soț ideal+soție ideală” – a fost realizată în format Power Point. Fiecărei echipe i s-a propus să enumere câte 5 calități ale unui soț ideal și ale unei soții ideale, după care să-și adreseze una alteia câte 3 întrebări. Echipa băieților a decis că cele mai indicate calități pentru o soție ideală ar fi: iscusința de a arăta întotdeauna bine, de a fi înțelegătoare, grijulie, tandră, gospodină, iar un soț ideal trebuie să fie permanent într-o formă sportivă bună, să fie fidel și laconic. Părerea fetelor despre un soț ideal coincide, în principiu, cu cea a băieților. În același timp, ele au remarcat și responsabilitatea reciprocă a soților pentru soarta familiei lor. În consecință s-a profilat o situație pe care o urmărim deseori și în viață: femeile au nevoie, în primul rând, de sprijin și susținere, iar bărbații de mângâiere, grijă și frumusețe.

Runda a III-a – „Căsătoria „de probă” – *chezășia unei căsnicii fericite?*”. Și aici opiniile celor două echipe au fost diferite. Conform părerii fetelor, căsătoria „de probă” este, mai întâi de toate, o manifestare a neîncrederii față de persoana iubită, precum și față de sentimentele partenerilor. Băieții consideră, însă, că astfel de relații sunt importante și necesare în cuplu. Totuși, au ezitat să răspundă afirmativ la întrebarea fetelor dacă ar dori să formeze o familie cu o domnișoară care a avut anterior o relație de acest gen.

Runda a IV-a – „Unirea dintre două corpuri sau unirea a două personalități?” – a scos în evidență coincidența de opinii ale participanților: atât

fetele, cât și băieții consideră că familia semnifică, în primul rând, unirea a două personalități.

Runda a V-a – „Iubire forever” – a fost o probă de elogiare a sentimentului iubirii, fiecare echipă reliefând modalitatea cea mai reușită de menținere în familie a sentimentului de dragoste.

Astfel structurat, Ringul intelectual a abordat atât aspectele tradiționale, cât și cele moderne privind crearea unei familii. Optând pentru o viziune sau alta, echipele au utilizat diferite modele de prezentare, în funcție de conținutul rundei, fetele dovedindu-se a fi mai originale și romantice, iar băieții – mai pragmatici.

Prestația echipelor a fost apreciată de un juriu competent în următoarea componență: Claudia Partole, scriitoare, Serghei Cataraga, pedagog, colaborator al organizației obștești „Начало жизни”, Tamara Croitoru, sociolog, colaborator al BNC „Ion Creangă”, Alea Iacovuc, jurnalist la ziarul „Panorama”. Deși echipa fetelor a fost mai ingenioasă și mai convingătoare pe tot parcursul competiției, acumulând și cele mai multe puncte, juriul a decis să nu desemneze învingători sau învinși, punând accent pe faptul că întâlnirea a fost nu doar o simplă competiție, ci un schimb de idei și opinii vizavi de un subiect important pentru tineri. Credem că participarea la o astfel de dezbateră nu impune neapărat un anumit punct de vedere, dar le ajută tinerilor să-și determine atitudinea proprie față de problemele puse în discuție, le formează capacitatea de înțelegere și gândire critică, ajutându-le să aprecieze și să accepte sau nu anumite modele comportamentale.

Zinaida URSU,
șef serviciu Activitate cu copii de 11 – 16 ani,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

INFORMAȚII DE PESTE HOTARE

CONGRESUL MONDIAL AL BIBLIOTECII ȘI INFORMAȚIEI (A 76-a Conferință Generală IFLA)

În perioada 10-15 august 2010 la Gothenburg, Suedia, a avut loc Conferința a 76-a IFLA cu genericul „Accesul deschis la cunoaștere – promovarea progresului durabil”, la care au participat peste 3000 de delegați din toată lumea.

Asociația Bibliotecilor din Suedia a făcut un efort inimaginabil și a pregătit Congresul într-un termen record – un an, după ce Australia a anunțat la Congresul de la Milan despre imposibilitatea de a fi organizator. Aceasta a fost a patra Conferință IFLA organizată în Suedia.

Din Republica Moldova au participat la Congresul din Gothenburg Claudia Balaban, director general, și Eugenia Bejan, director adjunct la Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, ambele fiind sprijinite financiar de Institutul Suedez, precum și Vera Osoianu, director adjunct la Biblioteca Națională, grație unui grant oferit de Ambasada SUA.

Sesiunile și activitățile din cadrul Conferinței au fost grupate de către Comitetul Profesional în 5 sub-teme, care în program erau evidențiate cu diferite culori:

1. Accesul deschis și resursele digitale;
2. Politici, strategii și advocacy;
3. Acces și servicii determinate de beneficiari;
4. Mecanisme și tehnici;
5. Idei, inovații, anticiparea noului.

La sesiunea de deschidere a Conferinței discursul cheie a fost rostit de dl Jan Eliasson, actualul ministru de externe al Suediei și fost președinte al Sesiunii a 60-a a Adunării Generale a Națiunilor Unite, care a abordat subiectul „Puterea Cuvântului – comunicarea și accesul la informație într-o lume globalizată”.

Cred că merită să fie apreciat efortul colegilor din Suedia de a invita ca speakeri în sesiunile plenare personalități, experți din alte domenii decât biblioteca, care să vorbească despre importanța informației și bibliotecii în diverse domenii și în viața unui om: Henning Mankell, scriitor, om de teatru, cu tema „A putea să citești și să scrii este o chestiune de demnitate” (<http://2010.ifla.org/videos/plenary-1>); Hans Rosling, profesor universitar, specialist în probleme globale ale medicinei, cu tema „O viziune bazată pe fapte asupra lumii”, care ne-a demonstrat o lecție excepțională despre cum informația corectă, actuală ne poate schimba părerea despre anumite lucruri din lume și poate înlătura niște idei preconcepute (<http://2010.ifla.org/videos/plenary-2>); Sture Allén, profesor, lingvist, membru al Academiei Suedeze, cu tema „Premiul Nobel în literatură” (<http://2010.ifla.org/node/2430>).

Cele mai importante subiecte, abordate în cadrul sesiunilor tematice, au fost:

- îmbunătățirea procesului de advocacy, utilizarea statisticii în acțiunea de advocacy;
- statistica accesării resurselor digitale;
- utilizarea rețelelor de socializare pentru oferirea serviciilor de referință și promovarea culturii informaționale;
- programul „Sister libraries” (Biblioteci surori), inițiat de Secțiunea Biblioteci pentru Copii și Tineret, care are ca scop constituirea unor parteneriate, realizarea schimbului de experiență și viziuni, colaborarea și desfășurarea unor programe comune;
- noi forme de colaborare dintre bibliotecile pentru copii și bibliotecile școlare;
- bibliotecile ca instituții care învață și inovația în bibliotecă determinată de utilizator;
- limitările și excepțiile pentru biblioteci în legislația de copyright, negocierile IFLA cu WIPO (Organizația Mondială pentru Proprietatea Intelectuală) în vederea obținerii mai multor excepții copyright pentru biblioteci;
- accesul deschis între piraterie și legalitate;
- accesul deschis și licențele Creative Commons;
- accesul deschis la bibliografiile naționale;
- accesul la bazele de date bibliografice multilingve;
- rolul bibliotecilor în promovarea informației despre sănătate;
- prezervarea colecțiilor electronice;
- bibliotecile și sistemele de instruire globale;
- durabilitatea programelor de formare a specialiștilor în biblioteconomie și științele informării și altele.

La expoziția, organizată în cadrul Conferinței, au participat 81 de companii, asociații, biblioteci, printre care unele cunoscute deja de noi (ALA, Blackwell, EBSCO, Elsevier, Ex Libris, 3M Library Systems, Gale, JSTOR, OCLC, ProQuest, Springer, Swets etc.), dar și unele încă necunoscute sau puțin cunoscute la noi (Axiell Library Group AB, CS Library, IEEE Xplore Digital Library, IVS Inc., Lyngsoe Library Systems).

Comitetul Național a venit cu o inițiativă nouă în cadrul Congresului, oferind bibliotecilor din țara gazdă oportunitatea de a se prezenta într-o expoziție specială numită „Swedish Library Avenue” (Bulevardul Bibliotecilor Suedeze).

Foarte multe postere, aproximativ 140, au fost expuse în arealul expozițional al Conferinței. Tematica posterelor a fost foarte diversă, de la prezentarea unor biblioteci concrete la prezentarea unor proiecte sau chiar concepte.

Colegii din Suedia au favorizat comunicarea non-formală a participanților la Conferință, organizând în fiecare seară, între orele 20:00 și 01:00, așa-numitele „Night Spot” la Biblioteca Orașenească Gothenburg. Pe terasa din spatele bibliotecii, la un pahar de bere gratis, până seara târziu, aveau loc discuții despre bibliotecă, cărți, computere, informație și alte subiecte.

Cei care nu au avut posibilitatea să participe direct la Conferința IFLA au putut să o facă on-line prin intermediul site-ului <http://2010.ifla.org>, care pune la

dispoziție reportaje despre sesiuni, comunicările raportorilor, fotografii și video, blog-uri ale participanților și mesajele trimise de ei pe Twitter cu opinii, aprecieri, idei etc.

În prima zi de conferință au fost organizate vizite în biblioteci din Gothenburg, dar cine dorea putea vizita orice bibliotecă pe parcursul conferinței.

Pe durata a trei zile am avut posibilitatea să vedem cum arată bibliotecile mobile din diverse municipalități ale Suediei. Acestea, fiind dotate cu acces la Internet, se orientează atât spre împrumutul de documente, cât și spre serviciile de referințe.

Președintele IFLA „în devenire” sau cum se spune în engleză „president-elect”, Ingrid Parent din Canada, care va prelua mandatul în 2011, și-a anunțat deja tema președinției sale – „Bibliotecile formează viitorul nostru”. De asemenea, ea a prezentat un program nou – Programul Building Strong Library Association - BSLA (Construim Asociații de Biblioteci Puternice), prin care se va sprijini crearea și consolidarea asociațiilor bibliotecare. În fiecare an vor fi alese trei țări care vor intra în program. În 2010 au fost alese Camerun, Liban, Peru și trei țări care beneficiază de Programul Global Libraries al Fundației Bill și Melinda Gates – Botswana, Lituania și Ucraina.

IFLA a lansat noul său Raport Mondial. Pentru prima dată raportul este accesibil on-line și este structurat ca o bază de date cu posibilități depline de căutare și regăsire a informației. Raportul reflectă situația bibliotecilor în 122 de țări (<http://ifla-world-report.org/>). Chestionarul, în baza căruia s-a elaborat raportul, conține întrebări cu privire la copyright, servicii de bibliotecă pentru diferite categorii de utilizatori, despre rolul bibliotecilor în învățământul primar și altele.

S-a organizat o sesiune specială de prezentare a celor mai recente publicații IFLA, printre care „IFLA Public Library Service Guidelines” (Linii directorii IFLA pentru biblioteca publică) în a 2-a ediție, „Social Sciences Libraries: Interdisciplinary Collections, Services, Networks” (Bibliotecile de Științe Sociale: Colecții, servicii, rețele interdisciplinare), „The World Guide to Library, Archive and Information Associations” (Ghid mondial pentru asociațiile de biblioteci, arhive și informație), „The History and Cultural Heritage of Chinese Calligraphy, Printing, and Library Work” (Istoria și moștenirea culturală a caligrafiei, tiparului și bibliotecilor chineze), „Guidelines for Legislative Libraries” (Linii directorii pentru bibliotecile legislative), „IFLA Mobile Libraries Guidelines” (Linii directorii IFLA pentru bibliotecile mobile), „Mission and/or Vision Statements of Government Libraries Worldwide” (Misiunea și/sau viziunea asupra bibliotecilor guvernamentale în toată lumea). Toate publicațiile pot fi găsite la <http://www.ifla.org/en/ifla-publications>

La sesiunea de închidere au fost înaintate două rezoluții profesionale, care vor fi examinate de Comitetul Profesional IFLA. Prima rezoluție se referă la poziția IFLA vizavi de viitoarele acțiuni de promovare a Accesului Deschis la Publicațiile Științifice. Această rezoluție prevede ca IFLA să semneze Declarația de la Berlin cu privire la Accesul Deschis la Cunoștințe în Științe și Domenii

Umaniste, ca Biroul de Conducere să elaboreze o Cartă Albă prin care s-ar clarifica poziția și strategia IFLA cu privire la Accesul Deschis. A doua rezoluție a fost de fapt un protest împotriva participării la expoziția IFLA a unor secte religioase interzise în unele țări și a căror idei contravin principiilor IFLA.

Următorul Congres Mondial al Bibliotecii și Informației va avea loc la 13-18 august 2011 în San Juan, Puerto Rico, și va avea tema „Bibliotecile dincolo de bibliotecă: Integrare, Inovație și Informație pentru Toți”.

Claudia BALABAN,
director general,
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

SUMAR

EVENIMENT

Claudia Balaban

SĂRBĂTOAREA CĂRȚII ȘI A SUFLETULUI (Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, Chișinău, 21-25 aprilie 2010) 5

Maria Harea

DIALOG CU POETUL PRIN FEREASTRA CREAȚIEI SALE (Concursul literar “La izvoarele înțelepciunii”, ediția a XX-a) 9

Tamara Croitoru

CONCURSUL DE DRAMATIZĂRI “DESCOPERĂ POVEȘTEA PRIN TEATRU” 12

ÎNTRUNIRI PROFESIONALE

BIBLIOTECILE ÎN AREALUL CULTURAL– INFORMAȚIONAL MODERN AL COPILULUI (Simpozion, Chișinău, 22 aprilie 2010) 15

Maricica Târâla-Sava

BIBLIOTECA VIITORULUI IMAGINATĂ DE COPII (Experiența B.V.A.U. Galați – concurs de prezentări multimedia)..... 15

Ana Botezat

“POVEȘTEA COPILĂRIEI” – UN PROIECT DE ÎNCURAJARE A LECTURII PRINTRE COPII 21

Camelia Găvănescu

ATRAGEREA LA BIBLIOTECĂ A UTILIZATORILOR COPII PRIN ACTIVITĂȚI CULTURALE ȘI DE LOISIR 24

Stela Cemortan

EDUCAȚIA LITERAR – ARTISTICĂ A COPIILOR ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR TEATRALIZATE 28

Marilena Chiriță

BIBLIOTECA PENTRU COPII ȘI IMPLICAȚIILE EDUCAȚIONALE PRIVIND UTILIZAREA INFORMAȚIILOR ON-LINE 33

Lolita Caneev, Olga Cuznețova

НОВОЕ ПОКОЛЕНИЕ ВЫБИРАЕТ: ПО ИТОГАМ ИССЛЕДОВАНИЯ (Noua generație alege: Rezultatul unui studiu) 37

<i>Viorica Țurcan</i>	BIBLIOTECA ȘCOLARĂ – SPAȚIU PENTRU DEZVOLTAREA CITITORILOR COPII	43
<i>Natalia Costiuc</i>	ИМИДЖ ШКОЛЬНОГО БИБЛИОТЕКАРЯ В ЖИЗНИ РЕБЁНКА (Imaginea bibliotecarului școlar în viața copilului)	48

2010 – ANUL CULTURII INFORMAȚIONALE

	CĂLĂUZELE SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE. Declarația de la Alexandria privind cultura informațională și învățarea pe parcursul întregii vieți	51
<i>Lilia Tcaci</i>	CULTURA INFORMAȚIONALĂ ÎN CONTEXTUL PRIORITĂȚILOR PROFESIONALE IFLA	53
<i>Maria Calancea</i>	FORMAREA BENEFICIARILOR ÎN BIBLIOTECA ȘCOLARĂ	59
<i>Svetlana Petlevaia</i>	БИБЛИОТЕЧНЫЕ УРОКИ – ОДНА ИЗ ФОРМ РАБОТЫ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ УЧАЩИХСЯ (Orele de cultura informațională ca metodă de educație informațională a elevilor).....	62

PROIECTE

<i>Eugenia Bejan, Angela Nița</i>	POVESTEA UNEI SCHIMBĂRI DE IMAGINE	66
-----------------------------------	--	----

PORTOFOLIUL BIBLIOTECARULUI

<i>Eugenia Mocrinschi</i>	SĂ NE CUNOAȘTEM UNII PE ALȚII PRIN LITERATURĂ (Proiectul „Călătorie în lumea literaturii ruse”)	69
<i>Olga Marinescu</i>	VEȘNIC VESEL ȘI FERICE (Scenariu al întâlnirii cu scriitorul Titus Știrbu)	72
<i>Zinaida Ursu</i>	FAMILIA: TRADIȚIE ȘI LIBERTATE (Ring intelectual)	77

INFORMAȚII DE PESTE HOTARE

<i>Claudia Balaban</i>	CONGRESUL MONDIAL AL BIBLIOTECII ȘI INFORMAȚIEI (A 76-a Conferință Generală IFLA)	80
------------------------	--	----

SUMMARY

EVENT

Claudia Balaban

THE FEAST OF BOOK AND SPIRIT (International Children and Youth Book Fair, Chişinău, April 21-25, 2010) 5

Maria Harea

THE DIALOG WITH THE POET THROUGH THE WINDOW OF HIS WORKS („At the Beginning of Wisdom” Literary Competition, 20th issue) 9

Tamara Croitoru

“DISCOVER THE FAIRYTALE THROUGH THEATRE” COMPETITION OF STAGE VERSIONS 12

PROFESSIONAL MEETINGS

THE LIBRARIES IN THE MODERN CULTURAL AND INFORMATION AREA OF THE CHILD (Symposium, Chişinău, April 22, 2010) 15

Maricica Târâla-Sava

THE LIBRARY OF THE FUTURE IMAGINED BY CHILDREN (The experience of B.V.A.U. Galaţi – contest of multimedia presentations) 15

Ana Botezat

“CHILDHOOD’S STORY” – A PROJECT TO STIMULATE THE READING AMONG CHILDREN 21

Camelia Găvănescu

ATTRACTING USERS (CHILDREN) TO THE LIBRARY BY CULTURAL AND LEISURE ACTIVITIES 24

Stela Cemortan

THE LITERARY AND ARTISTIC EDUCATION OF CHILDREN THROUGH THEATRICAL ACTIVITIES 28

Marilena Chiriţă

THE CHILDREN’S LIBRARY AND EDUCATIONAL IMPLICATIONS REGARDING THE USING OF ON-LINE INFORMATION..... 33

Lolita Caneev, Olga Cuzneţova

NEW GENERATION IS CHOOSING: THE RESULTS OF THE RESEARCH 37

<i>Viorica Țurcan</i>	SCHOOL LIBRARY – A SPACE FOR THE DEVELOPMENT OF THE CHILDREN AS READERS	43
-----------------------	---	----

<i>Natalia Costiuc</i>	THE IMAGE OF THE SCHOOL LIBRARIAN IN THE CHILD’S LIFE	48
------------------------	---	----

2010 – YEAR OF THE INFORMATION LITERACY

BEACONS OF THE INFORMATION SOCIETY. Alexandria Statement on Information Literacy and Lifelong Learning.....	51
---	----

<i>Lilia Tcaci</i>	THE INFORMATION LITERACY IN THE CONTEXT OF THE PROFESSIONAL PRIORITIES OF IFLA	53
--------------------	--	----

<i>Maria Calancea</i>	TRAINING OF USERS IN THE SCHOOL LIBRARY.....	59
-----------------------	--	----

<i>Svetlana Petlevaia</i>	LIBRARY CLASSES – ONE TYPE OF THE ACTIVITIES ON PROMOTING THE INFORMATION LITERACY AMONG PUPILS	62
---------------------------	---	----

PROJECTS

<i>Eugenia Bejan, Angela Nița</i>	ONE IMAGE CHANGE STORY	66
-----------------------------------	------------------------------	----

LIBRARIAN’S PORTOFOLIO

<i>Eugenia Mocrinschi</i>	LET KNOW EACH OTHER THROUGH LITERATURE (The project „A Journey in the World of Russian Literature”)	69
---------------------------	---	----

<i>Olga Marinescu</i>	ALWAYS MERRY AND HAPPY (Scenario of the meeting with Titus Știrbu)	72
-----------------------	--	----

<i>Zinaida Ursu</i>	THE FAMILY BETWEEN TRADITION AND LIBERTY (Intellectual ring)	77
---------------------	--	----

INFORMATION FROM ABROAD

<i>Claudia Balaban</i>	THE WORLD LIBRARY AND INFORMATION CONGRESS (The 76th IFLA General Conference)	80
------------------------	---	----